

Eurobaromeetri eriuuring 540

Eurooplased ja nende keeled

Raport Välitööd: September-oktoober 2024

Veriani poolt Verian Belgiumi nimel läbi viidud uuring
Euroopa Komisjoni hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi (DG EAC) taotlusel
Uuring, mida koordineerib Euroopa Komisjoni teabevahetuse peadirektoraat
(Kommunikatsiooni peadirektoraadi meediaseire ja Eurobaromeetri üksus)

Projekti pealkiri	Eurobaromeetri eriuuring „Eurooplast ja nende keeled“
Keeleversioon	ET
Kataloogi number	NC-02-24-122-EN-N
ISBN	978-92-68-12045-3
DOI	10.2766/28257

© Union européenne, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Crédit foto: Getty pildid

Pierre Dieumegard'i koostatud dokument [Euroopa-Demokraatia-Esperanto](#) jaoks

Selle „ajutise“ dokumendi eesmärk on võimaldada Euroopa Liidus rohkematel inimestel saada teada Euroopa Liidu koostatud (ja nende maksudest rahastatavatest) dokumentidest.

Kui tõlkeid ei ole, jäetakse kodanikud arutelust välja.

See dokument „Eurobaro meeter“ [eksisteeris ainult inglise keeles](#) pdf-failis. Algsest failist loime Libre Office'i tarkvara poolt ettevalmistatud odt-faili masintõlke jaoks teistesse keeltesse. Tulemused on nüüd [kättesaadavad kõigis ametlikes keeltes](#).

On soovitatav, et ELi haldusasutus võtaks üle oluliste dokumentide tõlkimise. „Olulised dokumendid“ ei ole mitte ainult seadused ja määrused, vaid ka oluline teave, mida on vaja teadlike otsuste tegemiseks koos.

Meie ühise tuleviku ühiseks arutamiseks ja usaldusväärsete tõlgete võimaldamiseks oleks rahvusvaheline keel esperanto oma lihtsuse, korrapärasuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Võtke meiega ühendust:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	4
KOMMENTEERITUD KOKKUVÖTE.....	6
I. MITMEKEELSUS ELIS.....	10
1. Euroopa kodanike emakeeled.....	11
2. Muud kõneldavad keeled.....	16
3. Muude keelte kui emakeele valdamine.....	26
II. KEELTE KASUTAMINE ERINEVATES KONTEKSTIDES.....	37
1. Muude keelte kui emakeele kasutamise sagedus.....	38
2. Olukorrad, kus keeli kasutatakse regulaarselt.....	49
III. KEELEÕPPE MEETODID.....	62
1. Kõige olulisemad keeled isiklikuks arenguks.....	63
2. Kõige olulisemad keeled laste arenguks.....	66
3. Uue keele õppimise eelised.....	69
4. Stimulid uue keele õppimiseks.....	76
5. Takistused uute keelte õppimisel.....	81
6. Kuidas eurooplased õpivad uusi keeleoskusi.....	86
7. Õppemeetodite tõhusus.....	91
8. Masintõlke veebipõhine kasutamine.....	95
IV. CITIZENSI SUHTUMINE MITMEKEELSUSESSE.....	97
1. Ühe või mitme keele valdamine lisaks emakeelele.....	98
2. Vähemuskeelte kaitse.....	103
3. Keeleoskuse parandamine poliitilise prioriteedina.....	106
JÄRELDUSED.....	109
1. Mitmekeelsus ELis.....	110
2. Keelte kasutamine erinevates kontekstides.....	110
3. Keeleõpe: motiivid ja meetodid.....	110
4. Kodanike suhtumine mitmekeelsusesse.....	111
TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID.....	113
(Küsimustik ei ole kättesaadav siin).....	118
(Andmed ei ole kättesaadavad siin).....	119
MÄRKUSED.....	120
Nagu tavaliselt, on pressiteade Euroopa Liidu poliitika jaoks väga positiivne ja meelitatav.....	120
Tekst, graafika ja tabelid on sageli liiga madala eraldusvõimega, et neid oleks võimalik kasutada.....	120
Vead õõnestavad dokumendi usaldusväärsust.....	121
Eelmisest aruandest on eemaldatud tundlikud küsimused.....	121
2012. aasta aruande meeldetuletus.....	121
Mis on 2024. aasta aruandes uut?.....	121

SISSEJUHATUS

Euroopa Liidus on palju keeli, mis hõlmavad 24 ametlikku keelt, enam kui 60 piirkondlikku ja vähemuskeelt, mis on piirkonna emakeeles, ning erinevaid keeli, mida räägivad sisserändajad. Kuigi haridus- ja keelepoliitika kuulub iga liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, mis piirab ELi otsest rolli, on liit jätkuvalt pühendunud oma rikkaliku keelelise mitmekesisuse säilitamisele ja edendamisele. Selle kohustuse aluseks on veendumus, et keele kaudu tugevdatakse kultuurilist identiteeti, sotsiaalset integratsiooni ja ühtekuuluvust ning et mitmekeelsus võib parandada kodanike juurdepääsu ühtse Euroopa sotsiaal-majanduslikele hüvedele. Keeleoskus on piiriülese liikuvuse, koostöö ja vastastikuse mõistmise jaoks hädavajalik.

Nõukogu 2019. aasta soovitus keelte õpetamise ja õppimise tervikliku lähenemisviisi kohta¹ on keeleõppe valdkonna peamine poliitikadokument. Selles öeldakse, et igal Euroopa üliõpilasel peaks olema võimalus õppida lisaks koolikeelele ka kahte keelt.

Soovituses rõhutatakse, kui oluline on koolikeele täielik valdamine õppimise ja haridussaavutuste alusena, väärtustades samal ajal keelelist mitmekesisust ja toetades keeleliselt tundlikku õpetamist. Liikmesriikidel soovitatakse edendada uuenduslikke, kaasavaid ja mitmekeelseid pedagoogikaid, kasutades selliseid Euroopa vahendeid ja platvorme nagu Euroopa koolihariduse platvorm (ESEP).

Keeleõppe edendamise peamine Euroopa vahend on programm „Erasmus+“. Programm pakub koolitus- ja noorte liikuvuse võimalusi programmi- ja partnerriikides. Sellest rahastatakse ka koolide vahelisi koostööprojekte, sealhulgas keeleõpet ja keeleteadlikkust.

Käesolev uuring võimaldab hinnata, kas kodanikud nõustuvad Euroopa mitmekeelsuse eesmärkidega ja kas nad liiguvad selles suunas. Uuringus käsitletakse eurooplaste keeleoskust, hõlmates oskusi, keelte kasutamist ja suhtumist keeltesse.

Uuringu viis hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi tellimisel läbi Verian kõigis 27 liikmesriigis 2023. aasta septembrist oktoobrini. Selles osales 26,523 vähemalt 15-aastast ja erineva demograafilise taustaga vastajat oma emakeeles.

Kasutatakse kommunikatsiooni peadirektoraadi (meediaseire ja Eurobaromeetri üksus) korraldatud Eurobaromeetri uuringute metoodikat. Kõikides riikides viidi läbi näost näkku intervjuud, mida täiendati enesetäiendamise intervjuudega Tšehhis, Taanis, Maltal ja Soomes. Käesolevale aruandele on lisatud tehniline märkus selle kohta, kuidas Veriani võrgustiku instituudid vestlusi korraldasid. Lisatud on ka intervjuu meetodid ja usaldusvahemikud. Uuringu tulemusi analüüsiti nii ELi kui ka üksikute riikide tasandil. Täiendavaid teadmisi saadi mitmesugustest sotsiaaldemograafilistest ja käitumuslikest andmetest, nagu vanus, haridus, elukutse, sotsiaalne staatus, internetikasutus, finantsstabiilsus, linnastumise tase ning keeleõppel ja räägitavate võõrkeelte arvul

põhinevad mõõdikud. Võimaluse korral võrreldi käesoleva uuringu tulemusi eelmise seda teemat käsitleva uuringu tulemustega, mis viidi läbi 2012. aastal Eurobaromeetri uuringu 77.1 raames. Tulemuste täpse võrreldavuse tagamiseks arvatati 2012. aastal esitatud ELi-leveli keskmised väärtused ümber, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist EList ja Horvaatia liitumist.

Märkus: Käesolevas aruandes viidatakse riikidele nende ametliku lühendiga. Käesolevas aruandes kasutatud lühendid vastavad järgmisele:

Belgia	OLEM A	Leedu	LT
Bulgaaria	BG	Luksemburg	LU
Tšehhi	CZ	Ungari	HU
Taani	DK	Malta	MT
Saksamaa	DE	Madalmaad	NL
Eesti	EE	Austria	KELL
Iirimaa	IE	Poola	PL
Kreeka	EL	Portugal	PT
Hispaania	ES	Rumeenia	RO
Prantsusmaa	FR	Sloveenia	SI
Horvaatia	HR	Slovakkia	SK
Itaalia	SEE	Soome	FI
Küprose Vabariik	CY*	Rootsi	SE
Läti	LV		

*Küpros tervikuna on üks 27 ELi liikmesriigist. Acquis communautaire'i kohaldamine on siiski peatatud selles riigi osas, mis ei ole Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all. Praktilistel kaalutlustel kuuluvad kategooriasse „CY“ ja EL 27 keskmisega ainult Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevas riigis läbi viidud intervjuud.

¹ [Nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitus tervikliku lähenemisviisi kohta keelte õpetamisele ja õppimisele \(europa.eu\)](#)

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Kodanike suhtumine mitmekeelsusesse

- 86 % vastanutest (alates 2012. aastast ei ole muutunud) usub, et kõik Euroopa Liidus peaksid oskama vähemalt ühte võõrkeelt, samas kui 69 % (-4) toetab ideed, et inimesed ELis peaksid lisaks oma emakeelele rääkima rohkem kui ühte keelt.
- Kümnest vastajast üheksa (90 %, + 5) vanuses 15–24 on nõus, et eurooplased peaksid rääkima vähemalt ühte täiendavat keelt. 90 % (+ 1) vastajatest, kes õppisid pärast 20-aastaseks saamist, nõustus selle perspektiiviga, mis on palju kõrgem võrreldes nende vähem haritud kolleegidega.
- Kolm neljandikku eurooplastest (76 %, -2) on nõus, et poliitilise eesmärgina tuleks seada prioriteediks keeleoskuse parandamine, kusjuures 35 % (+ 1) väljendas tugevat nõusolekut.
- Nooremad vastajad vanuses 15–24 (80 %, + 2) on veelgi enam veendunud, et keeleoskuse parandamine peaks olema esmatähtis poliitiline eesmärk. Sarnast osakaalu võib täheldada isikute puhul, kes omandasid hariduse pärast 20-aastaseks saamist ja kes toetavad seda ideed tõenäolisemalt (82 %, =) võrreldes nendega, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt.
- Rohkem kui kaheksa inimest kümnest (84 %) toetab piirkondlike ja vähemuskeelte kaitsmist.

Mitmekeelsus ELis

- Ligikaudu kuus kümnest (59 %) eurooplast saavad vestelda vähemalt ühes muus keeles kui nende emakeel, mis tähendab kasvu 56 %-lt 2012. aastal (+ 3 protsendipunkti) ja 55 %-lt 2005. aastal. Umbes 28 % (+ 1) teatas, et nad võivad vestelda vähemalt kahes ja 11 % (+ 1) vähemalt kolmes keeles.
- Naistel, noorematel inimestel ja kõrgharidusega inimestel on suurem kalduvus mitmekeelsusele. Nimelt suudab 79 % (+ 5) 15–24-aastastest inimestest rääkida veel vähemalt ühes keeles kui nende emakeel (võrreldes 44 %-ga, + 6-aastastega 55-aastastest ja vanematest) ja 39 % (+ 2) oskab rääkida vähemalt kahes keeles. Lisaks on alates 2012. aastast suurenenud 3 protsendipunkti, kusjuures 15 % neist on suutnud vestelda veel kolmes keeles. Veelgi enam, juhtivatel ametikohtadel olevad või kõrgematesse sotsiaalsesse klassidesse kuuluvad isikud valdavad suurema tõenäosusega täiendavaid keeli. Näiteks 83 % (+ 6) juhtidest on võimelised rääkima lisaks oma emakeelele ka ühte keelt, samas kui 44 % (+ 6) oskab veel kahte keelt ja 19 % (-1) valdab kolme keelt.
- Kõige levinum on inglise keel: 47 % (+ 5) eurooplastest väidab, et nad räägivad seda piisavalt hästi, et vestelda. Sellele järgnevad prantsuse (11 %, =) ja

saksa (10 %, -2). Inglise keele oskus on oluliselt kasvanud, kusjuures kõige rohkem on see suurenenud Hispaanias (38 %, + 16), Tšehhi Vabariigis (41 %, + 14) ja Portugalis (41 %, + 14).

- Kõigelevinum emakeel on saksa keel, mis² ei ole üllatavalt ja elanikkonnaga kooskõlas, saksa keel on 19 %, talle järgnevad prantsuse (15 %), itaalia (13 %), hispaania (9 %) ja poola (9 %). Euroopa tasandil vastas 2 % vastanutest, et nad räägivad veel üht keelt, mida nad peavad ka oma emakeeleks.
- Piirkondlikest või vähemuskeeltest on ELi tasandil kõige levinum emakeel katalaani keel (kergelt alla 1 % kogu Euroopa elanikkonnast). Rändest pärit keelte hulgas on kõige levinumad araabia ja türgi keeled (mõlemad veidi alla 1 %).

Keeleõppe motiivid ja meetodid

- Teistest keeltest peale emakeele paistab inglise keele õppimine silma 77 % (-1) puhul, kes peavad seda isikliku arengu jaoks ülioluliseks, millele järgnevad saksa (14 %, -3), prantsuse (13 %, -1) ja hispaania (12 %, =)³.
- Noorematel vastajatel (15–24-aastased) on suurem kalduvus näha keeleõppe eeliseid: viimase kahe aasta jooksul on 18 % (=) alustanud uue keele õppimist, võrreldes ainult 2 %-ga (-1) 55-aastaste ja vanemate seas.
- Üldiselt on kõrgharidustasemed seotud mitmekeelsuse olulisusega. Finantsstabiilsus ja kõrgem sotsiaalne staatus ühtivad ka selliste keelte tunnustamisega nagu inglise, saksa ja prantsuse keel.
- Kui küsiti, milline võõrkeel on laste jaoks kõige olulisem õppida tulevikku silmas pidades, peavad eurooplased kõige olulisemaks keeleks inglise keelt (85 %, -3). Teised keeled on üsna kaugel, kõige olulisemad on saksa (13 %, -6), hispaania (13 %, =), prantsuse (12 %, -4) ja hiina (11 %, -2). Liikmesriikide vahel on suured erinevused selles, millised keeled on kõige olulisemad. Kui enamik riike mainib laialdaselt inglise keelt, kusjuures Hollandis ja Rootsis on mõlemas kõige suurem näitaja 96 %, siis teised riigid, nagu Sloveenia (55 %) ja Slovakkia (45 %), pööravad suurt tähelepanu ka saksa keelele.
- Uue keele õppimise peamised eelised on töövõimalused välismaal (51 %), teistest kultuuridest pärit inimeste mõistmine (45 %), parema töökoha saamine riigis, kus nad elavad (42 %), selle kasutamine

2 Need arvud kajastavad nii emakeelt kui ka teist emakeelt, kui vastaja on märkinud (D48a.f.mtongues.ex.NNDK).

3 Need arvud ei hõlma vastaja emakeelt, sest keele valik on nende isikliku arengu jaoks kõige olulisem: see hõlmab ainult teisi keeli kui emakeelt.

välismaal puhkuse ajal (42 %) ja selle kasutamine töökohal (sealhulgas välismaal ärireisid (40 %).

nad kasutavad seda uudiste lugemiseks, 28 % (+ 3) tööalasteks vestlusteks.

- Mis puutub keeleõppesse, siis eurooplased õpivad võõrkeelt peamiselt oma hariduse kaudu (47 %), millele järgneb telekat/raadiokuulamine (20 %) ja emakeelena kõneleva inimesega mitteametlikult rääkimine (17 %). Praegu õpib keelt umbes 20 % (-1 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga), samas kui 9 % kavatses alustada keele õppimist (+ 1). 48 % (+ 3) ei ole hiljuti keelt õppinud ja ei kavatses alustada 2024. aastal. 21 % (=) ei ole kunagi õppinud muid keeli peale oma emakeele. Huvi teise keele õppimise vastu on suurem meeste ja nooremate inimeste seas.
- Kõige nooremate elanike (15–24-aastased) vastajad väidavad, et nad on õppinud ennast internetis õpetades (27 % vs 7 %) või televiisorit/filme vaadates või raadiot kuulates (34 % vs. 12 %). Samuti väidavad noored eurooplased tõenäolisemalt, et nad kasutasid õpetajaga „üks ühele“ õppetunde (6 % vs 3 %), õpetades end veebivälise audiovisuaalmaterjaliga (13 % vs 5 %) või tehes keelekursust riigis, kus keelt räägitakse (12 % vs 7 %).
- Eurooplased arvavad kõige tõenäolisemalt, et tasuta õppetunnid on parim stiimul keeleoskuse õppimiseks või parandamiseks (27 %, -2), millele järgneb võimalus õppida riigis, kus keelt räägitakse (18 %, =), kui oli väljavaade reisida välismaale hiljem (18 %, + 2) ja kui neile maksti selle eest (17 %, -1).
- Motivatsioon mängib keeleõppes kesksel rollil. Kümnest vastajast peaaegu neli (39 %, + 3) märkisid, et motivatsiooni puudumine on oluline põhjus, mis takistab neil täiendava keele õppimist, samas kui 28 % (=) viitas takistusena ajapiirangutele. Masintõlke kasutamise võimalus ei tundu olevat oluline põhjus keelte mitteõppimiseks (5 %). Umbes 60 % vastanutest ütleb, et nad kasutavad masintõlget harva või mitte kunagi.

Keelte kasutamine erinevates kontekstides

- Eurooplastest, kes räägivad veel vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasutab 31 % oma esimest muud keelt iga päev (+ 8). Inglise keelt räägitakse iga päev kõige rohkem (20 %, + 8), järgnevad saksa keel (4 %, =), prantsuse keel (3 %, + 1) ja hispaania keel (3 %, =). 46 % räägib inglise keelt „sageli“ või „iga päev“. 7 % räägib saksa keelt sageli või iga päev (-1), 7 % prantsuse keelt (+ 2) ja 5 % hispaania keelt (=).
- Vastajad märkisid, et kasutavad oma esimest võõrkeelt peamiselt puhkuse ajal välismaal (50 %, + 5), millele järgneb selle kasutamine internetis (44 %, + 9) ja meelelahutus (39 %, + 4), näiteks filmide/televisiooni vaatamine või raadio kuulamine. 35 % (+ 5) eurooplastest märkis, et kasutavad sõpradega suhtlemiseks oma parimat muud keelt. 29 % ütleb, et

I. MITMEKEELSUS ELIS

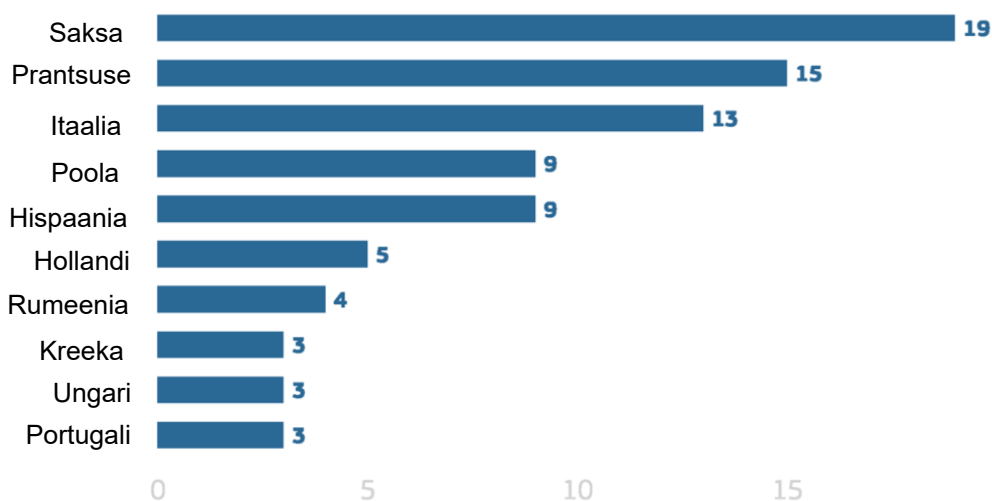

Raporti esialgses segmendis käsitleme keelelise mitmekesisuse praegust olukorda ELis. Jaotis algab põhikeeltest, mida eurooplased peavad oma emakeeleks. Seejärel läheb see täiendavatesse keeltesse, mida eurooplased saavad vabalt suhelda, tuues välja need, mis on laialt levinud kogu Euroopas ja üksikutes liikmesriikides. Aruandes uuritakse üldiselt räägitavaid lisakeeli, hinnates ise hinnatud pädevustaset, enne kui uuritakse täiendavaid keeli, mida eurooplased kasutavad vastuvõtlikumate tegevuste jaoks, nagu uudistesaadete mõistmine, artiklite lugemine ja e-kirjade koostamine.

ütleb, et see on nende emakeel, millele järgnevad prantsuse (15 %), itaalia (13 %) ning hispaania (9 %) ja poola (9 %). Hollandi keelt kõneleb emakeelena 5 % vastanutest, samas kui kõiki teisi keeli räägib vähem kui 5 % osalejatest⁵.

Alates eelmisest, 2012. aasta juunis avaldatud aruandest on toimunud kaks muudatust: Horvaatia ühinemine Euroopa Liiduga 1. juulil 2013 ja Ühendkuningriigi lahkumine EList 31. jaanuaril 2020. Eelkõige mõjutas viimati nimetatud sündmus ploki eri keelte suhtelist ülekaalu. Kõige ilmsel on inglise keelt emakeelena kõnelejate osakaalu oluline vähenemine – 13 %-lt 2012.

D43afim tongues.ex.NNDK. Emakakataloog kokku (EL 27) (%)

● September/oktoober

Alus: 26129 (Kõik vastajad, välja arvatud need, kes vastasid „Ei tea“ ja „Ei“ D48a-le)

1. Euroopa kodanike emakeeled

Kõige levinum emakeel on saksa, prantsuse, itaalia, poola ja hispaania keel.

Uuringus osalejad tuvastasid oma emakeele,⁴ mis tähendab nende esimest keelt, seda, mida nad räägivad oma perega, kodus või kogukonnas. Seejärel koostati nende vastused eelnevalt kindlaks määratud nimekirja alusel, mis hõlmas 38 keelt. Kõik muud nimetatud keeled rühmitati kategooriasse „muud“. Kui isikud märkisid, et neil on rohkem kui üks emakeel, on nad loendatud ja lisatud käesolevasse punkti.

Emakeelte mitmekesisus Euroopas on väga suur, peegeldades ulatuslikku demograafilist levikut kogu ELis. Emakeelena kõneldavate keelte sagedus on kooskõlas liidus täheldatud rahvastikujaotuse ja sisserände suundumustega.

Üldiselt räägitakse emakeelena kõige laialdasemalt saksa keelt, kusjuures peaaegu üks viiest (19 %) eurooplastest

aastal 2023. aastal. Tõenäoliselt on sama muutuse tulemusena suurenenud saksa ja prantsuse keelt emakeelena kõnelejate osakaal vastavalt 16 %-lt 19 %-le ja 12 %-lt 15 %-le. Muudatus on väiksemate keelerühmade puhul vähem nähtav või tühine.

⁴ D48a. Mõeldes keeltele, mida te räägite, milline keel on teie emakeel?

⁵ Selle osa tulemused arvatati ümber, et võtta arvesse esimest ja teist emakeelt, välja arvatud „Ei tea“ ja „Ei“ vastused: D48a.f.mtongues.ex.NNDK. Täielik emakeel. Neid tulemusi tuleb tõlgendada ettevaatlikult, kuna teatud keelte puhul on täheldatud madalat baasi. Lisateabe saamiseks valimi suurusega seotud vigade määra kohta soovitatatakse lugejal tutvuda käesoleva aruande lõpus esitatud tehniliste kirjeldustega.

Riiklikul tasandil näeme, et enamiku eurooplaste jaoks ei ole üllatav, et nende emakeel on üks selle riigi ametlikest keeltest, kus nad elavad.

Ungaris ja Portugalis (99 % ja 98 %) vastajad kasutavad oma emakeelena oma riigi ametlikku keelt, millele järgnevad Tšehhi (96 %), Kreeka (95 %) Soome, Rootsi, Itaalia ja Taani (kõik 94 %). Seevastu Lätis (72 %) ja Eestis (73 %) kasutatakse kõige vähem ametlikku keelt. Mõlemas riigis ütleb märkimisväärne osa vastanutest, et nende emakeel on vene keel (28 %) ja 25 %. Muudel juhtudel, nagu Hispaanias, selgitavad ametlikud keeled, nagu katalaani keel (7 %), galeegi keel (4 %) hispaania keelt emakeelena hispaania keelt (85 %).

Teised riigid, kus riigi mitteametlikku keelt räägib suhteliselt suur vähemus, on Luksemburg, kus 19 % mainib portugali keelt oma emakeelena; Slovakkia ja Rumeenia, kus vastavalt 9 % ja 6 % vastanutest nimetab oma emakeeleks ungari keelt.

Malta ja Taani on ainsad riigid, kus vähemalt ühel kümnest on kaks emakeelt.

Vastajatelt küsiti ka seda, kas nad räägivad veel ühte keelt, mida nad peavad ka oma emakeeleks,⁶ mis võimaldab vastajal märkida rohkem kui ühe emakeele. Kuna varasemates uuringutes seda küsimust ei esitatud,

D48a. Mõeldes keeltele, mida te räägite, milline keel on teie emakeel?																															
	EL 27	KE LL	OL EM A	BG	CZ	DK	DW	DE	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Saksa	19	84			1	1	86	88	95		1			1	1	1				7				84				1	1	1	1
Prantsuse	14	1	36								1		1	89	1					17		1		1		1					
Itaalia	13		1				1	1						1		92				3		1									
Hispaania	9		1				1	1			1		83	1		1														1	
Poola	8		1				2	2	1		3								4	1				94						1	
Hollandi	5		50			1	1													1			93								
Rumeenia	4		1				1	1			1		1			1	1			1							89				
Kreeka	3											94					90			1		1									
Ungari	3	1									1										97		1				6		8		
Portugali	3		1								1			1						19					97						
Bulgaaria	2			85												1	1														
Tšehhi	2	1			93																		1						1		
Inglise	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	80	1	1	1	3	1	6	1		3	1	5	1	1	3		2	1	2	2	1
Rootsi	2																												3	93	
Katalaani	1												7	1																	
Horvaadi	1	1					1	1			1					89							1					1			
Taani	1					92									1																
Soome	1									1																			94	1	
Leedu	1										1							1	91	1											
Slovaki	1				1						1																		85		
Sloveeni	1																										93				
Türgi	1	2		9			2	2	1			2											2								
Araabia keel			1			1	1	1					1	2						1			1								1
Galiitsia													4																		
Läti																		71													
Eesti											72																				
Malta																						91									
Romantika				4																									1		
Serbia/ Bosnia/ Montenegrin		1													2					2			1					3			
Iiri/Gaelic											4																				

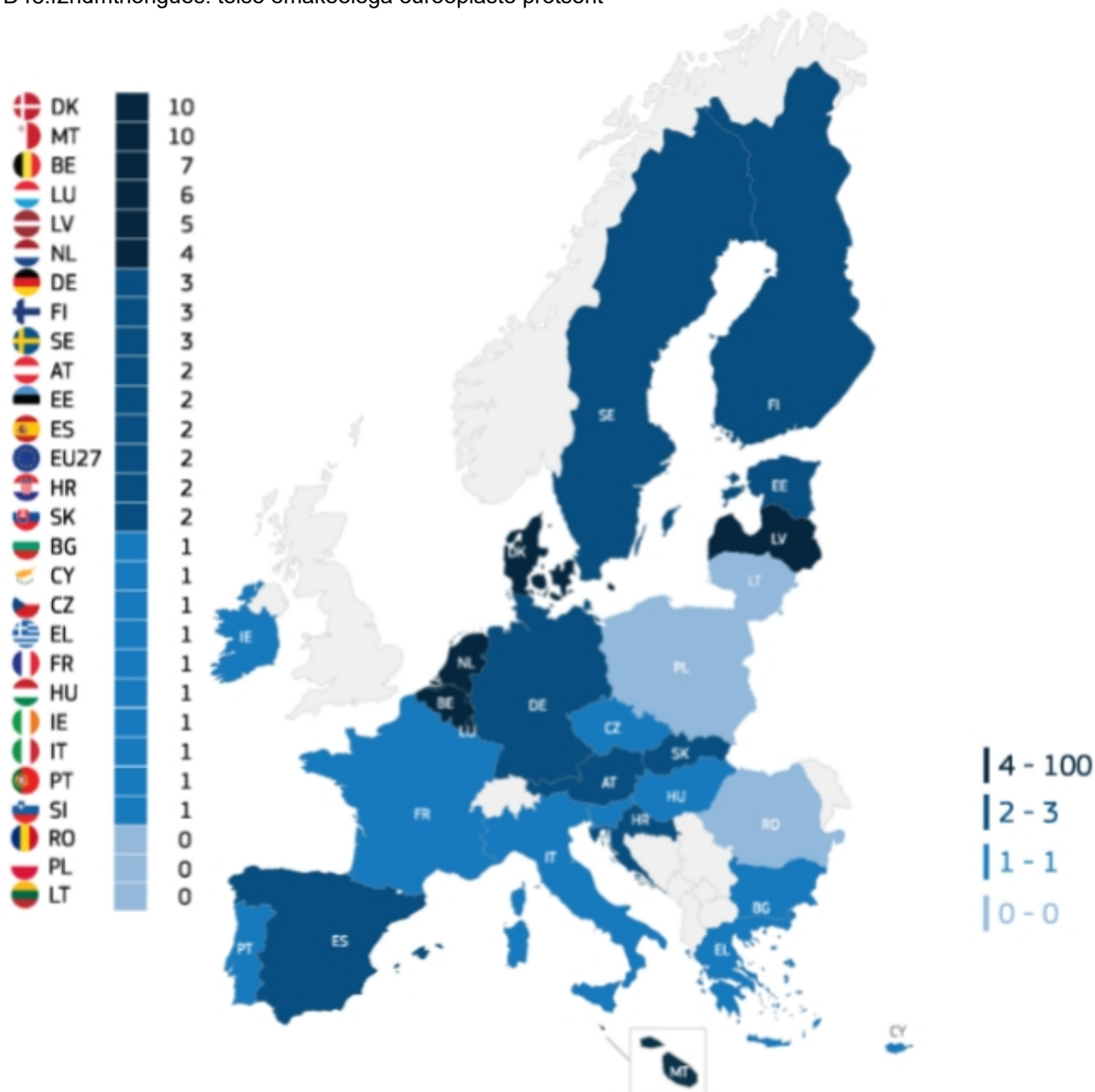
D48a.f.rntongues.ex.NNDK. Emakakataloog kokku (%)

puuduvad allpool esitatud näitajatest suundumusandmed.

Euroopa tasandil vastas 2 % vastanutest, et nad räägivad veel üht keelt, mida nad peavad ka oma emakeeleks.

⁶ Q48f.mtongues. Kas teie emakeel/emakeel on teie teine keel?

D48.f2ndmthongues. teise emakeelega eurooplaste protsent

suurem kui vanematel (55-aastased ja vanemad) inimestel, kelle osakaal on vastavalt 3 % ja 1 %.

Riiklikul tasandil on ainult kaks riiki, kus vähemalt üks kümnest vastajast ütleb, et nad räägivad teist keelt, mida nad peavad ka oma emakeeleks: Malta (10 %) ja Taani (10 %), kellele järgnevad Belgia (7 %), Luksemburg (6 %), Läti (5 %) ja Madalmaad (4 %). Kolmes riigis (Rumeenias, Poolas ja Leedus) märgib vähem kui 1 % elanikkonnast, et neil on teine emakeel.

Sotsiaaldemograafilised andmed näitavad, et nooremate (vanuses 15–24) inimestel on teise emakeele omamine

D48f_2ndmtongues on teie... Kokku teine emakeel/emakeel? (% EL)	(Teine) emakeel
EL 27	2
Sugu	
Man	2
Naine	2
Age	
15–24	3
25–39	2
40–54	2
55 +	1
Haridus (Lõpp)	
15–	0
16–19	1
20+	2
Õpib ikka veel	4
Sotsiaal-ametialane kategooria	
Füüsilisest isikust ettevõtja	1
Juhid	2
Muud valged kaelarihmad	2
Töölised	2
Koduinimesed	0
Töötud	2
Pensionil	1
Õpilased	4
Raskused arvete maksmisel	
Suurema osa ajast	2
Aeg-ajalt	2
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	2
Võtke arvesse kuulumist	
Töölisklass	2
Alumine keskklass	2
Keskklass	2
Ülemine keskklass	3
Ülemine klass	1
Tegevus keeleõppijana	
Väga aktiivne	3
Aktiivne	2
Ei ole aktiivne	1

2. Muud kõneldavad keeled

Veidi üle poole eurooplastest väidab, et nad räägivad lisaks oma emakeelele veel vähemalt ühte keelt.

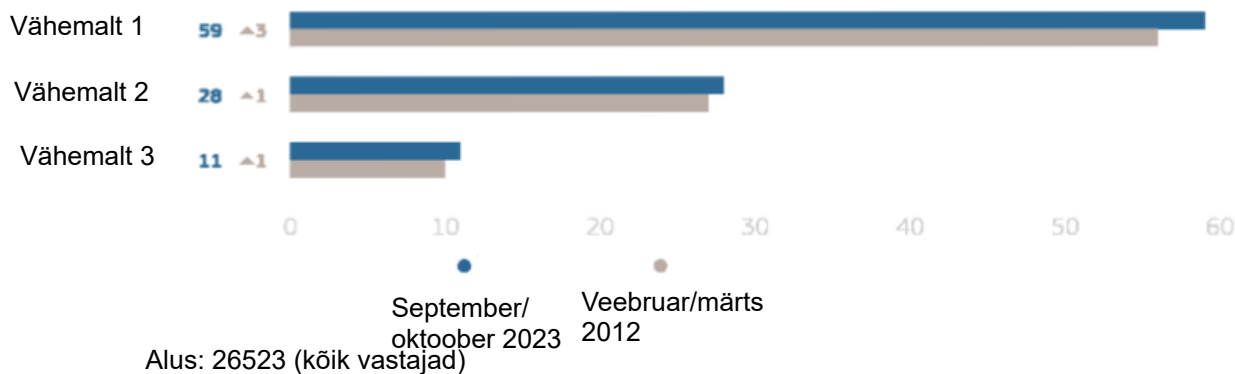
Vastajatelt küsiti, kui palju keeli nad suudavad vestluse pidamiseks piisavalt hästi rääkida, välja arvatud nende (esimene) emakeel⁷.

Enamik eurooplasti (59 %) on võimelised vestlema vähemalt ühes täiendavas keeles, veidi üle veerandi (28 %) oskab rääkida veel vähemalt kahte keelt ja veidi rohkem kui ühte kümnest (11 %) vähemalt kolmest. Teisest küljest ei suuda veidi üle kolmandiku eurooplastest (39 %) rääkida ühtegi täiendavat keelt vestluse pidamiseks piisavalt hästi.

Võrreldes 2012. aastaga suureneb nende vastajate osakaal, kes räägivad lisaks oma (esimesele) emakeelele vähemalt ühte keelt (56 % – 59 %). See viitab ka mõningasele progresseerumisele võrreldes 2005. aasta 56 % määraga. Vastajate puhul, kes oskavad rääkida vähemalt kahte ja kolme keelt, on praegused tulemused sarnased 2005. aastal registreeritud tulemustega

Seoses ELi pikaajalise eesmärgiga, et igal kodanikul on praktilised oskused vähemalt kahes täiendavas keeles, on ainult üheksa liikmesriiki, kus vähemalt pooled suudavad seda teha, kusjuures kõige suurem osakaal on Luksemburgis (91 %, + 7), Madalmaades (74 %, -3), Sloveenias (68 %, + 1), Taanis (63 %, + 5) ja Lätis (64 %, + 10), Maltal (59 %, =), Soomes (57 %, + 9), Eestis (56 %, + 4) ja Belgias (56 %, + 4). Kõige vähem oskavad vastajad lisaks oma emakeelele rääkida vähemalt kahte keelt Poolas (7 %, -15), Rumeenias (11 %, -11), Ungaris (14 %, + 1), Itaalias (16 %, =6), Portugalis (17 %, + 3), Kreekas, Iirimaa ja Bulgaarias (vastavalt kõik kolm vastavalt 18 %, + 3, = 1).

D4Bcount. Keeled, mida räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda – TOTAL (EL 27) (%)

(vastavalt 28 % ja 11 %)⁸.

Riiklikul tasandil on palju erinevusi:

Seitsmes riigis valdab vähemalt üheksa vastajat kümnest vähemalt ühes täiendavas keeles, kusjuures suurim osakaal oli Luksemburgis (99 %, + 1), Madalmaades (97 %, + 3) ja Rootsis (97 %, + 5). Kuues riigis räägivad vähem kui pooled vastanutest rohkem kui oma emakeel, kusjuures väikseim osakaal oli Poolas (33 %, -17), Rumeenias (34 %, -14) ja Ungaris (38 %, + 3).

⁷ Selle osa tulemused arvatati ümber, et võtta kokku nende keelte arv, mida räägivad muud vastajad kui nende emakeel (d48a).

⁸ Aasta andmed puudutavad ajavahemikku, mil ELil oli 25 liiget.

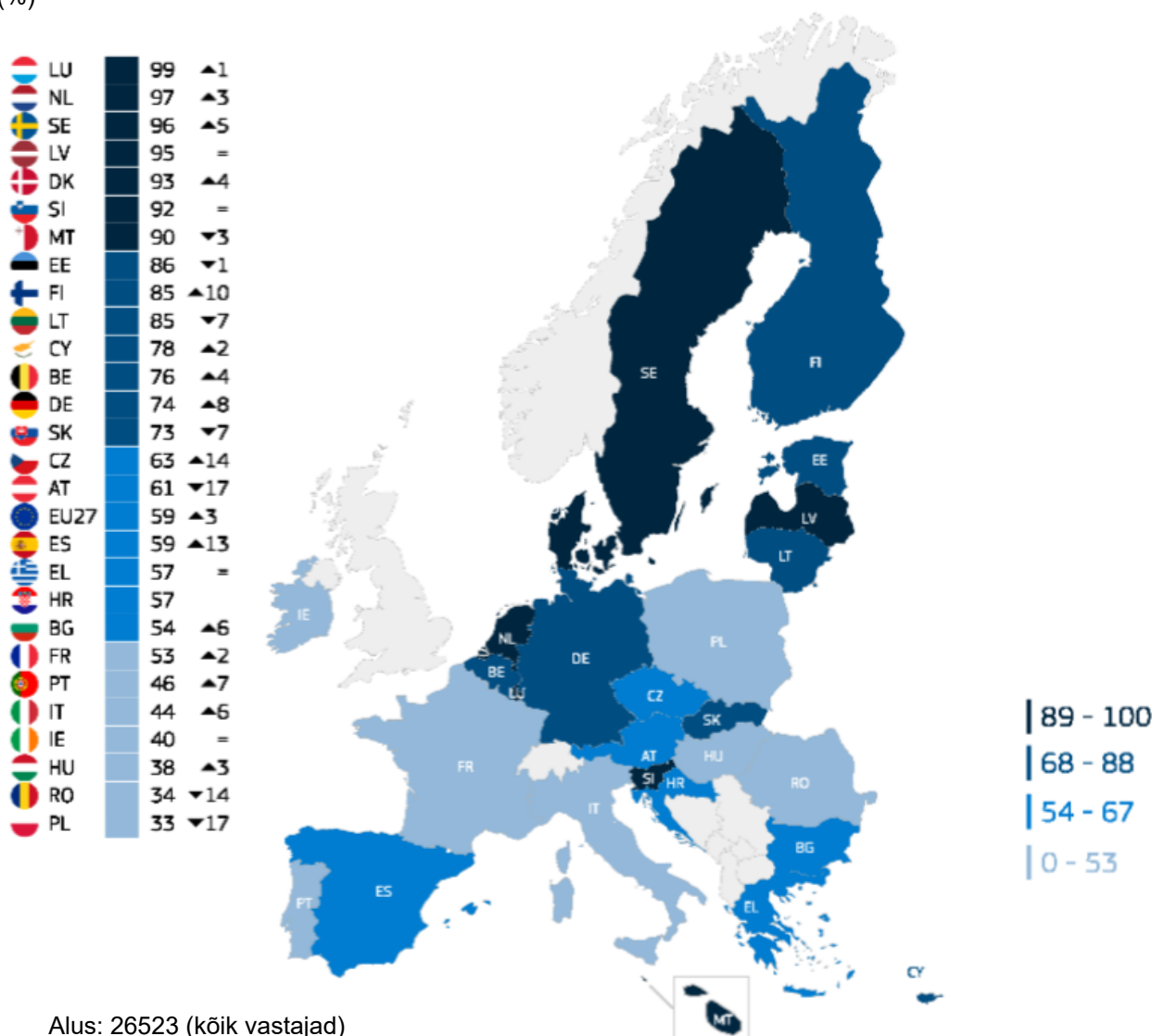
Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

Oskus rääkida vähemalt kolme keelt on ELi riikides laialdasem, ulatudes 1 %-st Poolas 76 %-ni Luksemburgis. Ainult ühes riigis suudab enamik vastanutest rääkida lisaks oma emakeelele veel kolme keelt: Luksemburg (76 %, +15), millele järgnevad Madalmaad (42 %, +5), Sloveenia (41 %, +7), rohkem kui 4 vastajat kümnest, kes saavad vestelda veel kolmes keeles. Kõige vähem oskavad vastajad Iirimaa (5 %, +1), Kreekas (4 %, =), Portugalis (4 %, =), Rumeenias (3 %, -5), Ungaris (3 %, -1) ja Portugalis (1 %, -6).

14 %), Slovakkia (73 %, -7), Malta (90 %, -3) ja Eesti (86 %, -1). 16 riigis on suurenenud veel kahte keelt kõnelevate inimeste osakaal, kusjuures suurim kasv on Tšehhis (33 %, +11), Hispaanias (28 %, +10), Lätis (64 %, +10) ja Soomes (57 %, +9). Olulist vähenemist täheldati Poolas (7 %, -15), Rumeenias (11 %, -11), Leedus (45 %, -7) ja Itaalias (16 %, -6).

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga näeme, et 15 liikmesriigis on suurenenud nende vastajate osakaal, kes

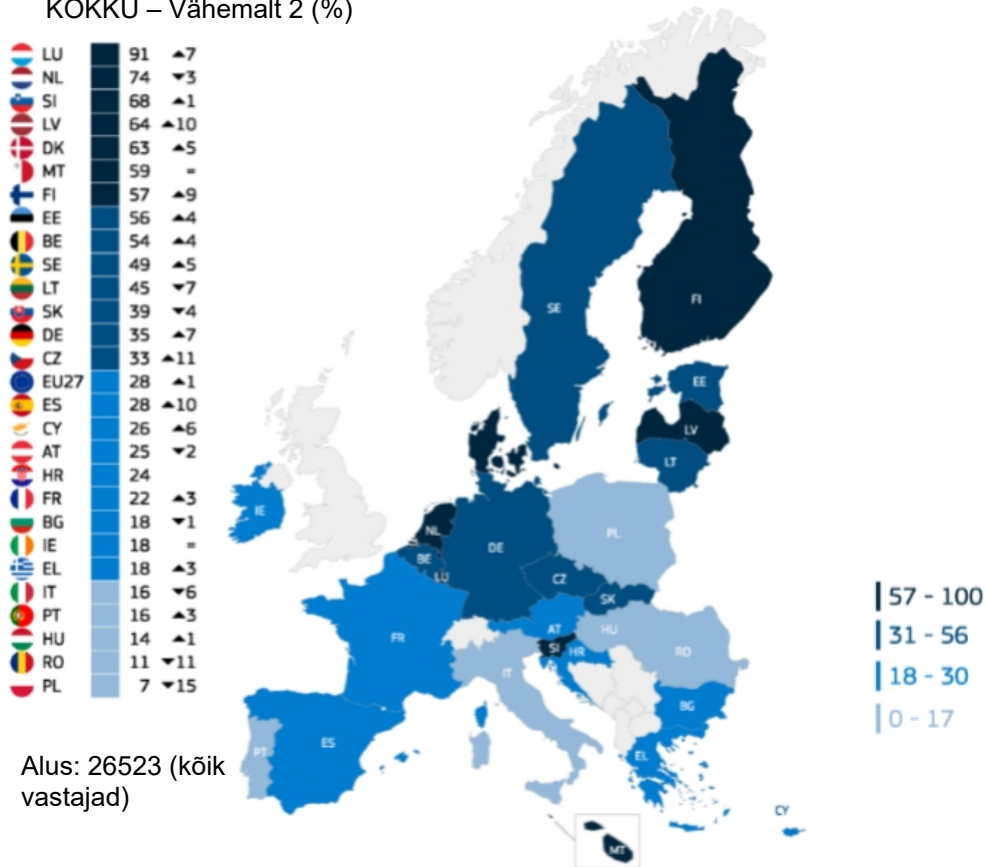
D48count. Täiendavad keeled, mida räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda – KOKKU – Vähemalt 1 (%)

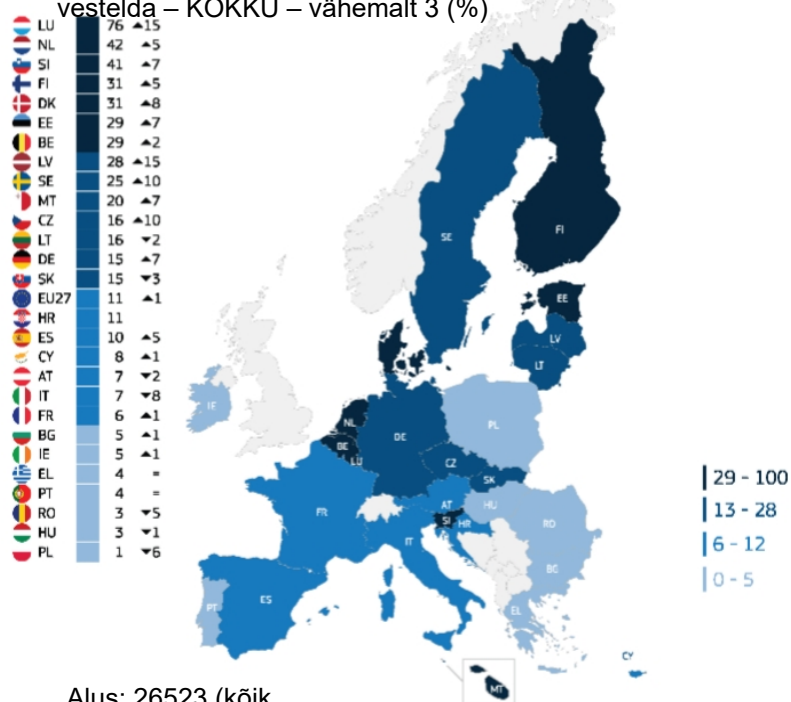
Alus: 26523 (kõik vastajad)

räägivad üht keelt lisaks oma emakeelele, eelkõige Tšehhis (63 %, +14), Hispaanias (59 %, +13) ja Soomes (85 %, +10). Kuues riigis on see vähenenud: Austria (61 %, -17 %), Poola (33 %, -17 %), Rumeenia (34 %, -

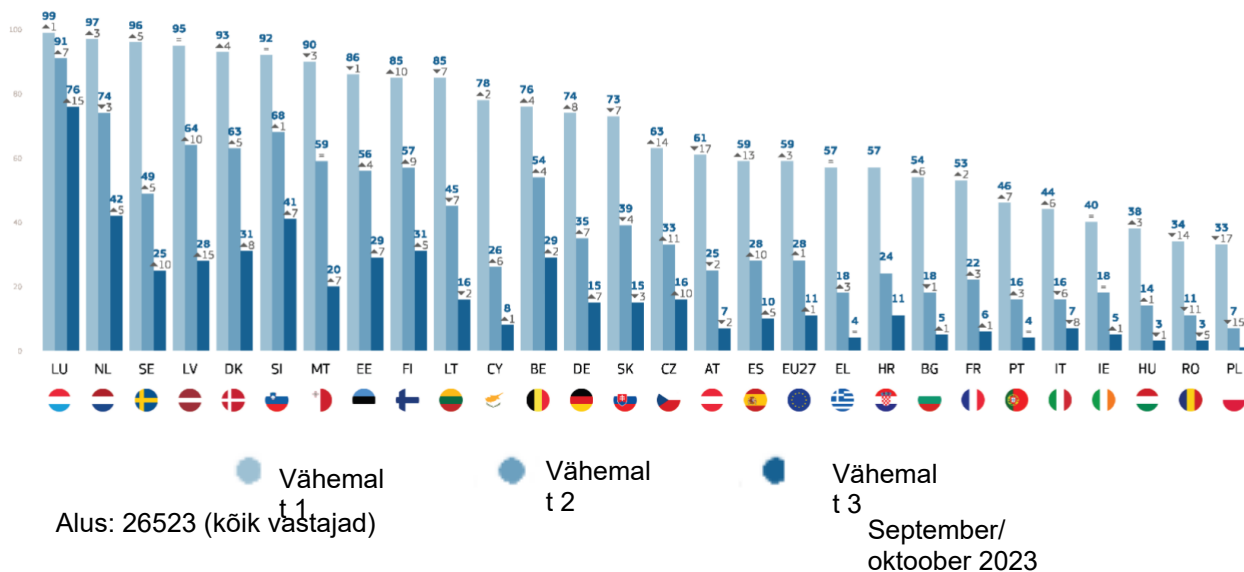
D4Bcount Täiendavad keeled, mida räägite piisavalt hästi vestluse pidamiseks – KOKKU – Vähemalt 2 (%)

D4Bcount. Täiendavad keeled, mida räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda – KOKKU – vähemalt 3 (%)

D4Bcount. Keeled, mida räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda – KOKKU (%)

Sotsiaaldemograafilised ja käitumuslikud erinevused on nende vahel, kes seda teevad, ja nende vahel, kes ei räägi vestluse pidamiseks piisavalt hästi täiendavat keelt. Kõige märkimisväärsamad erinevused on seotud vanuse, lõpphariduse vanuse, elukutse, sotsiaalse positsioneerimise, internetikasutuse ja majapidamisarvete tasumise võimega (jõukuse näitaja).

- Mehed räägivad rohkem kui naised (62 % vs 56 %) vähemalt ühte täiendavat keelt vestluse pidamiseks ja veidi tõenäolisemalt kahte keelt (29 % vs 27 %).
- Nooremad, eriti 15–24-aastased (79 %) räägivad rohkem kui vanematel inimestel, eelkõige 55-aastastel (44 %) ja kaks korda suurema tõenäosusega (39 % vs 21 %). Kui vaadata lähemalt 15–24-aastaste noorte eurooplaste kategooriat, siis ilmneb, et aja jooksul on nende oskus rääkida ühte täiendavat keelt oluliselt suurenenud. Võrreldes 2005. aastaga (74 %) ja 2012. aastaga (74 %) võib täheldada kasvu 5 protsendipunkti võrra. See kasv on aja jooksul veelgi suurem, kui arvestada 15–24-aastaste noorte eurooplastega, kes oskavad veel kahte keelt. Kui 2005. ja 2012. aastal oskasid 11 % ja 37 % 15–24-aastastest vastanutest rääkida veel kahte keelt, siis 2023. aastal suurenes see osakaal 39 %-ni.
- Vastajad, kes lõpetasid täisajaga hariduse 20-aastaselt või vanemad, räägivad vestluse pidamiseks tõenäoliselt rohkem (80 %) kui 15-aastaselt või alla selle lõpetanutest (23 %) ühte täiendavat keelt. Sama kehtib ka nende kohta, kes räägivad kahte täiendavat keelt (43 % vs 7 %). Õpilased valdavad ka peamiselt täiendavaid keeli, kusjuures 85 % räägib vähemalt ühte, 46 % vähemalt kaks ja 18 % vähemalt kolm. Juhtide ametikohad räägivad kõige tõenäolisemalt vähemalt ühte täiendavat keelt (83 %), eriti võrreldes majapidamistöötajatega (33 %), töolistega (51 %) ja pensionäridega (41 %). Need, kes asetavad end kõrgele sotsiaalsele redelile, räägivad tõenäolisemalt vähemalt ühte teist keelt. Näiteks täheldame seda vastajate puhul, kes peavad kõrgemas keskklassi kuulumist (87 %) võrreldes tööliklassiga (40 %).
- Inimesed, kes kasutavad internetti iga päev, räägivad kuus korda tõenäolisemalt vähemalt kahte keelt kui need, kes seda kunagi ei kasuta (32 % vs 5 %).
- Pole üllatav, et on olemas seos täiendavate keelte arvu ja selle vahel, mil määral inimesed tegelevad uute keelte õppimisega. Seega on uute keelte õppimises väga aktiivsed inimesed samuti palju tõenäolisemad kui need, kes on mitteaktiivsed, et nad mõistaksid vähemalt kahte täiendavat keelt piisavalt hästi, et neis vestelda (vastavalt 53 % vs. 19 %)⁹.

9 Aktiivsete õppijate eristamine põhineb küsimusel 083. Väga aktiivsed keeleõppijad on vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti

uut keelt õppinud, kuid kavatsevad seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatse seda järgmisel aastal teha.

D48count Keeled, mida räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda – KOKKU (% – EL)			
	Vähemalt 1	Vähemalt 3	Vähemalt 3
EL 27	59	28	11
Sugu			
Man	62	29	12
Naine	56	27	11
Age			
15–24	79	39	15
25–39	71	33	13
40–54	62	28	12
55 +	44	21	9
Haridus (Lõpp)			
15–	23	7	2
16–19	48	18	7
20+	80	43	19
Õpib ikka veel	85	46	18
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	71	36	15
Juhid	83	44	19
Muud valged kaelarihmad	67	27	11
Töölised	51	20	8
Koduinimesed	33	14	5
Töötud	54	21	7
Pensionil	41	20	8
Õpilased	85	46	18
Raskused arвете maksmisel			
Suurema osa ajast	45	18	8
Aeg-ajalt	50	22	9
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	65	32	13
Võtke arvesse kuulumist			
Töölisklass	40	16	6
Alumine keskklass	53	23	9
Keskklass	64	30	12
Ülemine keskklass	87	53	25
Ülemine klass	84	59	31
Tegevus keeleõppijana			
Väga aktiivne	89	53	24
Aktiivne	72	36	16
Ei ole aktiivne	49	19	7

Inglise keel domineerib keelena, mida eurooplased kõige tõenäolisemalt oskavad.

Vastajatelt küsiti, milline teine keel, kui üldse, räägib piisavalt hästi, et nad saaksid vestelda, kas nende esimese, teise või kolmanda keelena¹⁰.

Keelte hulgas, mida ei räägita emakeelena, domineerib inglise keel suures osas kõigis teistes keeltes. Peaaegu pooled eurooplased (47 %) ütlevad, et nad räägivad seda, mis on veidi (+ 5) võrreldes 2012. aastaga. Sellele järgneb rohkem kui üks kümnest, kes räägivad prantsuse keelt (11 %, =), saksa keelt (10 %, -2), hispaania keelt (7 %, =), itaalia keelt (3 %, =) ja vene keelt (3 %, -2).

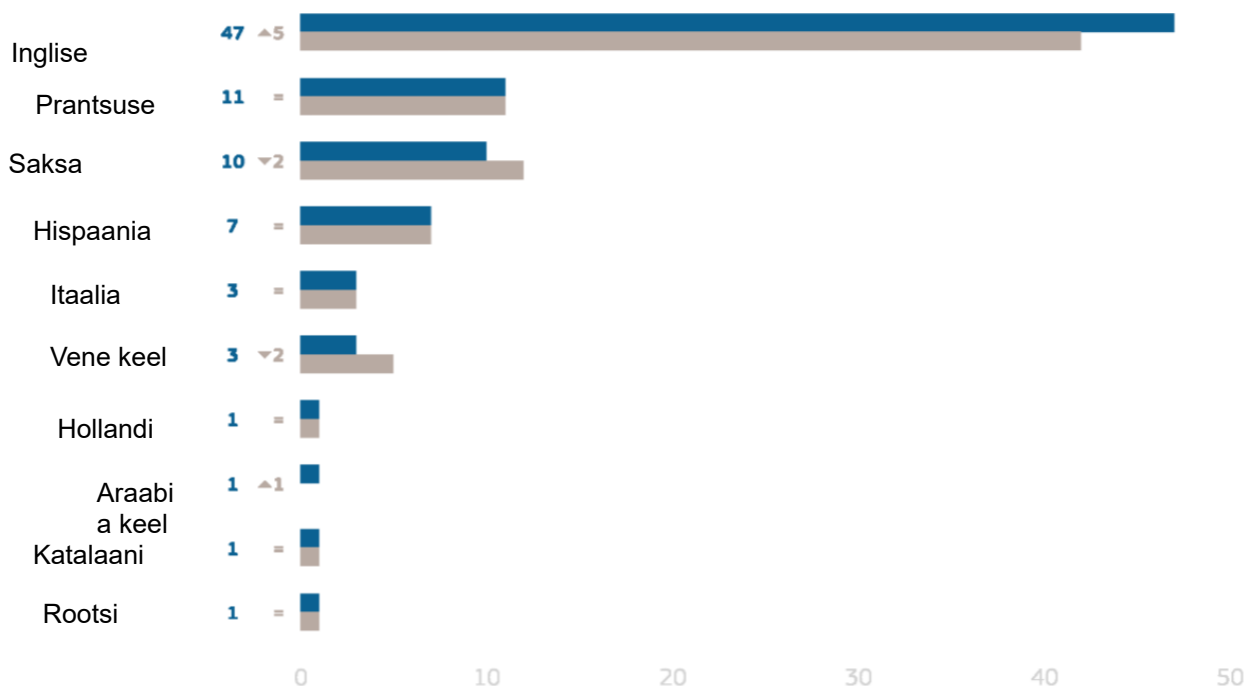
Riiklikul tasandil on inglise keel kõige levinum keel, mida räägitakse mitte-emakeelena igas ELi liikmesriigis, välja arvatud Luksemburgis. Siin on see kõige levinum võõrkeel. Kõige tõenäolisemalt mainivad luksemburglased prantsuse keelt (77 %), mis on riigi ametlik keel, millele järgnevad inglise keel (68 %) ja saksa keel (59 %).

Vastajad Madalmaades (93 %), Rootsis (90 %), Taanis (87 %), Maltal (86 %) ja Soomes (81 %) räägivad eriti

seda kõige vähem Rumeenias (25 %), Poolas (27 %) ja Bulgaarias (29 %). Belgias on prantsuse keel, mis on riigi ametlik keel, suuruselt teine keel, mis ei ole emakeel (46 %). Hollandi ja saksa keeli, mis on samuti ametlikud keeled, mainitakse vastavalt 13 % ja 17 %. Iirimaa, kus inglise keel on ametlik keel, on iiri/gaeli keel kõige levinum muu kui emakeel, mida vastajad suudavad vestluse pidamiseks piisavalt hästi rääkida (36 %), millele järgneb inglise (15 %) prantsuse keel (12 %).

Võrreldes 2012. aastaga kasvab inglise keel kõigis ELi liikmesriikides märkimisväärselt esimese, teise või kolmanda keelena, milles vastajad räägivad piisavalt hästi, et suhelda, kusjuures suurim kasv on Hispaanias (38 %, + 16 %), Tšehhis (41 %, + 14) ja Portugalis (41 %, + 14).

D48.otherlang. Ja millist teist keelt, kui üldse, räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda? – Esimene, teine ja kolmas muu keel (EL 27) (%)

Alus: 26523 (kõik vastajad)

● September/
oktoober 2023

● Veebruar/märts
2012

tõenäoliselt inglise keelt võõrkeelena. Vastajad ütlevad

¹⁰ D48.otherlang. Ja millist teist keelt, kui üldse, räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda? Esimene, teine ja kolmas keel. Tulemused koondati D48b, D48c ja D48d.

D48.otherlang. Ja millist teist keelt, kui üldse, räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda? – Esimene, teine ja kolmas muu keel (%)

	EL	27	K EL	OL E M A	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	S E E	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RK	SE	SI	SK
Inglise	47	54	58	29	73	41	65	87	58	51	38	81	40	41	30	15	33	44	68	54	86	93	27	41	25	90	61	38	
Prantsuse	11	9	46	3	9	4	16	11	2	6	12	4	7	4	2	12	9	3	77	3	13	27	1	12	7	12	2	2	
Saksa	10	7	17	5	7	19	11	49	14	7	3	18	6	15	13	7	3	12	59	18	4	61	5	1	2	25	33	19	
Hispaania	7	4	9	3	1	2	8	9	2	2	14	4	13	1	2	6	6	1	12	2	4	9	1	8	3	8	4	2	
Itaalia	3	8	5	1	3	2	4	1	1	3	4	2	5	8	2	1	3	1	7	1	51	1	1	1	3	2	13	2	
Vene keel	3	1	1	14	4	14	3	0	50	2	0	4	0	1	2	1	1	62	0	66	1	0	5	0	1	1	2	14	
Hollandi	1	1	13	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	0	0	5	0	0	0	1	0	0	
Tšehhi	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	
Horvaadi	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0
Katalaani	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slovaki	1	1	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
Rootsi	1	0	0	0	0	0	0	14	1	0	0	48	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	5	0	0	
Soome	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Bulgaaria	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Läti	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	
liri/Gaelic	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rumeenia	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	
Serbia/ Bosnia/ Montenegrin	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0

September/oktoober 2023. aasta baasil: 26523 (kõik vastajad)

Mis puudutab saksa keelt võõrkeelena, milles vastajad saavad vestelda, siis näeme kõige teravamalt kasvu Küprosel (7 %, +5), millele järgnevad tšehhi (19 %, +4) ja Läti (18 %, +4). Teisest küljest on kõige rohkem vähenenud saksa keel võõrkeelena Poolas (5–14 %), Madalmaades (61 %, -10) ja Luksemburgis (59 %, -10). Kõige teravamalt suurenes Hispaania osakaal Luksemburgis (12 %, +7 %), Taanis (9 %, +5) Belgias (9 %, +4) ja Saksamaal (8 %, +4). Kõige teravamalt vähenes hispaania keel kui teine keel Itaalias (11 %, -5), millele järgnesid Portugal (8 %, -2) ja Rumeenia (3 %, -2).

Inglise keelt räägivad pooled eurooplased kas emakeelena või teisekeelena¹¹.

¹¹ Selles osas arvatati tulemused ümber, et võtta arvesse kõiki räägitavaid keeli, lisades d48a, d48b, d48c ja d48d, välja arvatud need, kes vastasid D48a-le „ei tea“ ja „puudub“.

Selles osas uurime eurooplaste oskust rääkida kõiki oma keeli, sealhulgas nii oma esimest ja teist emakeelt kui ka täiendavaid keeli.

Kõige enam räägitakse eurooplastest inglise keelt 50 % (+6), neile järgnevad saksa keel (29 %, -1), prantsuse keel (25 %, =), hispaania keel (17 %, +1) ja itaalia keel (16 %, -1).

Peegeldades teataval määral Euroopa elanikkonna jaotust, on Poola järgmine (9 %, -1), järgnevad hollandi (6 %, =), rumeenia (5 %, -1) ja portugali (3 %). Vene keel, mida mõnes riigis tunnustatakse vähemuskeelena, on kõnekeelena 9. kohal 4 %-ga (-2).

Riiklikul tasandil järgime lisaks lirimaale (97 %, -2), kus inglise keel on ametlik keel, sama mustrit kui eelmises punktis. Madalmaades (95 %, +4) vastajatest oskavad inglise keelt, järgnevad Rootsi (91 %, +3), Malta (91 %, -

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

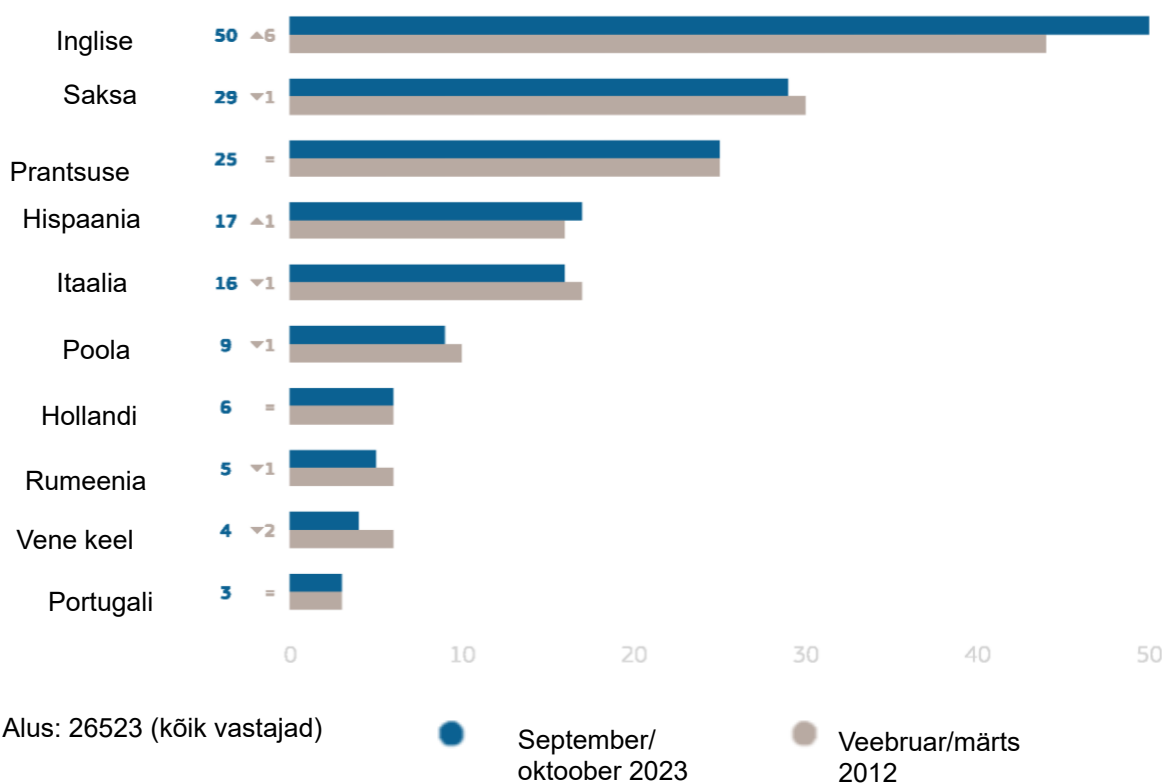
1) ja Taani (90 %, + 4). Inglise keelt räägitakse vähem Rumeenias (27 %, -5), Poolas (31 %, -4) ja Ungaris (31 % + 11).

Saksa keeles, Saksamaal (98 %, + 1) ja Austrias (98 %, - 1) on esimesed sarnased näitajad. Riikidest, kus seda ametlikku keelt ei kasutata, on esikohal Madalmaad (61 % - 12), kellele järgnevad Taani (50 %, + 2) ja Sloveenia (33 %, - 9).

Prantsuse keel on loomulikult esimene riikides, kus see on ametlik keel Prantsusmaal (97 %, =), Luksemburgis (94 %, -2) ja Belgias (83 %, + 2). Riikides, kus seda ametlikku keelt ei kasutata, tuleb kõigepealt Luksemburg (15 %, + 9), millele järgnevad Prantsusmaa (14 %, =) ja Rootsi (10 %, + 4).

Itaalia keelt kõneleb 97 % vastanutest Itaalias, kus see on ametlik keel. Sellele järgnevad Malta (52/0, -5), Sloveenia (13 %, -) ja Luksemburg (10 %, -1).

D48.allang. Mõeldes keeltele, mida te räägite, milline keel on teie emakeel? Ja millist teist keelt, kui üldse, räägite piisavalt hästi, et saaksite vestelda? (EL 27) (%)

3. Muude keelte kui emakeele valdamine

Enamik eurooplasi, kes oskavad täiendavate keeltena inglise, saksa, prantsuse või hispaania keelt, usuvad, et neil on suhteliselt head oskused.

Iga keele puhul, mis ei ole nende emakeel (kuni kolm), mida vastaja ütles, et nad suudavad vestluse pidamiseks piisavalt hästi rääkida, paluti neil hinnata oma võimet lihtsa kolmepunktilise skaala abil – väga hea, hea, elementaarne¹². Selles osas keskendutakse eurooplaste võimele rääkida muid keeli kui nende emakeel. Siin arutlusel olevad arvud on seotud ainult vastajatega, kes räägivad vastavalt oma emakeelest erinevat esimest, teist või kolmandat keelt.

Üldiselt näeme ELi tasandil, et kolm kümnest (30 %) eurooplastest, kes räägivad vähemalt ühte keelt peale oma esimese emakeele, peavad oma esimese emakeele oskust väga heaks, mis tähendab 4 protsendipunkti suurus kasvut. Neli kümnest (41 %) hindavad seda sama heaks, vähene langus (-4) võrreldes 2012. aastaga, samas kui iga neljas (24 %, -4) peab seda elementaarseks.

Mis puudutab eurooplaste teist keelt, siis 16 % eurooplastest, kes oskavad rääkida vähemalt kahte muud keelt peale oma emakeele, arvab, et nende tase on väga

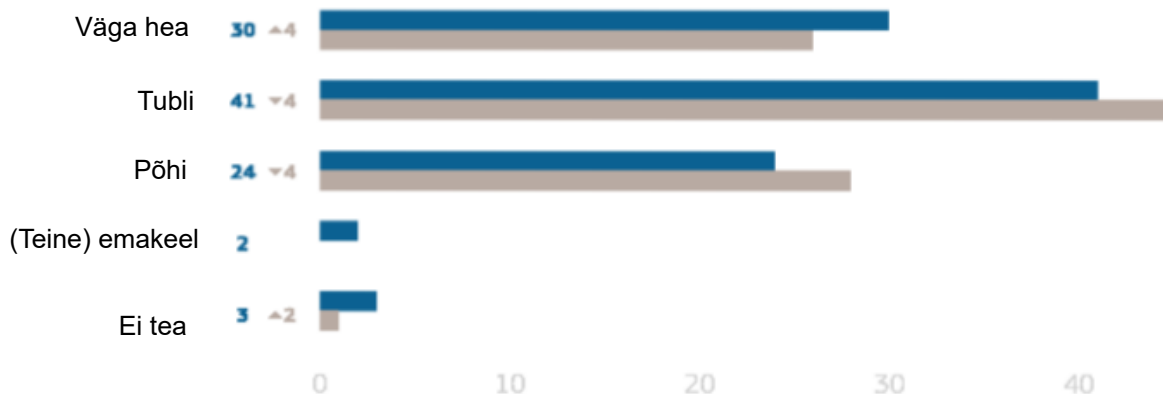
on väga hea, samas kui 25 %. -4) arvavad, et see on hea ja rohkem kui pooled (54–1) arvavad, et see on põhiline.

Riigi tasandil näeme, et kolmes riigis räägivad enam kui pooled vastanutest väga hästi oma esimest muud keelt: Luksemburg (63 %), Küpros (54 %) ja Malta (51 %). Vastajad ütlevad seda kõige vähem Poolas (12 %), Rumeenias (13 %) ning Ungaris ja Portugalis (18 %). Rohkem kui pooled ütlevad, et nende esimese teise keele tase on hea Itaalias (60 %) ja Poolas (54 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nende teine keeletase on väga hea Luksemburgis (54 %), Hispaanias (28 %) ja Horvaatias (26 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Rumeenias (2 %), Poolas (5 %) ja Eestis (10 %). Kõige tõenäolisemalt ütlevad nad, et see on hea Itaalias (49 %), Portugalis (44 %) ja Tšehhis (43 %) ning põhialustena Poolas (64 %), Soomes (59 %) ja Rumeenias (56 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nende kolmas keeletase on väga hea Luksemburgis (37 %), Kreekas (35 %), Hispaanias, Slovakkias ja Sloveenias (kokku 22 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Ungaris (3 %), Eestis ja Soomes (mõlemas 4 %) ning Poolas (5 %). Kõige tõenäolisemalt ütlevad nad, et see on hea Horvaatias (38 %), Poolas (37 %) ja Itaalias (35 %).

Küsimus 48f.1. Kas teie tase on väga hea, hea, elementaarne või on see teine emakeel/emakeel? –Esimene muu keel (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

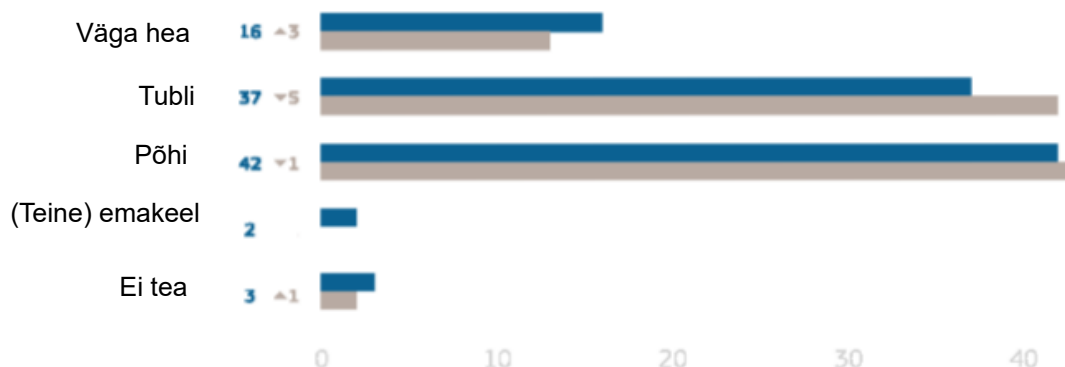
hea, mis on veidi (+ 3) võrreldes 2012. aastaga. Rohkem kui kolmandik (37 %, -5) arvab, et nad räägivad seda hästi, samas kui neli kümnest (42 % -1) arvavad, et nad räägivad seda põhitasandil.

Kui vaadata kolmandat keelt, siis iga kümnes (11 % + 3) eurooplastest, kes oskavad rääkida, arvab, et nende tase

Kui võrrelda 2012. ja 2023. aastat, siis seitsmes riigis väidavad vastajad nüüd suurema tõenäosusega, et nad räägivad oma esimest muud keelt hästi või väga hästi, kusjuures suurim kasv oli Portugalis (66 %, + 11), Iirimaa (63 %, + 8) ja Poolas (66 %, + 6), kusjuures vähenemine registreeriti 18 liikmesriigis, eelkõige Maltas (75 %, -11), Tšehhis (70 %, -11), Taanis (73 %, -10) ja Lätis (73 %, -9).

¹² D48f1, f2 ja f3 iga punktis d48b,c ja CI nimetatud keele kohta: „Kas teie (esimene/teine/kolmas lisakeel) on väga hea, hea või põhiline?”

048f.2. Kas teie... tase on väga hea, hea, elementaarne või on see teine emakeel/emakeel?:-Teine muu keel (EL 27) (%)

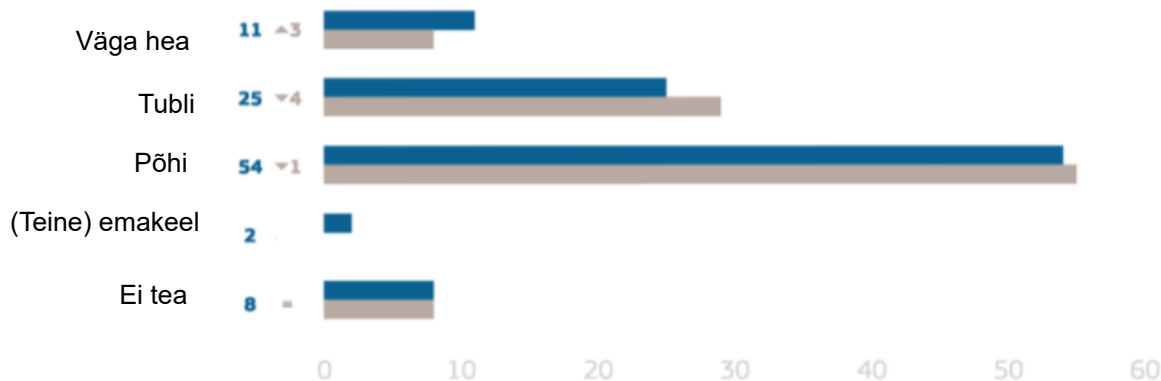

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

● September/
oktoober 2023

● Veebruar/märts
2012

Küsimus 48f.3. Kas teie tase on väga hea, hea, elementaarne või on see teine emakeel/emakeel? – Kolmas muu keel (EL 27) (%)

● September/
oktoober 2023

● Veebruar/märts
2012

muid keeli kui nende emakeel, näitab sotsiaaldemograafiline analüüs järgmist:

Kui vaadata teist teist keelt, siis näeme kaheksas riigis nende vastajate osakaalu suurenemist, kes räägivad seda algtasemest paremini, kusjuures suurimat kasvu täheldati Iirimaa (56 %, + 12), Itaalias (61 %, + 11) ja Portugalis (56 %, + 11). 16 riigis on toimunud langus: suurim langus toimus Küprosel (44 %, -24 %), Rumeenias (39 %, -16) ning Slovakkias (65 %, -12) ja Tšehhis (61 %, -12).

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga on 11 riigis vastajad nüüd suurema tõenäosusega öelnud, et räägivad oma kolmandat muud keelt hästi või väga hästi, kusjuures suurimat kasvu täheldati Poolas (42 %, + 25), Itaalias (44 %, + 18), Portugalis (44 %, + 12) ja Rumeenias (36 %, + 12) ja Rumeenias (36 %, + 12), kusjuures vähenemine registreeriti 15 liikmesriigis, eelkõige Taanis (27 %, -19) ja Austrias (32 %, -19). Nende hulgas, kes oskavad rääkida

- Nooremad vastajad räägivad oma esimest teist keelt suurema tõenäosusega väga heal tasemel, seda ütleb ligikaudu neli kümnest (38 %) 15–24-aastastest, võrreldes iga neljandikuga (24 %) 55-aastaste ja vanemate seas (14 protsendipunktiline erinevus). Sama kehtib ka nende teise keele kohta (18 % vs 13 %) ja kolmanda teise keele kohta (15 % vs 9 %). Vanima – 55-aastased ja vanemad vastajad (31 %) väidavad, et nende esimese teise keele tase on põhiline, võrreldes 15–24-aastaste vastajatega, kes on noorim demograafiline (14 %).
- Eurooplased, kes läksid kooli pärast 20-aastaseks saamist, räägivad oma esimest muud keelt suurema tõenäosusega väga heal tasemel kui need, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt (35 % vs

31 %). Sama kehtib ka nende kohta, kes räägivad seda heal tasemel (41 % vs 33 %). Parema haridusega rühm räägib oma teist keelt ka suurema tõenäosusega heal tasemel kui vähem haritud rühm (42 % vs 28 %). Sama kehtib ka kolmanda keele kohta (29 % vs 19 %).

- Sotsiaal-ametialastest kategooriatest räägivad õpilased (41 %) ja juhid (37 %) kõige tõenäolisemalt oma esimest muud keelt väga heal tasemel, võrreldes pensionäride (23 %) ja töolistega (22 %).
- Vastajad, kellel ei ole kunagi raskusi arvete tasumisega, räägivad tõenäoliselt (31 %) oma esimest teist keelt väga heal tasemel kui need, kellel on enamasti selliseid raskusi (23 %). Sama kehtib ka nende kohta, kes räägivad oma teist keelt heal tasemel (38 % vs 32 %).

- Ligi pooled (49 %) neist, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, räägivad oma esimest teist keelt väga heal tasemel, võrreldes 29 % keskklassi ja 25 % töölklassiga.

Q48f_1 Kas teie tase... väga hea, hea, elementaarne, või on see teine emakeel/emakeel? Esimene muu keel (% – EL)					
	Väga hea	Tubli	Põhi	(Teine) emakeel	Ei tea
EL 27	30	41	24	2	3
Sugu					
Man	30	41	23	2	4
Naine	29	41	24	3	3
Age					
15–24	38	42	14	3	3
25–39	34	42	19	2	3
40–54	27	41	26	2	4
55 +	24	39	31	2	4
Haridus (Lõpp)					
15–	31	33	29	2	5
16–19	18	41	35	2	4
20+	35	41	19	2	3
Õpib ikka veel	41	43	9	4	3
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	32	39	24	1	4
Juhid	37	44	15	2	2
Muud valged kaelarihmad	25	45	24	3	3
Töölised	22	40	31	2	5
Koduinimesed	31	35	31	1	2
Töötud	29	34	29	3	5
Pensionil	23	36	35	2	4
Õpilased	41	43	9	4	3
Raskused arvete maksmisel					
Suurema osa ajast	23	39	30	3	5
Aeg-ajalt	28	40	25	3	4
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	31	41	23	2	3
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	25	35	32	3	5
Alumine keskklass	26	40	28	2	4
Keskklass	29	43	23	2	3
Ülemine keskklass	43	41	12	2	2
Ülemine klass	49	37	9	1	4
Tegevus keeleõppijana					
Väga aktiivne	39	41	14	3	3
Aktiivne	29	42	23	3	3
Ei ole aktiivne	24	41	29	2	4

Q48f_2 Kas teie tase... väga hea, hea, elementaarne, või on see teine emakeel/emakeel? Teine muu keel (% – EL)

	Väga hea	Tubli	Põhi	(Teine) emakeel	Ei tea
EL 27	16	37	42	2	3
Sugu					
Man	15	37	43	1	4
Naine	16	38	41	2	3
Age					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Haridus (Lõpp)					
15–	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Õpib ikka veel	18	40	37	2	3
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	20	35	42	1	2
Juhid	20	39	38	1	2
Muud valged kaelarihmad	12	40	44	0	4
Töölised	12	32	49	2	5
Koduinimesed	9	40	50	1	0
Töötud	14	36	41	2	7
Pensionil	13	36	44	2	5
Õpilased	18	40	37	2	3
Raskused arvete maksmisel					
Suurema osa ajast	15	32	48	2	3
Aeg-ajalt	16	35	41	2	6
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	16	38	42	1	3
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	16	31	45	3	5
Alumine keskklass	11	38	43	3	5
Keskklass	16	37	43	1	3
Ülemine keskklass	18	43	36	2	1
Ülemine klass	25	41	29	0	5
Tegevus keeleõppijana					
Väga aktiivne	19	40	37	2	2
Aktiivne	14	36	45	1	4
Ei ole aktiivne	13	36	46	1	4

Q48f_3 Kas teie tase... väga hea, hea, elementaarne, või on see teine emakeel/emakeel? Kolmas muu keel (% – EL)					
	Väga hea	Tubli	Põhi	(Teine) emakeel	Ei tea
EL 27	16	37	42	2	3
Sugu					
Man	15	37	43	1	4
Naine	16	38	41	2	3
Age					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Haridus (Lõpp)					
15–	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Õpib ikka veel	18	40	37	2	3
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	20	35	42	1	2
Juhid	20	39	38	1	2
Muud valged kaelarhmad	12	40	44	0	4
Töölised	12	32	49	2	5
Koduinimesed	9	40	50	1	0
Töötud	14	36	41	2	7
Pensionil	13	36	44	2	5
Õpilased	18	40	37	2	3
Raskused arvete maksmisel					
Suurema osa ajast	15	32	48	2	3
Aeg-ajalt	16	35	41	2	6
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	16	38	42	1	3
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	16	31	45	3	5
Alumine keskklass	11	38	43	3	5
Keskklass	16	37	43	1	3
Ülemine keskklass	18	43	36	2	1
Ülemine klass	25	41	29	0	5
Tegevus keeleõppijana					
Väga aktiivne	19	40	37	2	2
Aktiivne	14	36	45	1	4
Ei ole aktiivne	13	36	46	1	4

Enamik eurooplasi, kes valdavad viit kõige levinumat keelt, tunnevad end oma keeleoskuse suhtes enesekindlalt.

Esimeses osas keskendutakse nende vastajate oskustele, kes räägivad viit kõige levinumat keelt Euroopas: Inglise, prantsuse, saksa ja hispaania keel ning vähemal määral vene keel.

Nagu varem räägiti, paluti neil hinnata oma oskusi lihtsa kolmepunktilise skaala abil, kasutades lihtsat kolmepunktilist skaalat – väga head, head, elementaarset¹³.

Inglise keelt kõnelevate vastajate puhul arvab rohkem kui neli kümnest, et neil on hea (43 %) tase, mis on 2012. aastaga võrreldes veidi vähenenud (-4) või väga hea (27 %, +7) tase, kusjuures veel üks neljast (27 %, -5) ütleb, et nad räägivad seda põhitasemel.

Neist, kes räägivad prantsuse keelt lisakeelena kui oma emakeelt, loevad vähesed oma oskust „väga heaks“ (17 %, +3), kuid kõige enam „põhikeeleks“ (43 %, -1). Peaaegu kaks kolmandikku saksa keelt kõnelevatest inimestest (60 %, -1) ütlevad, et nad räägivad seda hästi või väga hästi, samas kui 56 % (-3) neist, kes räägivad hispaania keelt, on hea või väga hea tase. Vene keele kõnelejatest 47 % (-11) märgib, et neil on paremad oskused kui põhioskused.

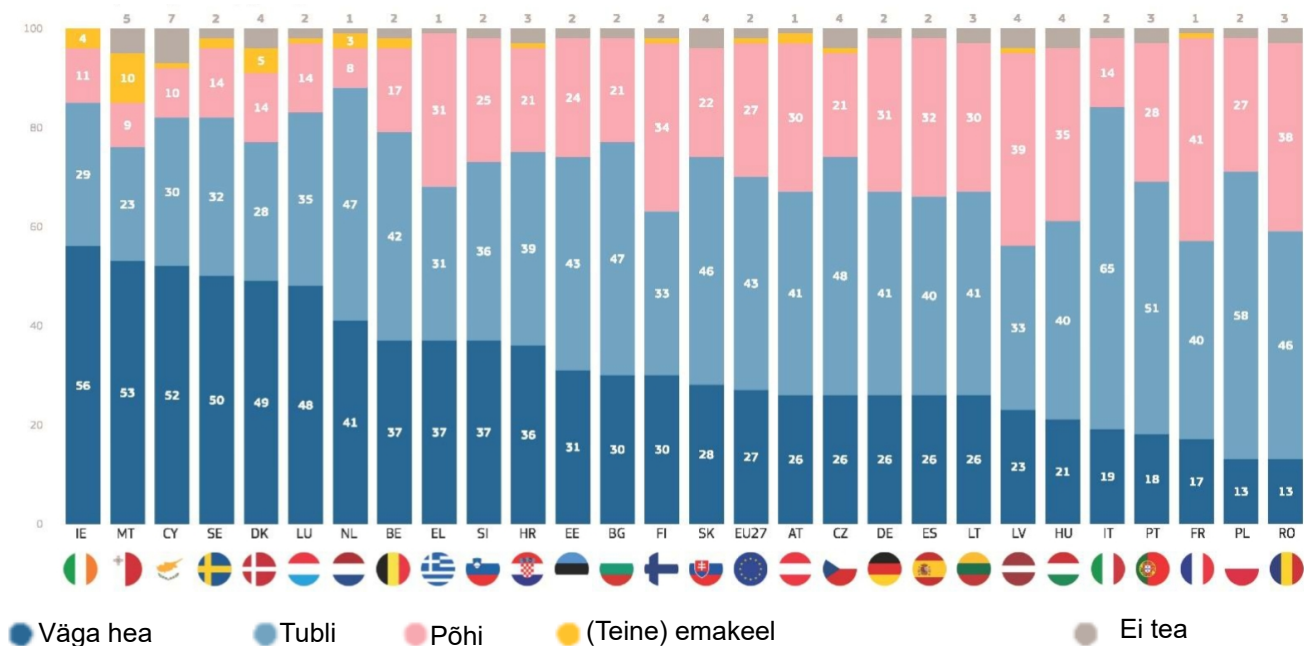
Q48f.en. Kas teie inglise keel on väga hea, hea, elementaarne?

Alus: erinevad keeled, mida räägitakse. Inglise keel: 12447; Prantsuse keel: 2887; Saksa keel: 2772; Hispaania keel: 1931; Vene 2823

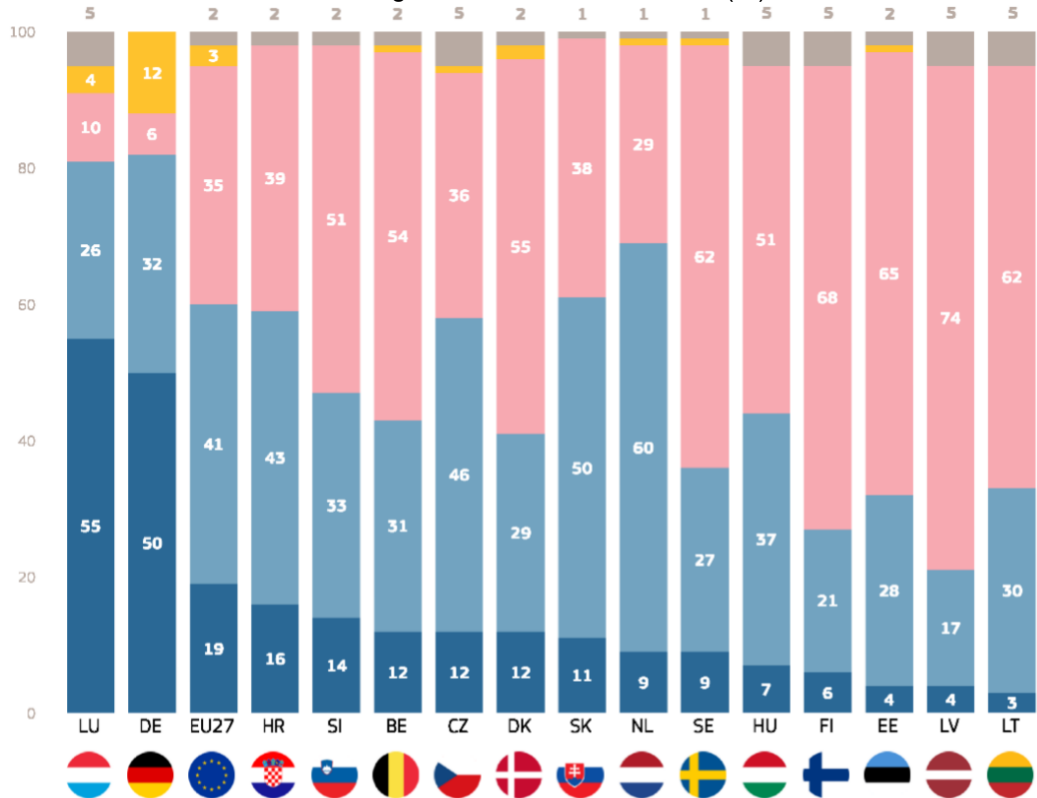
13 muul.lv.vgood. Kas teie tase on väga hea? hea? elementaarne?

Q48f.en. Kas teie inglise keel on väga hea, hea, elementaarne? (%)

Alus: 12447 vastajat

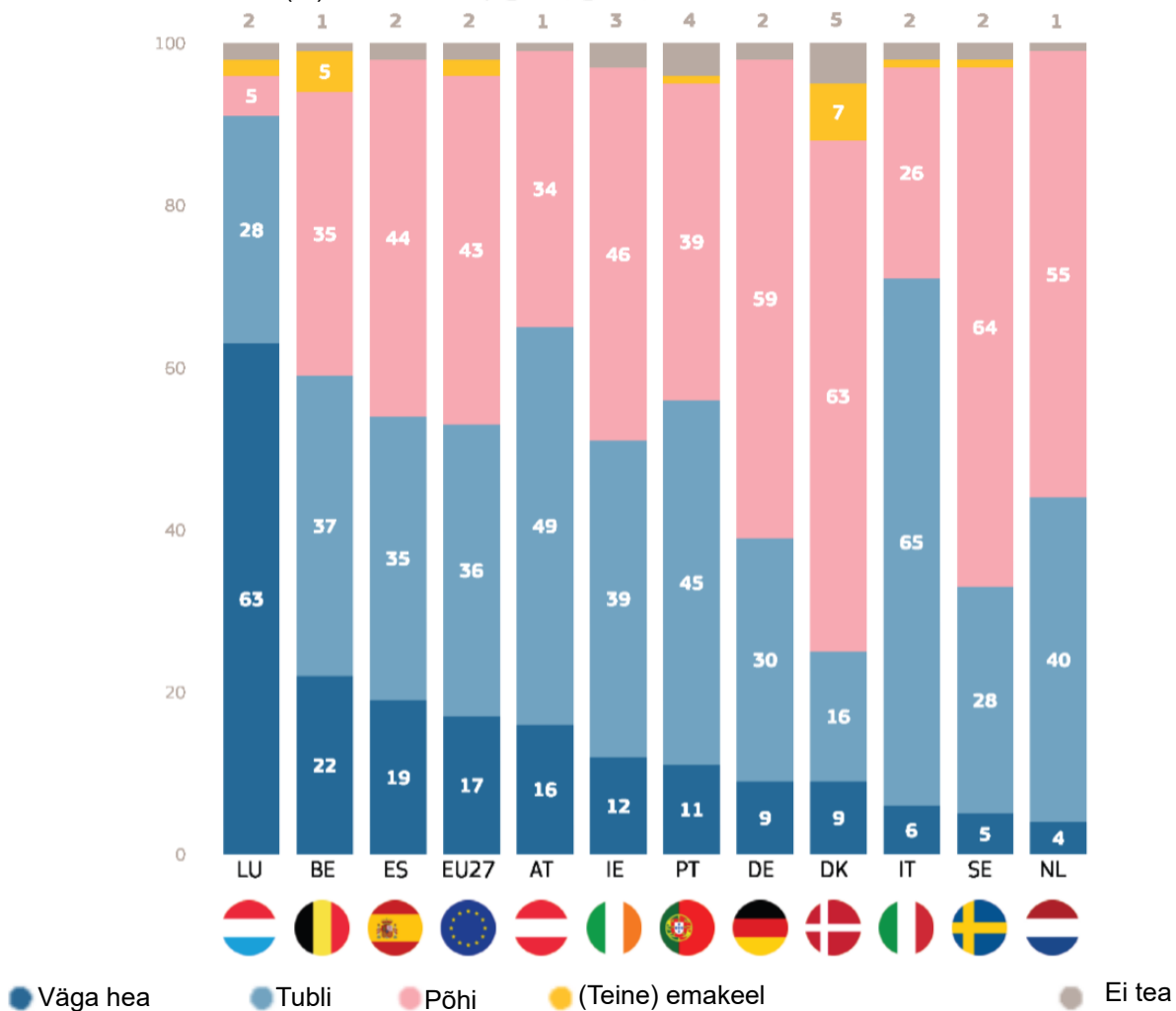
Q48f.de. Kas teie saksa keel on väga hea, hea, elementaarne? (%)

Alus: 2772 (vastustajad, kes räägivad saksa keelt esimese, teise või kolmanda muu keelena, välja arvatud riigid, kus on vähem kui 100 vastajat)

Q48f.fr. Kas teie prantslane on väga hea, hea, elementaarne? (%)

Alus: 2887 (vastustajad, kes räägivad prantsuse keelt esimese, teise või kolmanda muu keelena, välja arvatud riigid, kus on vähem kui 100 vastajat)

Kõigist võõrkeeltest paistab silma inglise keel, sest eurooplastel on parimad oskused.

See osa võimaldab meil uurida eurooplaste oskust kasutada erinevaid keeli. Allpool käsitletud arvud on seotud ainult vastajatega, kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt peale oma emakeele (59 %)¹⁴.

Üldiselt näeme, et inglise keel on esimene keel, mida räägivad igal tasandil vastajad, kes räägivad täiendavat keelt kui nende emakeel. See on ilmselt peegeldus sellest, et inglise keel on esimene teine keel, mida eurooplased räägivad. Näiteks ütlevad rohkem kui üks viiest, et nad räägivad seda väga hästi, millele järgnevat vastavalt prantsuse, saksa ja hispaania keel (vastavalt 3 %).

Enamik (55 %) vastanutest ütles, et nad räägivad inglise keelt väga heal tasemel (21 %, +6) või heal tasemel (34 %), mis on veidi vähem (-2) võrreldes 2012. aastaga, kusjuures veel üks viiest (21 %, -3) ütlevad, et nad räägivad seda põhitasemel.

Teist keelt kõnelevate inimeste seas väidab iga kümnes vastaja (10 % -1), et ta räägib prantsuse keelt väga heal tasemel (3 %) või heal tasemel (7 %). Seda räägitakse põhitasemel 8 % (-1) samadest vastajatest. Saksa keelt kõneleb ka 10 % (-3) vastanutest, kellest 3 % ütles, et neil on väga hea tase ja 7 % hea tase. Lisaks räägib seda põhitasandil 6 % vastanutest (-2).

Hispaania puhul täheldame samu näitajaid nagu 2012. aastal – 7 % vastanutest ütles, et nad räägivad seda kas heal või väga heal tasemel. Teisest küljest räägitakse seda põhitasemel 5 % (=). Itaalia keelt, mis on viies enim kõneldav keel, praktiseeritakse heal või väga heal tasemel vaid 3 % (=) vastanutest. Väike vähemus (2 %, =) räägib seda põhitasandil.

Riiklikul tasandil näeme, et 15 riigis usub enamik eurooplasi, kes oskavad rääkida teist keelt kui oma emakeel, et nad räägivad inglise keelt paremini kui algtase. Viies riigis arvab vähemalt seitse kümnest järgmist: Madalmaad (84 %), Küpros (77 %), Rootsi (76 %), Malta (72 %), Taani (71 %). Vastajad ütlevad seda kõige vähem Lätis (31 %), Leedus (35 %) ja Slovakkias (39 %). Rohkem kui neli kümnest ütlevad, et nende inglise keele tase teise keelena on väga hea Maltal (50 %), kus see on ametlik keel, Küprosel (49 %) ja Rootsis (46 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nende prantsuse keele tase on parem kui Luksemburgis (71 %)

¹⁴ Selle osa tulemused koondati vastustest Q48f_1, Q48f_2 ja Q48f_3 vastajate esimese, teise ja kolmanda keele (muude keelte) kui emakeele kohta.

ja Belgias (35 %), kus see on ametlik keel, järgnevad Itaalia, Portugal ja Iirimaa (vastavalt 15 %).

vähenenud 14 riigis, eelkõige Bulgaarias (19 %, -23 %), Leedus (55 %, -16), Eestis (39 %, -10) ja Lätis (51 %, -8).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nende saksa keele tase võrreldes on parem kui Luksemburgis (48 %), kus see on ametlik keel, Madalmaades (44 %), Taanis (21 %) ja Sloveenias (17 %). Hispaania puhul hindavad vastajad oma oskusi kõige tõenäolisemalt heaks või väga heaks Hispaanias, kus hispaania keel on ametlik keel, Prantsusmaal (12 %) ja Portugalis (9 %). Hispaania puhul on kõige paremad tulemused Hispaanias (34 %), riigis, kus on teised ametlikud keeled, Prantsusmaal (6 %) ja Iirimaa (4 %).

Itaalia keelt räägitakse teise keelena tõenäoliselt paremal kui algtasemel Maltal (36 %), Sloveenias ja Horvaatias (mõlemas 9 %) ning Rumeenias (6 %).

Vene keeles on kõige rohkem inimesi, kes räägivad seda teise keele algtasemest paremal tasemel, Leedus (55 %), Lätis (51 %) ja Eestis (39 %), riikides, kus on märkimisväärne venekeelne vähemus ja mis asuvad Venemaa kõrval. Märkimisväärne osa vene keelt hästi või väga hästi kõnelevatest vastanutest on endiselt Bulgaarias (19 %), Tšehhis (11 %) ja Slovakkias (9 %).

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga näeme, et 18 riigis räägivad vastajad, kes oskavad rääkida muud keelt kui oma emakeel, suurema tõenäosusega inglise keelt heal või väga heal tasemel, kusjuures suurim kasv oli Portugalis (61 %, +21), Iirimaa (30 %, +18), kus see on ametlik keel, ja Hispaanias (43 %, +14). Olulist vähenemist täheldati Maltal (72 %, -10), kus see on ametlik keel, ja Kreekas (60 %, -7).

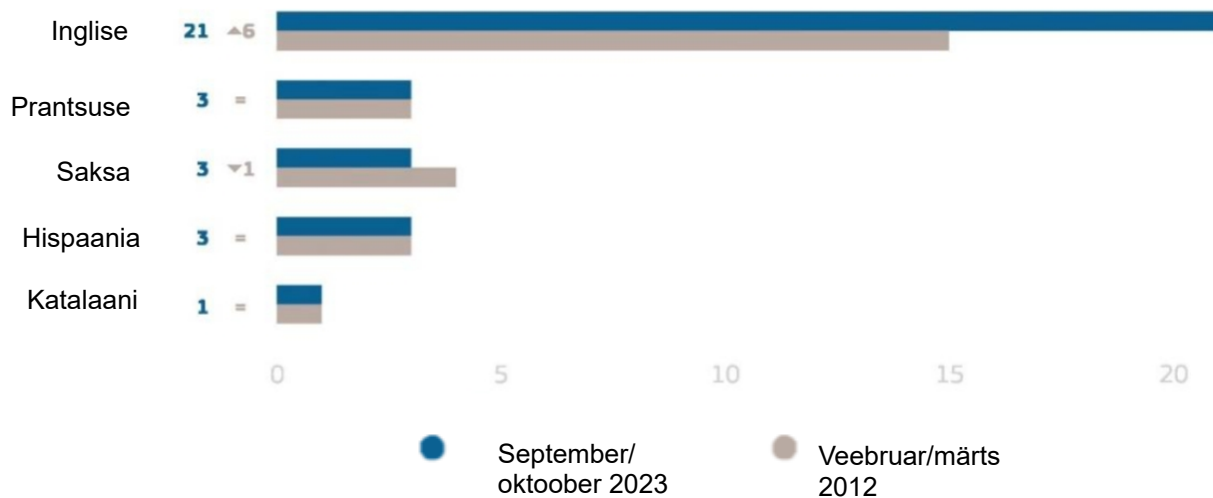
Prantsuse keel kasvab kuues riigis, eelkõige Prantsusmaal (12 %, +5), kus see on ametlik keel, kusjuures suurim vähenemine nende seas, kes räägivad seda heal või väga heal tasemel lisakeelena, registreeriti Itaalias (15 %, -9) ja Rumeenias (9 %, -8).

Viies riigis väidavad vastajad 2012. aastaga võrreldes veidi suurema tõenäosusega, et nad räägivad saksa keelt heal või väga heal tasemel, näiteks Kreekas (7 %, +2), kuid enamikus riikides on see osakaal vähenenud, eelkõige Luksemburgis (48 %, -20), kus see on ametlik keel, Ungaris (14 %, -11) ja Madalmaades (44 %, -11).

Võrreldes 2012. aastaga ütlevad vastajad palju vähem, et nad räägivad hispaania keelt täiendava keelena heal või väga heal tasemel Hispaanias (21 %, -14), Portugalis (9 %, -4) ja Rumeenias (2 %, -4), kusjuures teistes riikides, näiteks Luksemburgis (8 %, +3) ja Tšehhis (4 %, +3).

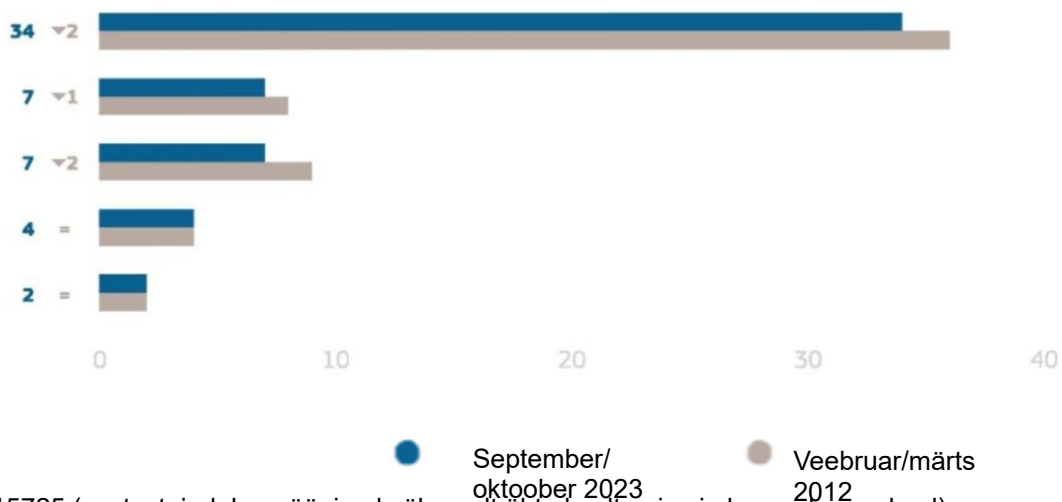
Itaalia osakaal selles osas on püsitud enam-vähem muutumatuna, välja arvatud märkimisväärne vähenemine Maltal (36 %, -6) ja Rumeenias (6 %, -4). Venemaa on

muul.lvl.vgood. Kas teie tase on... väga hea? (EL 27) (%)

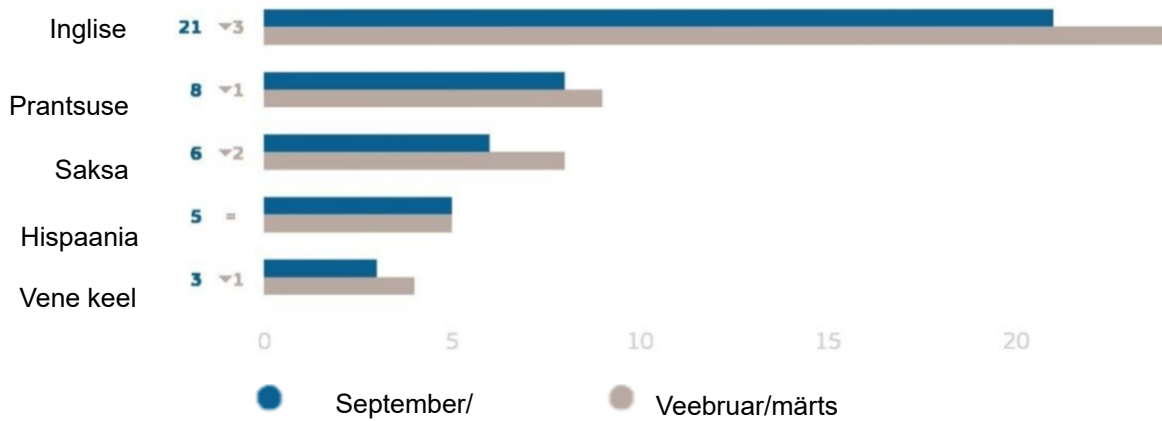
Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

muul.lvl.hea. Kas teie tase on... hea? (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

muul.lvl.basic. Kas teie tase on... elementaarne? (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

II. KEELTE KASUTAMINE ERINEVATES KONTEKSTIDES

Olles uurinud mitmekeelsuse taset Euroopas, vaadeldakse raporti käesolevas peatükis seda, kuidas eurooplasted kasutavad täiendavaid keeli, millest nad aru saavad, et neil oleks võimalik vestelda. Täpsemalt öeldes, kui tihti nad neid kasutavad ja milleks nad neid kasutavad. Peatükk lõpeb osaga, mis käsitleb meediumite vilju võõrkeeles.

1. Muude keelte kui emakeele kasutamise sagedus

Kolmandik eurooplastest kasutab oma võõrkeeli iga päev.

Vastajatelt küsiti, kui sageli nad kasutavad iga keelt peale oma emakeele, et nad saaksid rääkida piisavalt hästi, et pidada vestlust (kuni kolm keelt)¹⁵.

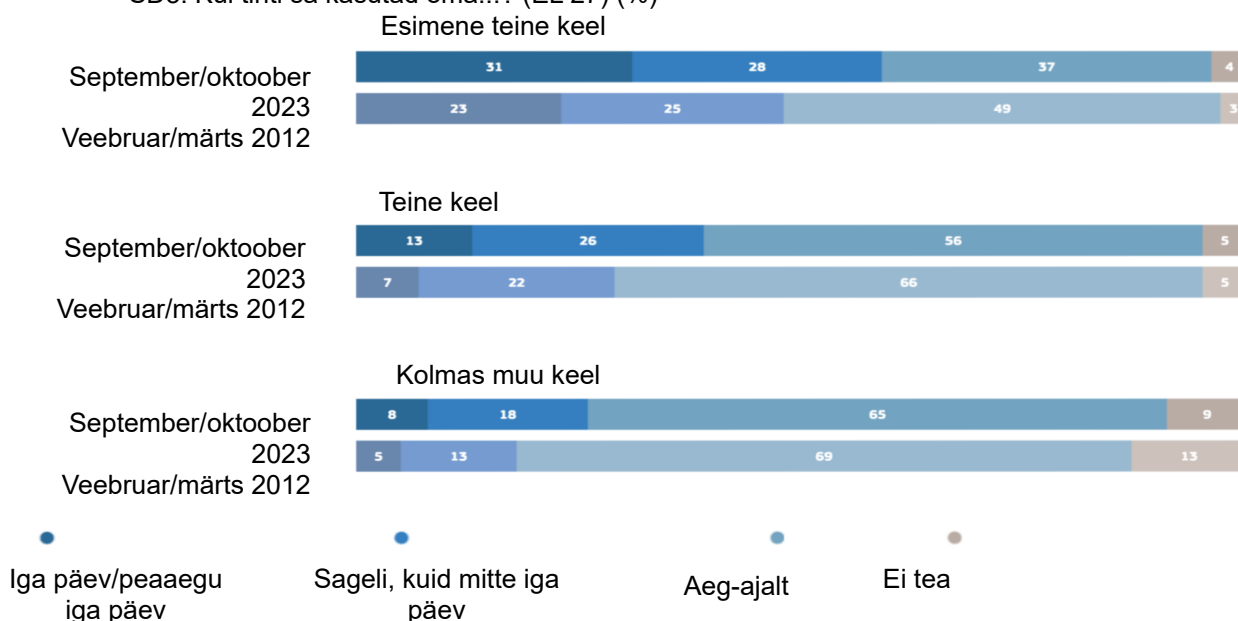
Iga kolmas vastaja (31 %) kasutab oma esimest lisakeelt iga päev või peaaegu iga päev, võrreldes 23 %ga 2012. aastal, sarnane osakaal (28 %, + 3) kasutab seda sageli ja

Esimese keele puhul, mis ei ole emakeel, on liikmesriigid, kus seda kasutatakse kõige tõenäolisemalt iga päev või peaaegu iga päev, Luksemburg (70 %), Malta (63 %), Küpros (58 %), Rootsi (52 %) ja Madalmaad (50 %). Kõige vähem tõenäoline on see Portugalis (12 %), Poolas (14 %) ning Tšehhis ja Rumeenias (mõlemas 15 %). Võrdluseks ütlevad vastajad kõige tõenäolisemalt, et nad kasutavad oma teist keelt iga päev või peaaegu iga päev Luksemburgis (57 %), Küprosel (25 %) ning Hispaanias ja Lätis (mõlemas 22 %), kusjuures kõige madalamad tulemused saadi Ungaris (5 %), Poolas, Rumeenias (mõlemas 6 %) ja Soomes (9 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad kasutavad oma esimest muud keelt sageli, kuid mitte iga päev Portugalis ja Itaalias (mõlemas 41 %), Rumeenias ja Horvaatias (mõlemas 39 %) ning Austrias (34 %), kusjuures kõige madalamad olid tulemused Iirimaa (19 %), Rootsis (20 %) ja Lätis (22 %).

Võrdluseks ütlevad vastajad kõige tõenäolisemalt, et nad

SD3. Kui tihti sa kasutad oma...? (EL 27) (%)

ülejäanud (37 %, -12) kasutab seda aeg-ajalt.

Kui vastajad räägivad teist keelt, kasutavad nad seda palju vähem tõenäoliselt iga päev või peaaegu iga päev (13 %, + 6) ning kasutavad seda sagedamini, kuid mitte iga päev (26 %, + 4) ja ainult juhuti (56 %, -10). Samamoodi kasutab vaid 8 % vastanutest, kes räägivad kolmandat täiendavat keelt, seda igapäevaselt, 3 protsendipunkti rohkem kui 2012. aastal, umbes üks viiest (18 %, + 5) kasutab seda sageli, kuid mitte iga päev, ja umbes kaks kolmandikku (65 %, -4) kasutab seda aeg-ajalt.

Üleriigilised erinevused on laialt levinud.

15 SD31. Kui tihti sa kasutad oma...? Esimene teine keel, teine keel, kolmas teine keel.

kasutavad oma teist keelt sageli, kuid mitte iga päev Horvaatias (36 %), Eestis (34 %) ja Kreekas (33 %), kusjuures kõige madalamad tulemused olid selles osas Poolas (15 %), Küprosel (17 %) ja Prantsusmaal (21 %).

Liikmesriigid, kus vastaja esimest muud keelt kasutatakse kõige tõenäolisemalt aeg-ajalt, on Poola (52 %), Sloveenia (47 %) ja Ungari (45 %). Vastajad teevad seda kõige vähem Luksemburgis (7 %), Küprosel (11 %) ja Maltal (14 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad kasutavad teist teist keelt aeg-ajalt Poolas (75 %), Rumeenias (64 %) ja Prantsusmaal (62 %).

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga näeme mõningaid märkimisväärseid muutusi. Näiteks 24 liikmesriigis räägivad vastajad tõenäolisemalt oma esimest muud keelt iga päev või peaaegu iga päev, kusjuures suurimat kasvu täheldati Küprosel (58 %, + 19), Iirimaa (38 %, + 16) ja Madalmaades (50 %, + 19). Ainsad riigid, kus see näitaja on vähenenud, on Hispaania (39 %, -5) ja Rumeenia (15 %, -5). 22 riigis on suurenenud nende seas, kes räägivad oma teist keelt iga päev, eelkõige Bulgaarias (16 %, + 11), Slovakkias (14 %, + 9) ja Lätis (22 %, + 8). Soomes (9 %, -2) ja Ungaris (5 %, -1). 17 liikmesriigis on suurenenud nende osakaal, kes ütlevad, et räägivad oma kolmandat muud keelt iga päev, kusjuures suurim kasv registreeriti Kreekas (14 %, + 9 %), Itaalias (13 %, + 9), Tšehhis (12 %, + 8) ja Lätis (16 %, + 7). Vähenemine on toimunud Maltal (7 %, -6), Iirimaa (4 %, -5), Taanis (4 %, -2) ja Slovakkias (6 %, -2).

muude valgekraade töötajatega (28 %) ja pensionäridega (20 %). Teise keele puhul on kõige tõenäolisem (21 %) öelda, et nad kasutavad seda iga päev või peaaegu iga päev, võrreldes juhtide (15 %), tööliste (12 %) ning kodu- ja pensionäridega (mõlemad 8 %). Kolmandat keelt räägivad õpilased iga päev kõige sagedamini (12 %), võrreldes juhtide, manuaaltöötajate, kodutöötajate (8 % kõigist) ja teiste valgekraade töötajatega (6 %) ja pensionäridega (5 %).

- Vastajad, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, märgivad iga päev tõenäolisemalt (44 %) oma esimese teise keele kasutamist kui need, mis kuuluvad tööliklassi (34 %), keskklassi (29 %) või madalamasse keskklassi (27 %). Teist teist keelt räägitakse kõige sagedamini iga päev või peaaegu iga päev üle keskmise klassi (16 %) ning kõige vähem keskklassi (13 %) ja madalama keskklassi (12 %).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Mehed viitavad oma esimese keele kasutamisele iga päev veidi suurema tõenäosusega kui naised (32 % vs 29 %). Sama kehtib ka teise keele kohta (14 % vs 12 %). Kolmanda teise keele puhul kasutavad naised seda sagedamini aeg-ajalt kui mehed (67 % vs 62 %).
- Vastanutest vanuses 15–24 on tõenäolisem (41 %) öelda, et nad kasutavad oma esimest muud keelt iga päev kui 25–39-aastased (36 %), 40–54-aastased (29 %) ning 55-aastased ja suuremad (22 %). Sama kehtib ka teise keele puhul (18 %, 16 %, 13 %, 9 %) ja kolmanda keele puhul (12 %, 9 %, 8 %, 5 %). Seevastu vanim vanuserühm kasutab aeg-ajalt esimesena nimetatud lisakeelt palju tõenäolisemalt kui noorim (50 % vs. 21 %). Samuti väidavad 15–24-aastased vastajad tõenäolisemalt, et nad kasutavad sageli oma esimest keelt (35 %) ja teist muud keelt (32 %), võrreldes vanemate eakaaslastega vanuses 25–39 (30 % ja 26 %), 40–54 (28 % ja 25 %) ning 55 ja rohkem (22 % nii esimese kui ka teise keele puhul).
- Vastajad, kes lahkusid koolist vähemalt 15-aastaselt, märgivad oma esimese keele kasutamist iga päev suurema tõenäosusega kui need, kes lahkusid koolist pärast 20-aastaseks saamist (42 % vs 32 %). Sama kehtib ka teise keele kohta (19 % vs 14 %). Kolmanda teise keele puhul on see vastupidine (7 % vs 4 %).
- Õpilased (42 %) ja juhid (38 %) kasutavad oma esimest muud keelt iga päev kõige tõenäolisemalt, võrreldes koduinimestega (31 %), manuaaltöötajatega (29 %),

SD3_1 Kui tihti te kasutate oma? ...? Esimene muu keel (% – EL)

	Iga päev/peaaegu iga päev	Sageli, kuid mitte iga päev	Aeg-ajalt	Ei tea
EL 27	31	28	37	4
Sugu				
Man	32	29	35	4
Naine	29	28	39	4
Age				
15–24	41	35	21	3
25–39	36	30	30	4
40–54	29	28	39	4
55 +	22	22	50	6
Haridus (Lõpp)				
15–	42	13	38	7
15–19	22	24	48	6
20+	32	31	34	3
Õpib ikka veel	42	37	18	3
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtjad	27	33	36	4
Juhid	38	30	30	2
Muud valged kaelarimad	28	30	38	4
Töölised	29	25	41	5
Koduinimesed	31	21	46	2
Töötud	32	23	39	6
Pensionil	20	20	54	6
Õpilased	42	37	18	3
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	34	24	35	7
Aeg-ajalt	29	30	36	5
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	31	28	37	4
Võtke arvesse kuulumist				
Töölisklass	34	21	39	6
Alumine keskklass	27	29	39	5
Keskklass	29	29	38	4
Ülemine keskklass	39	31	28	2
Ülemine klass	44	33	19	4

SD3_2 Kui tihti kasutate oma...? Teine muu keel (% – EL)

	Iga päev/peaaegu iga päev	Sageli, kuid mitte iga päev	Aeg-ajalt	Ei tea	
EL 27	13	26	56	5	
Sugu					
Man	14	27	54	5	
Naine	12	25	57	6	
Age					
15–24	18	32	46	4	
25–39	16	26	54	4	
40–54	13	25	57	5	
55 +	9	22	62	7	
Haridus (Lõpp)					
15–	19	19	52	10	
15–19	8	22	61	9	
20+	14	25	57	4	
Õpib ikka veel	18	34	44	4	
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtjad	13	26	57	4	
Juhid	15	27	55	3	
Muud valged kaelarihmad	12	26	58	4	
Töölised	12	24	57	7	
Koduinimesed	8	22	60	10	
Töötud	21	19	52	8	
Pensionil	8	20	64	8	
Õpilased	18	34	44	4	
Raskused arвете maksmisel					
Suurema osa ajast	14	25	56	5	
Aeg-ajalt	16	28	48	8	
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	12	25	58	5	
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	15	27	50	8	
Alumine keskklass	12	23	60	5	
Keskklass	13	26	56	5	
Ülemine keskklass	16	27	55	2	
Ülemine klass	13	26	53	8	

SD3_3 Kui tihti kasutate oma...? Kolmas muu keel (% – EL)

	Iga päev/peaaegu iga päev	Sageli, kuid mitte iga päev	Aeg-ajalt	Ei tea
EL 27	8	18	65	9
Sugu				
Man	9	20	62	9
Naine	7	16	67	10
Age				
15–24	12	24	57	7
25–39	9	19	63	9
40–54	8	19	64	9
55 +	5	14	71	10
Haridus (Lõpp)				
15–	4	10	71	15
15–19	9	20	59	12
20+	7	17	69	7
Õpib ikka veel	12	20	61	7
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtjad	10	14	67	9
Juhid	8	17	68	7
Muud valged kaelarihmad	6	24	62	8
Töölised	8	20	59	13
Koduinimesed	8	17	64	11
Töötud	10	11	68	11
Pensionil	5	14	70	11
Õpilased	12	20	61	7
Raskused arвете maksmisel				
Suurema osa ajast	12	11	72	5
Aeg-ajalt	9	29	53	9
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	7	15	68	10
Võtke arvesse kuulumist				
Töölisklass	7	20	59	14
Alumine keskklass	8	17	63	12
Keskklass	8	17	66	9
Ülemine keskklass	9	16	70	5
Ülemine klass	12	29	57	2

Iga neljas eurooplane, kes oskavad inglise keelt kasutada, teeb seda iga päev.

Selles osas keskendutakse eurooplaste kasutussagedusele viie kõige levinuma keele puhul Euroopas: Inglise, prantsuse, saksa ja hispaania keel ning vähemal määral vene keel.

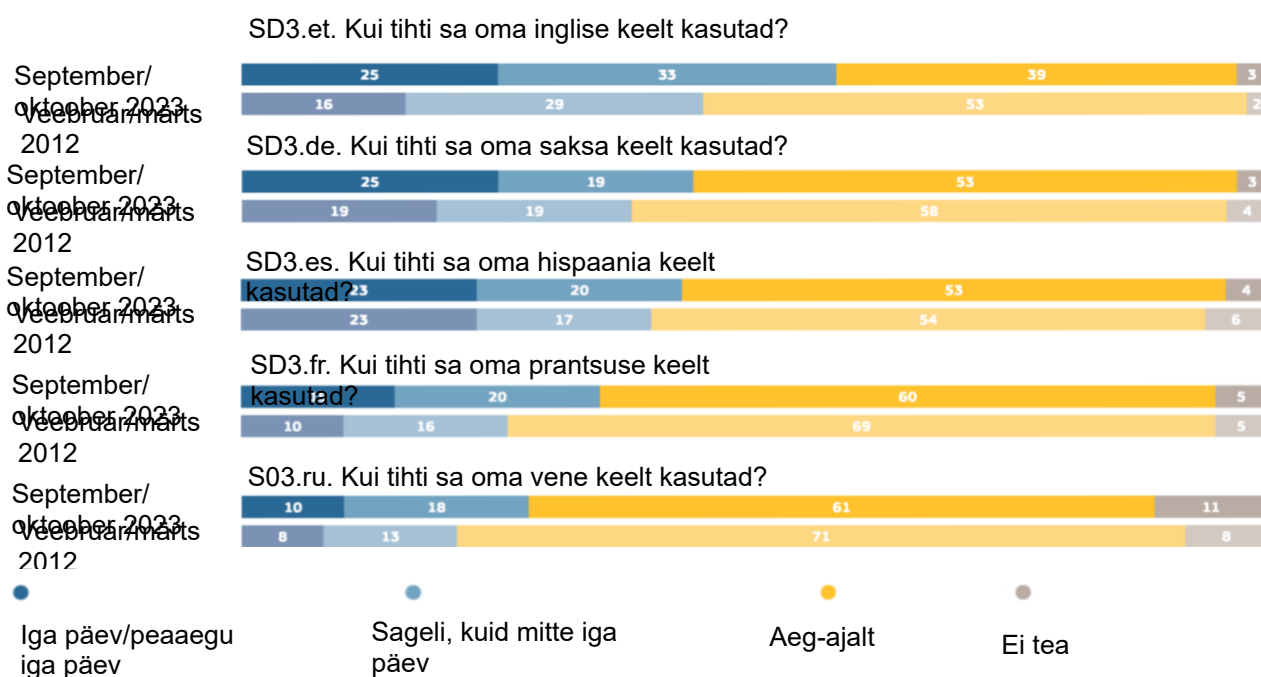
Kogu ELis näeme, et iga neljas (25 %) vastanutest, kes kasutavad inglise keelt oma teise, kolmanda või neljanda keelena, kasutab seda iga päev või peaaegu iga päev, on 2012. aastaga võrreldes märkimisväärselt suurenenud (+ 9). Kolmandik (33 %, + 4) kasutab seda sageli, kuid mitte iga päev. Peaaegu neli kümnest (39 %, -14) kasutavad aeg-ajalt inglise keelt.

Saksa keelt kõnelevad vastajad kasutavad seda igapäevaselt 25 % (+ 6) eurooplastest, 19 % (=) kasutavad seda sageli, kuid mitte iga päev, samas kui üle poole (53 %, -5) kasutavad seda aeg-ajalt.

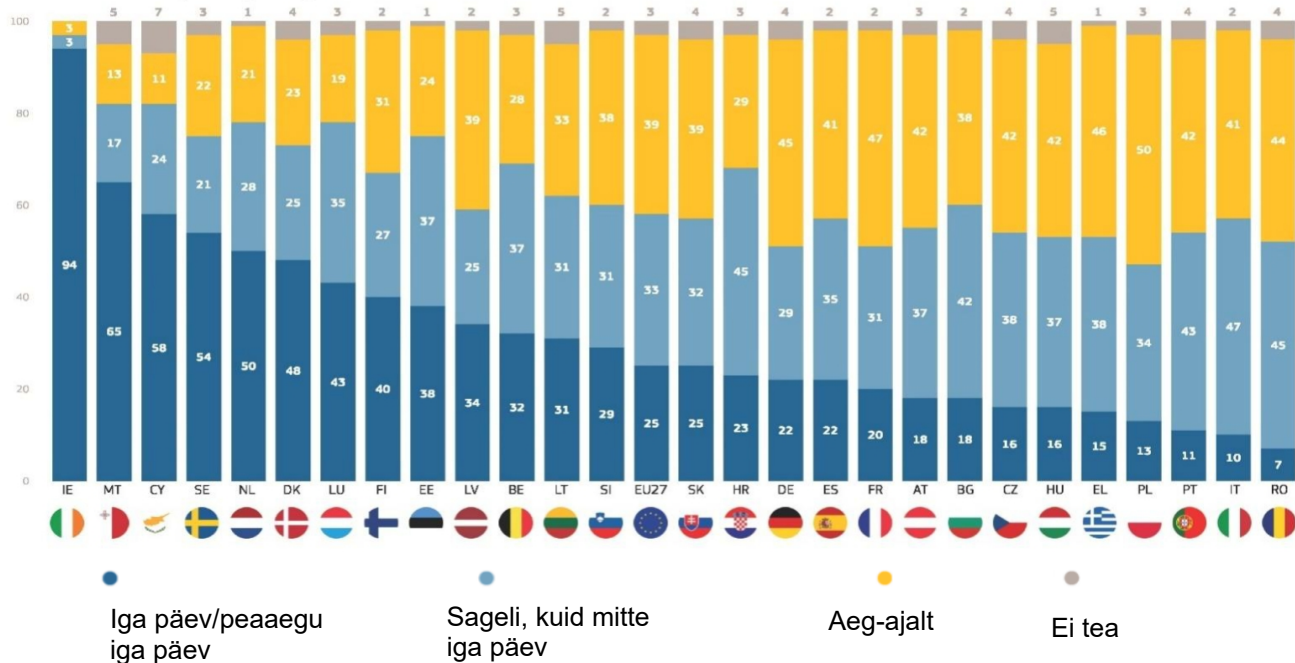
15 % vastanutest, kes räägivad prantsuse keelt täiendava keelena, kasutavad seda iga päev (+ 5), 20 % sageli, kuid mitte iga päev (+ 4), samal ajal kui kuus kümnest kasutab seda aeg-ajalt (60, -9).

Hispaania kasutajatest kasutab seda iga päev 23 % (=), samas kui 20 % (+ 3) sageli, kuid mitte iga päev. 53 % kasutab seda aeg-ajalt, mis on väga järjepidev võrreldes 2012. aastaga (-1).

Valdav enamik vastanutest, kes oskasid vene keelt rääkida kui üks keel, mis ei ole nende emakeel, kasutavad seda aeg-ajalt (61 %, -10). Iga kümnes (10 %, + 2) kasutab seda iga päev, samas kui 18 % (+ 5) sageli, kuid mitte iga päev.

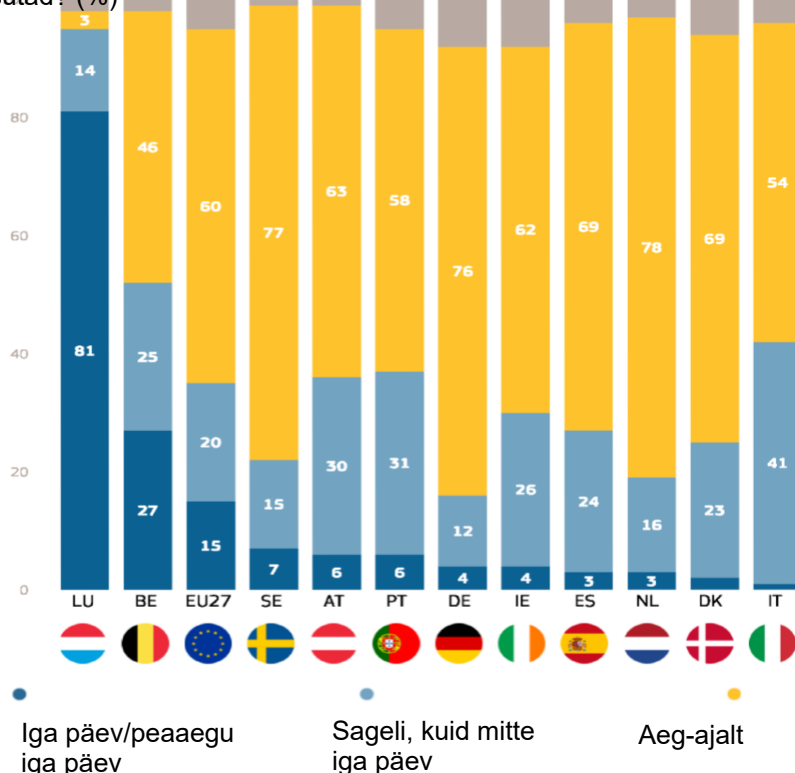

SD3.et. Kui tihti sa oma inglise keelt kasutad? (%)

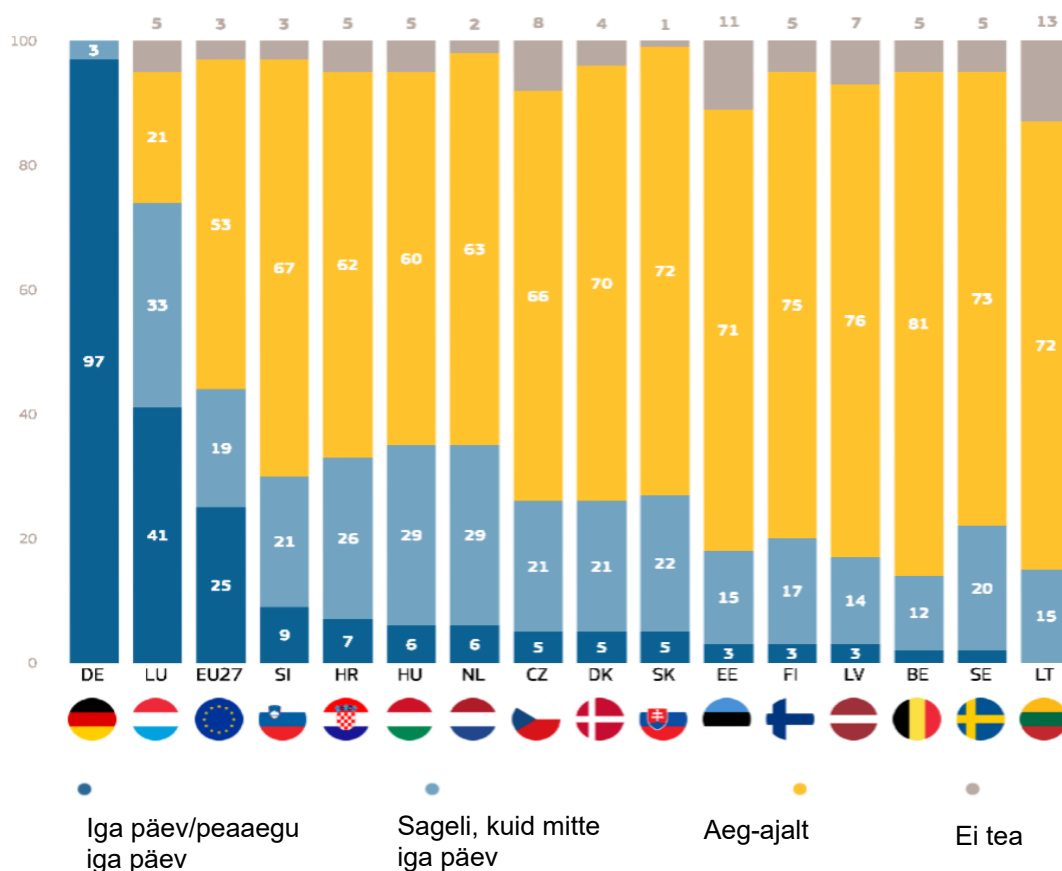
Alus: 12447 (vastustajad, kes räägivad inglise keelt esimese, teise või kolmanda muu keelena)

SD3.fr. Kui tihti sa oma prantsuse keelt kasutad? (%)

Alus: 2887 (vastustajad, kes räägivad prantsuse keelt esimese, teise või kolmanda muu keelena, välja arvatud riigid, kus on vähem kui 100 vastajat)

SD3.de. Kui tihti sa oma saksa keelt kasutad? (%)

Alus: 2772 (vastustajad, kes räägivad saksa keelt esimese, teise või kolmanda muu keelena, välja arvatud riigid, kus on vähem kui 100 vastajat)

teevad. Venemaa puhul on see vastavalt 1 % (=), 1 % (=) ja 3 % (-3).

Iga viies eurooplane, kes kasutab oma emakeelest erinevat keelt, kasutab iga päev inglise keelt.

Vastajate seas, kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt peale oma emakeele ja seda iga päev rääkida, on kõige laialdasemalt räägitud inglise keel (20 %), mis on 2012. aastaga võrreldes märkimisväärne (+ 8) kasv. Iga neljas (26 %, + 4) kasutab inglise keelt sageli, kuid mitte iga päev. Kolm kümnest (31 %, -9) kasutavad seda aeg-ajalt.

4 % (=) vastajatest, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, räägivad iga päev saksa keelt, 3 % (-1) kasutab seda sageli, kuid mitte iga päev, samas kui iga kümnes (9 %, -4) kasutab seda aeg-ajalt.

Prantsuse keelt kasutatakse iga päev 3 %, mis on veidi suurem võrreldes 2012. aastaga (+ 1), kusjuures veel 4 % (+ 1) näitab, et nad kasutavad seda sageli, kuid mitte iga päev. Veidi rohkem kui üks kümnest (11 %, -3) kasutab seda aeg-ajalt.

Sarnane väike osa vastajatest kasutab hispaania keelt iga päev (3 %, =), võrreldes 2 %-ga (=), kes kasutavad seda sageli, kuid mitte iga päev, ja 7 % (=) kes seda aeg-ajalt

teevad. Riiklikul tasandil näeme, et kolmes riigis kasutab inglise keelt iga päev vähemalt pool vastanutest, kes oskavad keelt, mis ei ole nende emakeel: Malta (62 %), kus see on ametlik keel, Küpros (55 %) ja Rootsi (50 %). Kõige tõenäolisemalt ütlevad nad, et kasutavad seda sageli, kuid mitte iga päev Portugalis (38 %), Itaalias (35 %) ja Austrias (33 %). Vastajad kasutavad seda kõige tõenäolisemalt aeg-ajalt Poolas (41 %), Saksamaal (40 %) ja Portugalis (38 %).

Kõige tõenäolisemalt räägitakse iga päev saksa keelt Luksemburgis (24 %), Saksamaal (14 %) ja Austrias (11 %), kus see on ametlik keel, millest vähem kui 5 % teeb seda mujal. Üks viiest (20 %) teatab, et kasutab seda sageli, kuid mitte iga päev Luksemburgis, kusjuures märkimisväärne osakaal ütleb sama Madalmaades (18 %) ja Taanis (11 %). 15 riigis kasutab seda aeg-ajalt rohkem kui üks kümnest vastajast, kusjuures suurim osakaal on Sloveenias (24 %), Slovakkias (19 %), Rootsis (18 %) ja Belgias (18 %), kus see on ametlik keel.

Vastajad, kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasutavad hispaania keelt kõige tõenäolisemalt iga päev Hispaanias (20 %), kus see on ametlik keel, millele järgnevad Iirimaa, Itaalia ja Luksemburg (kõik 2 %). Kõige tõenäolisemalt kasutatakse seda sageli, kuid mitte iga päev Portugalis (6 %) ja Prantsusmaal (5 %) ning aeg-ajalt Prantsusmaal (18 %) ja Portugalis (10 %).

Kõige tõenäolisemalt kasutatakse prantsuse keelt iga päev Luksemburgis (63 %), Belgias (16 %) ja Prantsusmaal (12 %), kus see on ametlik keel, sageli, kuid mitte iga päev, Belgias (15 %) ja Luksemburgis (11 %), kus see on ametlik keel, kuid ka Itaalias (9 %), Iirimaa ja Portugalis (mõlemas 8 %). Kõige tõenäolisemalt kasutatakse seda aeg-ajalt, teise, kolmanda või neljanda keelena Belgias (27 %), Madalmaades (22 %) ja Iirimaa (18 %).

Vaadates arengut aastatel 2012–2023, näeme inglise keele arengut kõigis ELi liikmesriikides, välja arvatud Rumeenias, kus nüüd kasutab 5 % (–6) vastajatest inglise keelt iga päev. Seevastu kõige rohkem on see suurenenud Iirimaa (33 %, +21), Madalmaades (48 %, +21) ja Küprosel (55 %, +20). Sageli, kuid mitte igapäevane kasutamine suureneb kõige rohkem Portugalis (38 %, +20), Rumeenias (32 %, +14), Itaalias (35 %, +12), Hispaanias (23 %, +10), Luksemburgis (24 %, +10) ja Ungaris (29 %, +10). Nende kasvudega on seotud asjaolu, et kasutamine väheneb aeg-ajalt enamikus riikides, eelkõige Itaalias (31 %, –25 %), Küprosel (10 %, –24 %) ja Austrias (37 %, –20).

Saksamaa puhul näeme igapäevase kasutamise olulist vähenemist Luksemburgis (24 %, –7). Kuna seda räägitakse suhteliselt sagedamini aeg-ajalt, on selgem vaadata sellel tasemel toimunud muutusi, kusjuures olulist vähenemist täheldati Poolas (11 %, –14 %), Ungaris (20 %, –14 %), Madalmaades (39 %, –12) ja Sloveenias (24 %, –6) ja Rootsis (18 %, –6).

Mis puutub prantslaste kasutamisse, siis kõige märkimisväärsemad nihked on juhusliku kasutamise tasandil, mis veidi suureneb Tšehhis (4 %, +3), Maltal (11 %, +2) ja Rootsis (10 %, +2), kuid langeb oluliselt Itaalias (12 %, –19), Portugalis (16 %, –17) ja Rumeenias (13 %, –15).

Aeg-ajalt suureneb Hispaania kasutamine Belgias (8 %, +4) ning väheneb oluliselt Itaalias (6 %, –12) ja Portugalis (10 %, –10). Samuti näeme, et Venemaa kasutamine väheneb aeg-ajalt märkimisväärselt mitmes riigis, näiteks: Bulgaaria (17 %, –18 %), Poola (11 %, –17) ja Leedu (40 %, –10).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

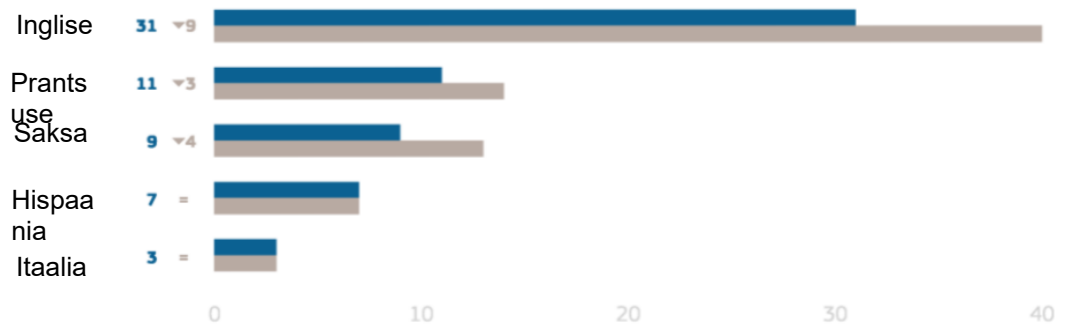
- Mehed kasutavad inglise keelt sagedamini kui naised iga päev esimese, teise ja kolmanda keelena (22 % vs

17 %), samas kui naised kasutavad seda sagedamini aeg-ajalt (34 % vs 29 %). Naised kasutavad mõnikord prantsuse keelt veidi tõenäolisemalt kui mehed (12 % vs 10 %).

- Nooremad vastajad kasutavad iga päev oluliselt rohkem inglise keelt, kusjuures iga kolmas vastaja (33 %) on vanuses 15–24 aastat, võrreldes 26 %-ga 25–39aastastest ja 9 %-ga 55-aastastest ja vanematest. Vanemad vastajad seevastu kasutavad seda sagedamini aeg-ajalt; 39 % 55-aastastest ja kuni 19 % noorematest rahvastikust. Saksa keel järgib sama mustrit (13 % vs 7 %), nagu prantsuse (13 % vs 10 %) puhul.
- Need, kes jäid kooli pärast 20-aastaseks saamist, kasutavad inglise keelt iga päev suurema tõenäosusega kui need, kes lahkusid koolist enne 15-aastaseks saamist (25 % vs 4 %). Saksa keele kui teise, kolmanda ja neljanda keele puhul on see vastupidine (4 % vs 11 %). Hispaania keelt räägivad iga päev tõenäolisemalt ka need, kes kooli pooleli jätsid, võrreldes paremini haritud rahvastikuga (8 % vs 3 %).
- Vaadates ühiskondlik-ametialast kategooriat, näeme, et inglise keelt kasutavad õpilased (35 %) ja juhid (30 %) kõige tõenäolisemalt iga päev, võrreldes 18 % füüsilisest isikust ettevõtjatega ja ainult 6 % majapidamistega. Seevastu koduinimesed räägivad hispaania keelt iga päev teise, kolmanda või neljanda keelena palju tõenäolisemalt (7 %) kui juhid (2 %).
- Need, kellel ei ole kunagi raskusi arvete maksimisega, räägivad inglise keelt iga päev teise, kolmanda ja neljanda keelena palju tõenäolisemalt (22 %) kui need, kellel on enamasti selliseid raskusi (12 %). Teine rühm seevastu räägib päevas sagedamini saksa keelt (7 % vs 4 %), prantsuse keelt (6 % vs 3 %) ja hispaania keelt (5 % vs 3 %).
- Ligi neli kümnest (37 %) neist, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, räägivad iga päev inglise keelt teise, kolmanda ja neljanda keelena, samas kui keskklassis on umbes üks viiest (19 %) ja tööliklassis üks kümnest (11 %). Prantsuse keelt räägitakse sagedamini, kuid mitte iga päev kõrgemasse klassi kuuluvate inimeste poolt (7 %) võrreldes tööliklassiga (2 %).
- Inglise keelt teise, kolmanda ja neljanda keelena räägivad iga päev tõenäolisemalt ka „väga aktiivsed“ keeleõppurid (34 %), võrreldes nendega, kes on lihtsalt „aktiivsed“ (22 %) või üldse mitteaktiivsed (12 %). Saksa, prantsuse või hispaania keeles ei ole nende rühmade vahel peaaegu mingit erinevust¹⁶.

16 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatsevad seda teha, ning

SD3.T3. Kui tihti sa kasutad oma... – Aeg-ajalt (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

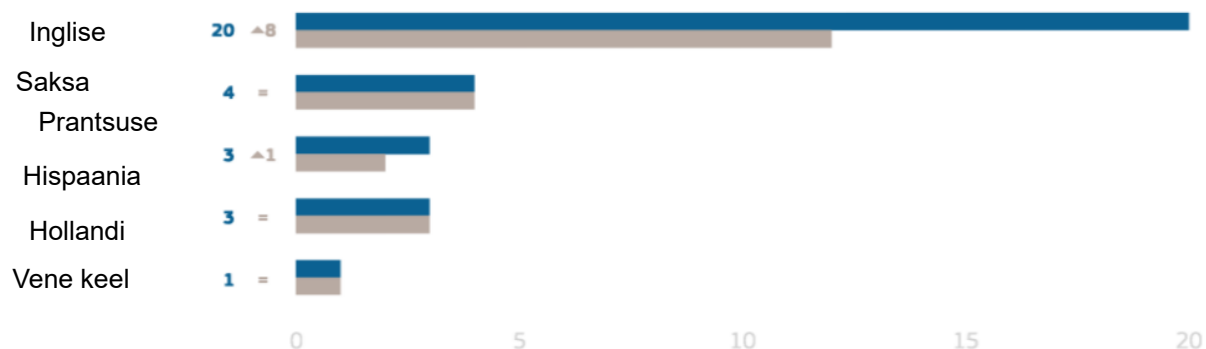
September/
oktoober 2023

Veebruar/märts
2012

mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatse seda järgmisel aastal teha.

SD3.T1. Kui tihti sa kasutad oma... – Iga päev\peaaegu iga päev (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

● September/oktoober 2023 ● Veebruar/märts 2012

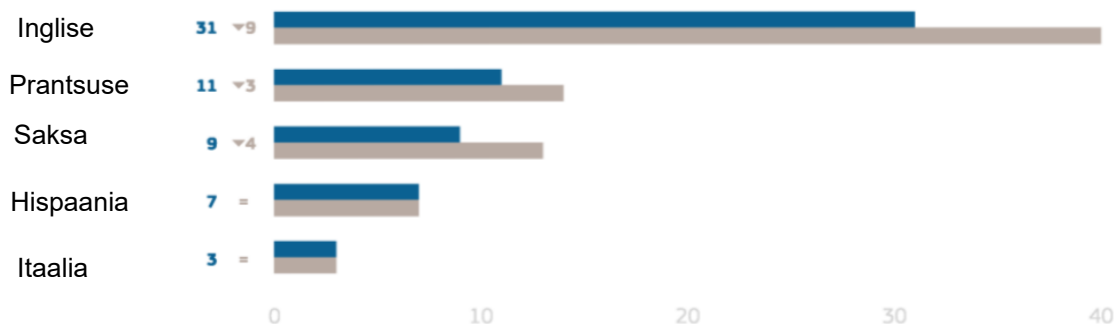
SD3.T2. Kui tihti sa kasutad oma... – Sageli, kuid mitte iga päev (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

● September/oktoober 2023 ● Veebruar/märts 2012

SD3.T3. Kui tihti sa kasutad oma... – Aeg-ajalt (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

● September/oktoober 2023 ● Veebruar/märts 2012

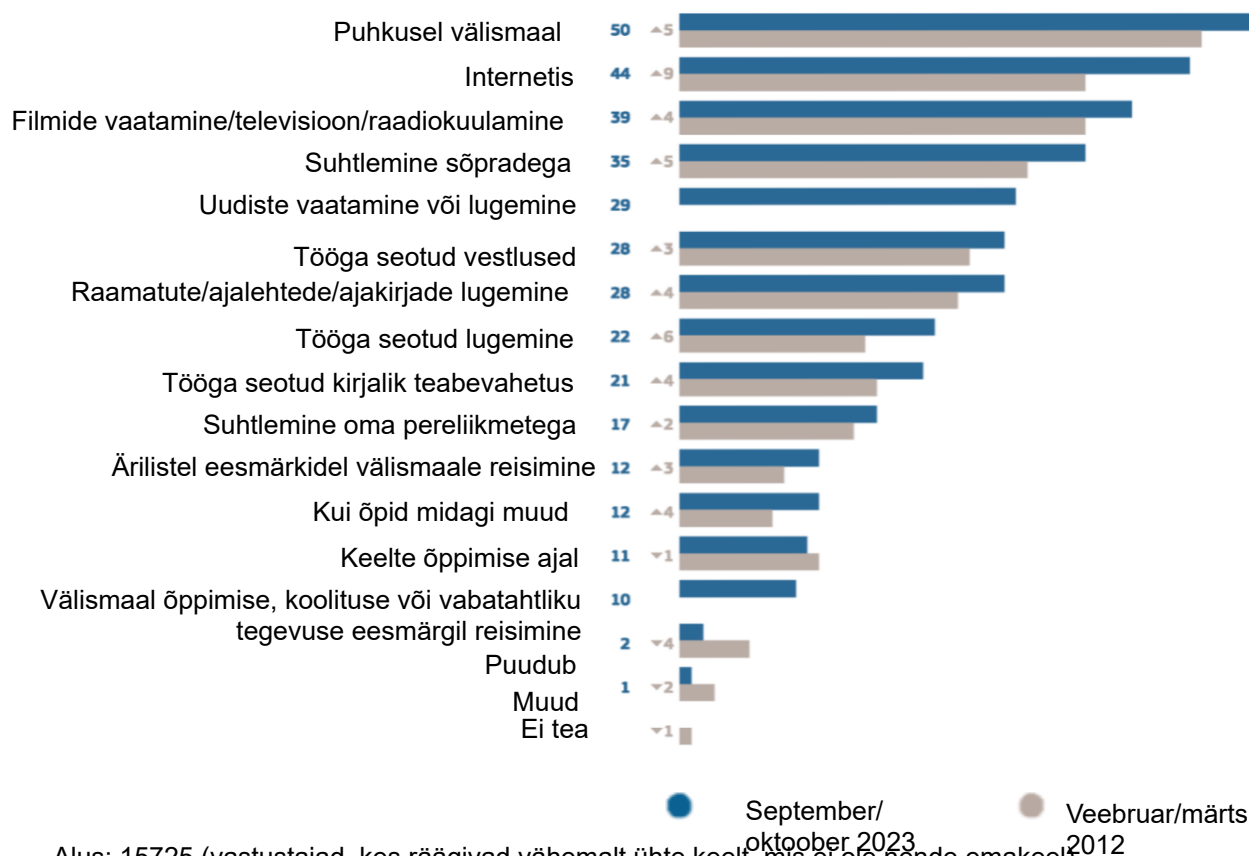

2. Olukorrad, kus keeli kasutatakse regulaarselt

Enamik eurooplasi kasutab välismaal puhkusel regulaarselt oma esimest muud keelt.

kusjuures pooled (50 %) vastanutest ütlesid seda, võrreldes 45 % vastanutega 2012. aastal. Teist ja kolmandat keelt kasutatakse peamiselt ka puhkusel välismaal (vastavalt 45 % ja 43 %).

SD4a. Millal te regulaarselt kasutate...? Esimene muu keel (EL 27) (%)

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

Selles osas keskendutakse sellele, kuidas eurooplased kasutavad teisi keeli, mida nad saavad rääkida. Vastajatele, kes rääkisid muud keelt kui oma emakeelt, esitati kaart, millel on näidatud erinevad olukorrad, ja nad palusid veel kuni kolme keelt, mida nad saaksid rääkida, kui nad neid regulaarselt kasutavad¹⁷. Vastajad said mainida nii palju olukordi kui nende puhul.

Võrreldes 2012. aastaga näitab üldine ülevaade tulemustest, et muude keelte kui emakeele kasutamine on suurenenud peaaegu kõigis vastajatele esitatud võimalikes stsenaariumides. See üldine suundumus kehtib nii esimese kui ka teise keele kasutamise kohta. Andmed kolmanda teise keele kasutamise kohta koguti kõigepealt praeguses laines.

Vastajad, kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasutavad välismaal puhkusel kõige tõenäolisemalt regulaarselt oma esimest muud keelt,

Rohkem kui neli inimest kümnest (44 %, + 9) kasutavad Internetis regulaarselt oma esimest muud keelt, samal ajal kui rohkem kui üks neljast (27 %, + 6) kasutab oma teist keelt sel viisil ja iga viies (19 %) oma kolmanda keele.

Ligi neli vastajat kümnest (39 %, + 4), kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasutavad filmide/televisiooni vaatamisel või raadio kuulamisel regulaarselt oma esimest muud keelt, samas kui 23 % (+ 1) kasutab teist teist keelt nende seas, kes räägivad vähemalt kahte muud keelt, ja 18 % oma kolmandat keelt.

Rohkem kui kolm kümnest (35 %, + 5) suhtlevad regulaarselt sõpradega, kasutades oma esimest muud keelt. Teise keele puhul on see 27 % (+ 5) ja kolmanda keele puhul 23 %.

Peaaegu kolm kümnest (29 %) kasutavad oma esimest muud keelt uudiste vaatamiseks või lugemiseks¹⁸. Teise

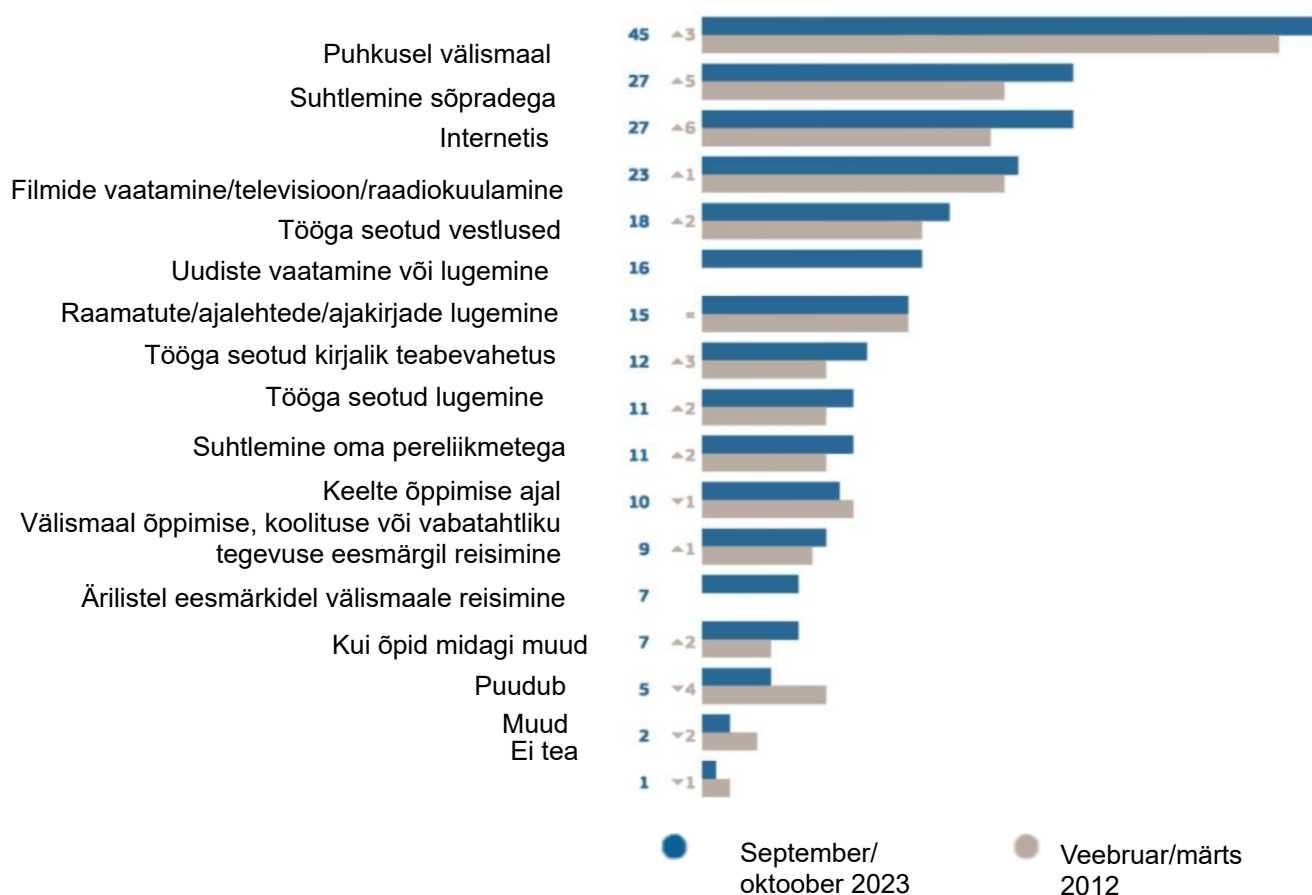
17 SD4a. Millal te regulaarselt kasutate...? Esimene muu keel; SD4b. Millal te regulaarselt kasutate...? Teine keel; SD4c. Millal te regulaarselt kasutate...? Kolmas muu keel

18 2012. aastal seda küsimust ei esitatud.

keele puhul on see 16 % ja kolmanda teise keele puhul 10 %.

Raamatute, ajalehtede või ajakirjade lugemine toimub regulaarselt vastustaja esimeses muus keeles 28 % (+ 4), teises teises keeles 15 % (=) ja kolmas 13 %.

SD4b Millal sa regulaarselt kasutad? Teine muu keel (EL 27) (%)

Alus: 7406 (vastustajad, kes räägivad vähemalt kahte keelt, mis ei ole nende emakeel)

Riiklikul tasandil on suured erinevused.

Vastajad, kes oskavad rääkida vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasutavad sagedamini (28 %, + 3) oma esimest muud keelt vestlustes tööl. Teist teist keelt kasutab 18 % (+ 2) neist, kes oskavad vähemalt kahte keelt, samal ajal kui kolmandat teist keelt kasutab 12 % neist, kes oskavad vähemalt kolme keelt. Töoga seotud lugemise puhul on see vastavalt 22 % (+ 6), 11 % (+ 2), 8 % ning töoga seotud kirjalik teatis 21 % (+ 4), 12 % (+ 3) ja 8 %.

Peaaegu viis inimest kümnest (17 %, + 2) kasutavad regulaarselt esimest muud keelt, mis suhtleb pereliikmetega. Teise ja kolmanda keele puhul on see 11 % (+ 2).

Muud võimalused olid järgmised: Kui õpid midagi muud kui keeli: 12 % (+ 4), 7 % (+ 2) ja 7 %; kui reisite välismaal ärireisil: 12 % (+ 3), 9 % (+ 1) ja 7 %; keelte õppimine: 11 % (-1), 10 % (-1) ja 10 %; reisimine välismaale, et õppida koolituse või vabatahtliku tegevuse eesmärgil: 10 %, 7 % ja 5 %¹⁹.

Esimese teise keele kasutamine välismaal puhkuse ajal on kõige sagedamini nimetatud viis 13 liikmesriigis.

Riigid, kus vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et kasutavad selles olukorras oma esimest muud keelt, on Taani (74 %), Rootsi (70 %) ja Madalmaad (68 %). Kõige väiksema tõenäosusega vastanute seas on Läti (16 %), Horvaatia (22 %), Hispaania (25 %) ja Leedu (30 %).

Riigid, kus vastajad kasutavad kõige tõenäolisemalt oma esimest muud keelt Internetis, on Rootsi (69 %), Kreeka ja Malta (mõlemas 68 %) ning Taani (62 %). Kõige vähem mainivad internetikasutust lirimaa vastajad (28 %).

Liikmesriigid, kus vastajad kasutavad filmide/televisiooni või raadio kuulamisel kõige tõenäolisemalt regulaarselt oma esimest muud keelt, on Malta (75 %), Rootsi (73 %) ja Madalmaad (63 %). Kõige vähem kasutatakse neid keeli Poolas (22 %), Itaalias (24 %) ja Austrias (29 %).

Oma esimese keele kasutamine sõpradega suhtlemiseks on kõige levinum Luksemburgis (63 %), Maltal (53 %) ja Rootsis (49 %). Selline teiste keelte regulaarne kasutamine on Poolas kõige vähem levinud (22 %).

19 2012. aastal seda küsimust ei esitatud.

Kõige tõenäolisemalt kasutavad vastajad uudiste vaatamiseks või lugemiseks oma esimest muud keelt Rootsis (52 %), Luksemburgis (50 %) ja Taanis (42 %), kusjuures kõige madalamad tulemused saadi Poolas (17 %), Portugalis ja Küprosel (mõlemas 20 %) ning Itaalias (22 %).

Enamik Maltal (64 %) ja Rootsis (55 %) vastanutest kasutab raamatute/ajalehtede/ajalehtede lugemiseks oma esimest muud keelt. Vastajad mainivad seda kõige vähem Poolas (11 %), Bulgaarias (15 %) ja Ungaris (17 %).

Töövestlusel (kas näost näkku või telefoni teel) kasutatakse regulaarselt oma esimest keelt kõige tõenäolisemalt Luksemburgis ja Küprosel (mõlemas 49 %), järgnevad Maltal (46 %) ning Madalmaades, Eestis ja Rootsis (kokku 42 %).

Esimese teise keelekasutamine tööga seotud lugemiseks on kõige levinum Maltal (43 %), Rootsis (42 %) ja Luksemburgis (40 %), kus levimus on palju väiksem Itaalias (13 %), Tšehhis (15 %) ning Horvaatias, Austrias,

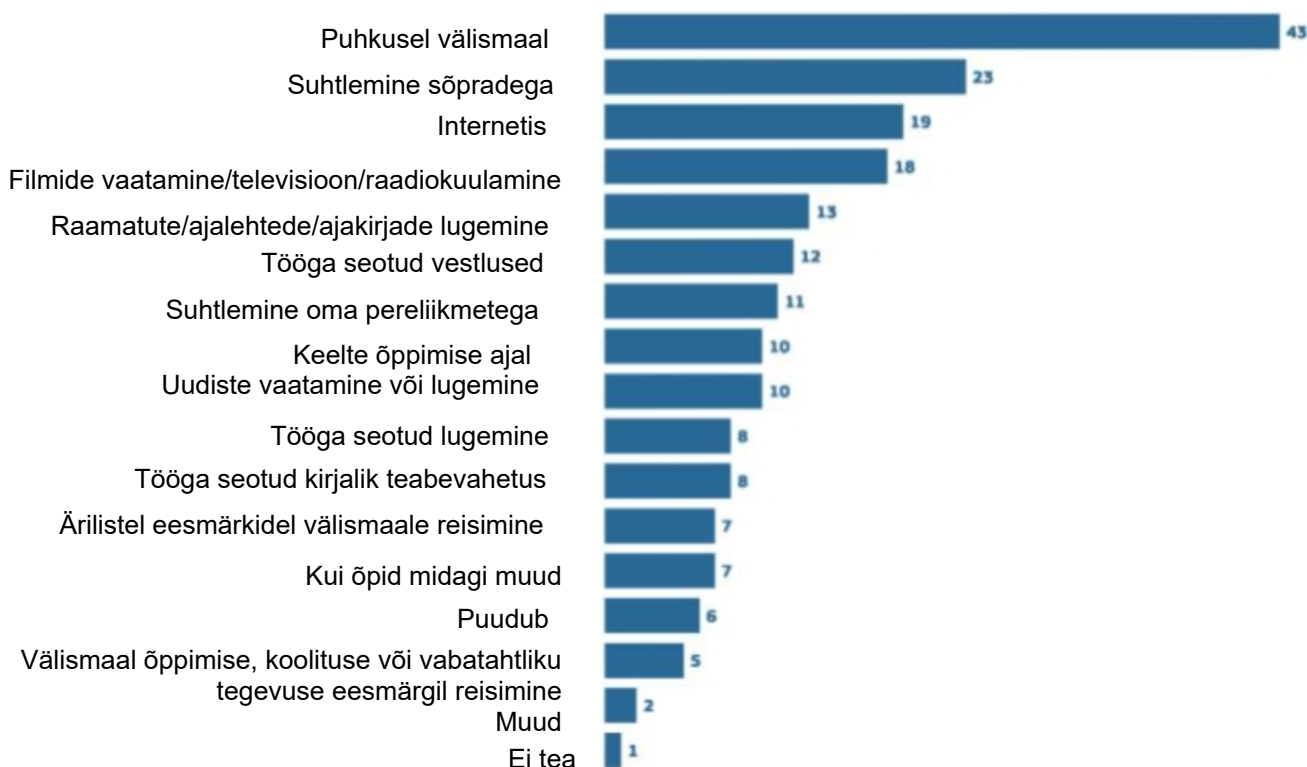
Tööga seotud kirjalikku suhtlust mainitakse kõige sagedamini Maltal (43 %), Rootsis (38 %) ja Küprosel (36 %), kusjuures kõige madalamad tulemused olid Kreekas (14 %), Rumeenias ja Poolas (mõlemas 15 %) ning Tšehhis ja Ungaris (mõlemas 16 %).

Kõige rohkem mainivad vastajad oma esimese teise keele kasutamist pereliikmetega suhtlemisel Maltal (33 %), Luksemburgis (32 %) ja Hispaanias (27 %). Kõige vähem mainitakse seda viisina, kuidas teisi keeli regulaarselt kasutatakse Poolas (6 %), Eestis (8 %) ning Tšehhis, Leedus ja Sloveenias (9 % kõigist).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad kasutavad oma esimest muud keelt Maltal (31 %), Rootsis (24 %) ning Eestis ja Saksamaal (mõlemas 16 %), kusjuures kõige madalamad tulemused saadi Prantsusmaal (6 %), Bulgaarias (7 %) ning Belgias ja Ungaris (8 %).

Ärilitel eesmärkidel välismaale reisimist nimetatakse kõige sagedamini esimese teise keele rääkimise kontekstina Maltal (24 %), Itaalias (19 %) ning

SD4c. Millal te regulaarselt kasutate...? Kolmas muu keel (EL 27) (%)

Alus: 3038 (vastustajad, kes räägivad vähemalt kolme keelt, mis ei ole nende emakeel)

Poolas, Rumeenias ja Sloveenias (16 % kõigist).

Luksemburgis ja Taanis (18 %). Taanis ja Hispaanias (mõlemas 7 %), Belgias (9 %) ning Lätis, Ungaris ja Slovakkias (kõigis 11 %) mainivad vastajad kõige vähem muid keeli.

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

Malta (25 %), Poola (21 %) ja Iirimaa (19 %) vastajad nimetavad keele õppimisel regulaarselt oma esimest muud keelt. Emakeelest erinevaid keeli kasutatakse kõige vähem Küprosel (3 %), Madalmaades ja Austrias (mõlemas 5 %) ning Taanis (6 %).

SD4a. Millal te regulaarselt kasutate...? Esimene teine keel

Alus: 15725 (vastustajad, kes räägivad vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel)

	EL	OL EM A	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Puhkusel välismaal	50	49	33	55	74	54	55	58	33	33	49	25	51	22	52	44	16	30	41	48	67	68	65	53	47	37	61	44	57	70
Internetis	44	44	44	42	62	41	42	47	43	28	68	34	42	47	38	54	40	34	47	40	68	57	49	39	43	49	45	38	61	69
Filmide vaatamine\ televisioon\ raadio kuulamine	39	49	39	37	65	33	32	25	46	30	53	30	42	46	24	49	59	56	46	30	75	63	29	22	38	33	52	50	56	73
Suhtlemine sõpradega	35	35	36	28	38	34	32	23	37	45	36	43	35	32	33	40	43	37	63	24	53	34	35	22	43	30	33	45	32	49
Uudiste vaatamine või lugemine	29	30	26	26	42	27	26	16	31	29	30	34	25	29	22	20	36	30	50	25	62	40	26	17	20	21	34	30	38	52
Tööga seotud vestlused	28	30	22	20	41	27	25	18	42	24	20	31	25	21	26	49	37	23	49	26	46	42	27	21	33	21	25	21	41	42
Raamatute lugemine\ ajalehed\ ajakirjad	28	28	15	20	45	31	29	17	23	27	25	31	27	22	19	25	27	18	48	17	64	41	30	11	18	15	25	30	34	55
Tööga seotud lugemine	22	27	21	15	36	18	17	12	27	22	16	21	28	16	13	33	23	20	40	22	43	38	16	16	19	16	16	19	32	42
Tööga seotud kirjalik teabevahetus	21	23	18	16	34	23	22	14	22	19	14	19	20	15	16	36	19	17	37	16	43	32	26	15	19	15	17	18	31	38
Suhtlemine oma pere liikmetega	17	24	12	9	18	15	15	11	8	31	9	27	21	15	12	10	15	9	32	12	33	16	18	6	11	14	9	16	11	18
Ärulistel eesmärkidel välismaale reisimine	12	9	13	14	18	7	7	6	12	12	13	7	12	13	19	17	11	17	18	11	24	16	13	17	14	12	14	11	13	16
Kui õpid midagi muud	12	8	7	13	13	17	16	13	16	17	11	10	6	10	11	10	15	9	12	8	31	11	9	14	9	11	14	11	11	24
Keelte õppimise ajal	11	7	9	14	6	10	9	8	11	19	7	11	11	10	15	3	10	9	12	15	25	5	5	21	9	10	13	11	9	
Välismaal õppimise, koolituse või vabatahtliku tegevuse eesmärgil reisimine	10	14	9	5	13	8	7	3	9	13	14	7	12	8	15	10	8	9	9	10	15	17	7	11	11	10	8	8	2	10
Puudub	2	0	3	3	1	3	4	9	1	3	1	2	2	1	1	2	1	7	0	2	1	0	4	1	2	1	1	3	2	
Muud	1	0	2	1	0	1	1	2	4	1	1	1	1	0	0	1	2	4	1	0	1	0	1	0	1	3	1	1	1	
Ei tea	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad kasutavad välismaal õppimiseks, koolituseks või vabatahtlikuks tegevuseks Madalmaades (17 %), Maltal ja Itaalias (mõlemas 15 %) ning Kreekas ja Belgias (mõlemas 14 %) oma esimest muud keelt, kusjuures madalaimad tulemused saadi Soomes (2 %), Tšehhis (5 %) ning Saksamaal, Hispaanias ja Austrias (7 % kõigist).

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga võib täheldada mõningaid märkimisväärseid muutusi liikmesriikide tasandil. Näiteks 18 riigis kasutavad vastajad välismaal puhkuse ajal tõenäolisemalt oma esimest muud keelt, kusjuures kõige teravam on kasv Maltal (67 %, +25), Poolas (53 %, +24) ja Slovakkias (44 %, +18). See on veidi vähenenud Luksemburgis (41 %, -8), Taanis (74 %, -4), Rootsis (70 %, -2), Soomes (57 %, -2), Küprosel (44 %, -2) ja Saksamaal (55 %, -2). Märkimisväärset kasvu võib täheldada ka 24 liikmesriigis seoses vastajate esimese muu keele kasutamisega internetis, eelkõige Portugalis (43 %, +21), Maltal (68 %, +19) ja Kreekas (68 %, +18). Taani on ainus riik, kus see on vähenenud (62 %, -5). Kuigi suhtlemine pere liikmetega on üldiselt püsinud enam-vähem muutumatuna, kasutavad vastajad nüüd oma esimest muud keelt Austrias (18 %, +11), Maltal (33 %, +10) ja Rumeenias (14 %, +9). Teise teise keele puhul kasutavad 17 liikmesriigis ajavahemikul 2012–

2023 vastajad seda suurema tõenäosusega sõpradega suhtlemiseks, kusjuures kõige märkimisväärsem on kasv Itaalias (29 %, +16), Kreekas (39 %, +16), Iirimaa (29 %, +13), Maltal (27 %, +10) ja Austrias (38 %, +10).

Sotsiaaldemograafilised ja käitumuslikud rühmad, kellel on suurem tõenäosus, et neil eri viisidel kasutatakse regulaarselt täiendavaid keeli, on eelkõige järgmised:

- Mehed oma esimese täiendava keele kasutamise eest internetis (47 % vs. 41 % naistest) ja tööga seotud lugemine (25 % ja 18 % naiste puhul). Teise keele puhul on suhteline osakaal sarnane, sest mehed kasutavad seda rohkem tööga seotud vestlustes kui naised (21 % vs. 14 %), samas kui naised kasutavad seda filmide, televisiooni/raadio kuulamisel rohkem kui mehi (22 % VS 24 %).
- 15–24-aastased, eriti võrreldes üle 55-aastastega, kasutavad oma esimest täiendavat keelt Internetis (vastavalt 62 % vs 30 %); keelte õppimine (29 % vs. 4 %); ja õppida midagi muud (26 % vs. 5 %). Seevastu 55-aastased ja vanemad kasutavad puhkuse ajal välismaal suurema tõenäosusega oma teist keelt kui 15–24-aastased (48 % vs 41 %). Sama kehtib ka kolmanda keele kohta (52 % vs 30 %). Nooremad 15–24-aastased vastajad kasutavad filmide/televi/raadio

kuulamisele rohkem oma esimest keelt (49 %) ja teist (28 %) kui vanemad eakaaslased vanuses 25–39 (42 % ja 21 %), 40–54 (36 % ja 19 %) ning 55+ (33 % ja 25 %). Sarnast mustrit võib täheldada ka esimese ja teise keele kasutamisel välismaal õppimise, koolituse või vabatahtliku tegevuse eesmärgil. Nooremad vastajad vanuses 15–24 kasutavad selles kontekstis oma esimest (16 %) ja teist (15 %) muud keelt kui vanemad isikud vanuses 25–39 (12 % ja 7 %), 40–54 (9 % ja 5 %) ning 55+ (6 % ja 5 %).

- 25–54-aastased, võrreldes alla 25-aastaste ja üle 55-aastastega, kuna nad kasutasid tööl vesteldes oma esimest täiendavat keelt (vastavalt 37–38 % vs. 19 % ja 17 %); lugemine tööl (28–29 % vs. 18 % ja 13 %); tööga seotud kirjaliku teabevahetuse kirjutamine (27–29 % vs. 15 % ja 12 %); ja ärireisidel välismaal (15 %–17 % vs. 7 % ja 8 %).

Üle 20-aastaste täisajaga hariduse omandanud isikud, võrreldes 15-aastase või noorema kooli lõpetanutega, et kasutada oma esimest lisakeelt puhkuse ajal välismaal (vastavalt 58 % vs. 23 %); internetis (48 % vs. 21 %); raamatute lugemine (31 % vs. 26 %); vestlused tööl (37 % vs. 16 %); tööga seotud kirjaliku suhtluse kirjutamine (30 % vs. 10 %); lugemine tööl (31 % vs. 8 %); filmide vaatamine/televisioon/raadiokuulamine (41 % vs. 35 %); ja ärireisidel välismaal (17 % vs. 3 %). See osakaal on võrreldav teise keele osakaaluga, mida kõige pikemat haridust saanud inimesed kasutavad puhkuse ajal rohkem kui 15-aastased või nooremad koolist lahkujad (50 % vs 32 %). Kolmanda teise keele puhul on see 51 % VS 26 %.

Need, kes lõpetasid täisajaga hariduse 15-aastastega võrreldes üle 20-aastastega, kasutavad pereliikmetega suhtlemisel täiendavaid keeli: 40 % vs. 15 % esimese teise keele puhul, 17 % vs 11 % teise keele puhul ja 14 % vs 10 % kolmanda keele puhul.

- Töötud, eriti võrreldes juhtide/muude valgekraade töötajatega, kasutasid oma esimest lisakeelt sõpradega suhtlemisel (41 % vs. 30 %) üliõpilaste ja kodutöötajatega, eriti võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjatega, et nad kasutasid oma esimest täiendavat keelt filmide/televisiooni vaatamisel või raadio kuulamisel (52 % ja 45 % vs. 31 %).

Need, kes kogevad enamasti rahalisi raskusi võrreldes nendega, kellel ei ole kunagi selliseid raskusi, sest nad kasutavad uudiste vaatamiseks või lugemiseks oma esimest muud keelt (35 % vs 28 %).

Teised rühmad, kellel on suurem kalduvus kasutada nendes tegevustes lisakeeli, on väga aktiivsed keeleõppijad, eriti võrreldes mitteaktiivsetega: kasutades oma esimest täiendavat keelt Internetis (54 % vs. 39 %); filmide/televisiooni vaatamine või raadio kuulamine (46 % vs. 36 %); raamatute/ajalehtede/ajakirjade lugemine (36 %

vs. 24 %); suhtlemine sõpradega (41 % vs 33 %); keelte õppimine (23 % vs. 4 %); õppida midagi muud (20 % vs. 7 %); tööga seotud kirjalik teabevahetus (26 % vs. 19 %); ja lugemine tööl (28 % vs. 19 %) ²⁰.

20 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatsevad seda teha, ning mitteaktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ja ei kavatse seda järgmisel aastal teha.

SD4a Millal sa regulaarselt kasutad...? Esimene muu keel (% – EL)

	Tööga seotud vestlused	Tööga seotud lugemine	Tööga seotud kirjalik teabevahetus	Ärillistel eesmärkidel välismaale reisimine	Välismaal õppimise, koolituse või vabatahtliku tegevuse eesmärgil reisimine	Keelte õppimise ajal	Kui õpid midagi muud	Suhtlemine oma pereliikmetega	Suhtlemine sõpradega	Puhkusel välismaal	Filmide vaatamine televisioonraadio kuulamine	Raamatute lugemine/ ajalehed/ ajakirjad	Uudiste vaatamine või lugemine	Internetis	Muud	Puudub	Ei tea
EL 27	28	22	21	12	10	11	12	17	35	50	39	28	29	44	1	2	0
Sugu																	
Man	31	25	24	15	10	10	12	15	35	50	39	28	30	47	1	2	0
Naine	26	18	19	9	11	11	12	18	35	51	39	28	27	41	1	3	0
Age																	
15–24	19	18	15	7	16	29	26	14	42	51	49	36	35	62	0	1	0
25–39	37	29	29	15	12	10	14	15	36	51	42	29	30	53	1	1	0
40–54	38	28	27	17	9	7	9	16	31	51	36	25	26	41	1	2	0
55+	17	13	12	8	6	4	5	19	34	49	33	24	26	30	2	4	0
Haridus (Lõpp)																	
15–	16	8	10	3	2	3	5	40	52	23	35	26	34	21	2	6	0
16–19	24	15	15	9	6	6	7	16	30	46	31	19	23	35	1	4	0
20+	37	31	30	17	12	8	10	15	34	58	41	31	29	48	1	1	0
Õpib ikka veel	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Sotsiaal- ametialane kategorია																	
Füüsilisest isikust ettevõtja	40	31	31	25	12	6	8	10	32	54	31	24	26	43	0	1	0
Juhid	47	40	40	22	13	9	11	13	30	59	41	31	29	50	0	1	0
Muud valged kaelarühmad	35	26	26	14	9	9	11	14	30	57	38	24	27	47	0	1	0
Töölised	33	20	18	8	7	6	9	20	35	42	36	21	25	38	1	2	0
Koduinimesed	10	10	11	5	6	9	8	34	42	41	45	28	30	45	1	2	1
Töötud	17	14	12	6	7	9	8	23	41	36	34	25	26	45	2	4	0
Pensionil	7	5	5	4	5	3	4	20	36	47	34	25	27	27	2	5	0
Õpilased	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Raskused arvete maksmisel																	
Suurema osa ajast	24	15	16	8	9	9	11	23	41	39	44	28	35	42	1	3	0
Aeg-ajalt	26	19	19	12	12	12	12	18	37	44	37	27	28	42	1	3	0
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	30	24	23	12	10	10	12	16	34	54	39	28	28	45	1	2	0
Võtke arvesse kuulumist																	
Töölisklass	25	16	15	5	5	7	8	24	40	32	35	25	30	34	1	4	0
Alumine keskklass	22	15	14	7	8	10	13	15	35	47	39	28	30	47	1	2	0
Keskklass	28	22	22	13	11	11	12	16	33	54	38	28	26	44	1	2	0
Ülemine keskklass	41	36	33	22	15	10	14	13	36	61	45	34	33	53	0	1	0
Ülemine klass	42	45	41	26	18	12	17	9	33	67	37	31	32	48	0	0	0
Tegevus keeleõppijana																	
Väga aktiivne	33	28	26	14	15	23	20	17	41	52	46	36	34	54	0	1	0
Aktiivne	30	22	22	15	13	10	14	13	33	52	39	28	28	46	0	1	0
Ei ole aktiivne	25	19	19	11	7	4	7	17	33	50	36	24	26	39	1	3	0

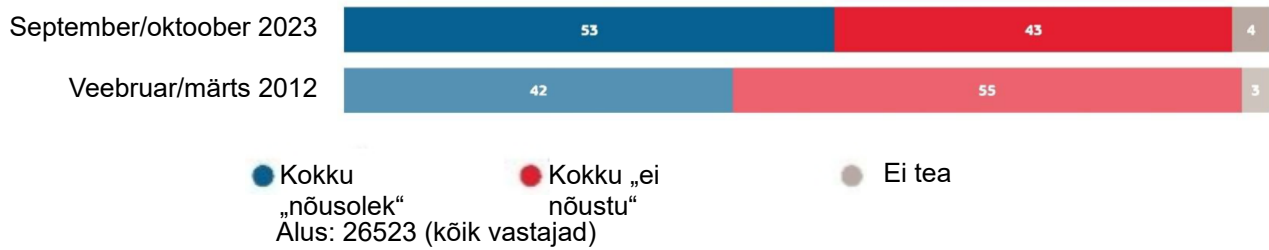
SD4b Millal sa regulaarselt kasutad? Teine muu keel (% – EL)

	Tööga seotud vestlused	Tööga seotud lugemine	Tööga seotud kirjalik teabevahetus	Ärilitel eesmärki del välismaal e reisimine	Välismaa õppimise, koostöö või vabatahtliku tegevuse eesmärgi reisisimine	Keelte õppimise ajal	Kui õpid midagi muud	Suhtlemine oma pereliikmetega	Suhtlemine sõpradega	Puhkusel välismaal	Filmide vaatamine, televisiooni, raadio kuulamine	Raamatute lugemine ajalehed, ajakirjad	Uudiste vaatamine või lugemine	Internetis	Muud	Puudub	Ei tea
EL 27	18	11	12	9	7	10	7	11	27	45	23	15	16	27	2	5	1
Sugu																	
Mees	21	13	14	10	7	9	7	11	26	45	22	15	17	29	2	4	0
Naine	14	10	9	8	7	11	7	11	27	45	24	16	15	25	2	6	1
Age																	
15–24	11	9	9	5	15	27	18	10	29	41	28	18	16	38	1	4	1
25–39	22	15	15	11	7	9	6	14	30	43	21	14	18	30	2	4	0
40–54	25	14	16	11	5	6	4	10	23	47	19	13	13	23	2	5	1
55 +	12	7	7	8	5	5	3	10	25	48	25	17	16	21	3	8	1
Haridus (Lõpp)																	
15–	8	4	6	3	3	3	2	17	34	32	20	10	13	22	3	9	3
16–19	17	8	9	7	4	5	4	11	22	40	17	11	13	24	2	7	1
20+	21	15	15	12	6	7	5	11	27	50	24	16	17	25	2	4	1
Õpib ikka veel	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Sotsiaal- ametialane kategooria																	
Füüsilisest isikust ettevõtja	25	16	16	16	6	7	5	10	27	49	20	13	14	25	1	3	1
Juhid	27	18	19	14	7	8	5	10	27	50	22	16	17	28	2	4	0
Muud valged kaelarhiimid	24	17	19	12	6	7	6	11	22	50	20	14	13	24	1	3	1
Töölised	21	10	11	6	4	7	4	11	24	39	19	9	13	23	2	6	1
Koduinimesed	5	1	6	5	4	5	2	18	24	32	27	12	11	26	1	9	1
Töötud	9	6	4	4	7	4	6	16	33	26	21	14	19	29	8	4	0
Pensionil	4	3	3	5	4	4	2	12	25	47	23	17	16	21	3	9	1
Õpilased	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Raskused arvete maksmisel																	
Suurema osa ajast	15	8	7	8	7	11	8	11	32	40	23	14	13	30	1	5	1
Aeg-ajalt	14	11	12	9	8	10	8	13	29	38	22	16	18	27	2	6	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	19	12	12	9	7	10	6	11	25	47	23	15	15	27	2	5	1
Võtke arvesse kuulumist																	
Töölisklass	16	9	10	5	4	7	5	15	27	29	20	13	17	25	4	10	0
Alumine keskklass	13	7	9	6	5	11	6	12	27	42	21	17	16	29	3	4	1
Keskklass	18	12	13	10	8	11	7	10	25	47	24	15	16	27	2	4	1
Ülemine keskklass	21	16	14	13	10	10	6	11	31	55	24	16	13	26	1	4	0
Ülemine klass	22	14	8	12	4	13	5	11	18	50	14	18	14	27	3	6	0
Tegevus keeleõppijana																	
Väga aktiivne	20	14	14	10	10	19	11	11	32	45	27	21	18	33	2	3	0
Aktiivne	18	12	13	9	8	8	6	12	23	41	21	17	17	30	1	4	0
Ei ole aktiivne	16	9	10	8	4	4	3	11	24	46	21	11	14	22	3	7	1

SD4c Millal sa regulaarselt kasutad...? Kolmas muu keel
(% – EL)

	Tööga seotud vestlused	Tööga seotud lugemine	Tööga seotud kirjalik teabevahetus	Ärilitel eesmärki del välismaale reisimine	Välismaal õppimise, koolituse või vabatahtliku tegevuse eesmärgil reisimine	Keele õppimise ajal	Kui õpid midagi muud	Suhtlemine oma pereliikmetega	Suhtlemine sõpradega	Puhkuse l välismaal	Filmide vaatamine, televisiooni, raadio kuulamine	Raamatute lugemine, ajalehed, ajakirjad	Uudiste vaatamine või lugemine	Internetis	Muud	Puudub	Ei tea
EL 27	12	8	8	7	5	10	7	11	23	43	18	13	10	19	2	6	1
Sugu																	
Man	14	8	11	9	7	8	8	11	22	43	15	13	11	20	2	8	0
Naine	10	8	6	5	4	11	6	11	24	45	20	13	9	18	2	5	1
Age																	
15–24	9	4	5	3	7	25	16	12	23	30	18	14	8	23	3	6	1
25–39	14	12	10	11	8	9	7	8	21	40	17	13	10	21	2	6	1
40–54	15	10	13	9	4	8	4	14	23	45	15	9	8	18	1	4	1
55 +	9	5	4	5	4	4	4	11	24	52	20	15	13	16	2	8	1
Haridus (Lõpp)																	
15–	6	3	3	5	2	5	6	14	22	26	13	6	10	15	0	12	7
16–19	13	7	9	7	4	6	7	12	21	39	13	11	8	16	1	9	1
20+	13	10	9	8	5	7	4	10	24	51	19	13	12	19	2	5	1
Õpib ikka veel	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Sotsiaal- ametialane kategorია																	
Füüsilisest isikust ettevõtja	16	14	15	13	5	2	5	9	21	44	17	10	12	29	2	3	0
Juhid	16	10	10	10	6	6	3	12	22	51	15	16	10	17	1	4	1
Muud valged kaelarhmad	16	14	14	8	4	10	7	10	24	43	17	10	9	21	1	5	1
Töölised	15	9	9	4	5	9	4	10	20	39	14	9	7	14	3	8	1
Koduinimesed	7	0	1	4	0	2	13	4	13	44	13	10	4	8	0	10	2
Töötud	12	10	8	15	7	11	18	11	36	28	13	11	20	18	3	3	1
Pensionil	5	2	2	4	4	4	4	12	25	50	21	15	13	15	3	9	2
Õpilased	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Raskused arvete maksmisel																	
Suurema osa ajast	14	4	2	7	3	5	6	16	30	37	14	12	11	24	2	2	0
Aeg-ajalt	11	9	12	9	8	16	11	13	23	32	17	15	9	21	2	8	0
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	12	8	8	7	5	8	5	10	22	48	18	12	10	18	2	6	1
Võtke arvesse kuulumist																	
Töölisklass	16	7	7	7	4	11	8	15	25	28	10	8	8	17	4	9	2
Alumine keskklass	14	7	6	6	6	10	9	9	32	40	21	14	15	20	2	10	0
Keskklass	11	9	9	7	5	10	7	12	20	44	19	13	9	21	2	5	1
Ülemine keskklass	10	9	8	9	6	7	5	9	21	53	17	15	9	15	1	4	1
Ülemine klass	14	12	11	6	10	6	1	9	21	49	16	15	14	8	5	2	0
Tegevus keeleõppijana																	
Väga aktiivne	12	9	9	8	8	17	10	13	25	43	20	16	11	20	1	3	1
Aktiivne	10	9	11	9	6	8	8	11	21	46	21	13	9	20	2	5	0
Ei ole aktiivne	12	7	7	5	3	3	4	9	22	43	14	10	10	17	3	10	1

QB7. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. (EL 27) (%)
Sa eelistad vaadata välismaiseid filme ja saateid subtiitritega, mitte dubleerida

3. Meedia eelistused

Enamik eurooplasi eelistab subtiitritega varustamist välismaiste filmide ja programmidega.

ELi tasandil eelistavad enam kui pooled (53 %) vastanutest vaadata subtiitritega välismaiseid filme ja saateid, mitte dubleerida. See on 11 ja 16 protsendipunkti suurune kasv võrreldes 2012. aastaga (42 %) ja 2005. aastaga (37 %), kus eelistati dubleeritud filme. Kolm kümnest (29 %, + 5 võrreldes 2012. aastaga) on selle väitega täielikult nõus²¹. Iga neljas (24 %, + 4) kaldub nõustuma, samas kui 16 % (-3) kaldub eriarvamusele. Veidi rohkem kui üks neljast (27 %, -9) ei nõustu täielikult.

Riiklikul tasandil näeme märkimisväärseid erinevusi ELi liikmesriikide vahel.

18 liikmesriigis ütlevad üle poole vastanutest, et nad eelistavad vaadata subtiitritega välismaiseid filme ja saateid, mitte dubleerida. Viies riigis ütleb seda vähemalt üheksa kümnest: Rootsi ja Soome (mõlemad 95 %), Madalmaad (93 %), Küpros ja Taani (mõlemas 90 %). Vastajad ütlevad seda kõige vähem Saksamaal 34 % (Austrias (36 %) ja Slovakkias (38 %).

Üle kaheksa kümnest eelistavad subtiitriteid dubleeritud programmeerimisele Rootsis (89 %) ning Soomes ja Madalmaades (mõlemas 82 %).

18 liikmesriigis eelistavad vastajad praegu suurema tõenäosusega kui 2012. aastal välismaiste filmide ja subtiitritega programmide vaatamist, mitte aga dubleeritud, kusjuures suurim kasv toimus Maltal (59 %, + 26), Luksemburgis (73 %, + 24) ja Tšehhis (39 %, + 18). Ainsad riigid, kus see osakaal veidi vähenes, ehkki väga kõrgelt tasemelt, on Eesti (65 %, -6), Taani (90 %, -3), Belgia (70 %, -1), Sloveenia (85 %, -1) ja Rootsi (95 %, -1).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Nooremad vastajad eelistavad subtiitriteid tavaliselt dubleeritud programmidele ja filmidele, seda ütleb kaks kolmandikku (65 %) 15–24aastastest, sellele järgnevad kuus kümnest (59 %) 25–39-aastastest, 53 % 40–54-aastastest ja 44 % 55-aastastest ja vanematest.
- Haridusel on oluline roll: rohkem kui kuus kümnest (63 %) neist, kes läksid kooli pärast 20-aastaseks saamist, ütlesid, et eelistavad subtiitrid dubleeritud programmidele, võrreldes 36 %-ga neist, kes lahkusid koolist 15-aastaseks või nooremaks.
- Juhid on kõige tõenäolisemalt (63 %) nõus kavandatud avaldusega, võrreldes 50 % tööga hõivatud töötajatega, 47 % töötutega ja 40 % kodutöötajatega.

21 QB7.3. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega.

- Need, kellel ei ole kunagi rahalisi raskusi, eelistavad suurema tõenäosusega (53 %) subtiitrid dubleeritud programmidele kui need, kes seisavad silmitsi selliste raskustega suurema osa ajast (47 %).
- Eurooplased, kes peavad end keskklassi kuuluvaks, nõustuvad kõige tõenäolisemalt (69 %) kavandatud väitega, millele järgnevad kõrgemasse klassi kuuluvad inimesed (64 %), keskklass (56 %), alumine keskklass (49 %) ja tööliklass (42 %).
- Rohkem kui pooled (56 %) neist, kes kasutavad internetti iga päev, ütlevad, et eelistavad subtiitrid dubleeritud programmidele, võrreldes iga kolmanda (32 %) neist, kes ei lähe kunagi internetti.

QB7.3 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Eelistate vaadata välismaiseid filme ja saateid subtiitritega, mitte dubleerida (% – EL)

	Täiesti nõus	Kalduvad nõustuma	Kalduvad eriarvamusele	Täiesti ei nõustu	Ei tea	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	29	24	16	27	4	53	43
Sugu							
Man	29	24	16	27	4	53	43
Naine	29	23	16	28	4	52	44
Age							
15–24	38	27	16	17	2	65	33
25–39	34	25	17	21	3	59	38
40–54	29	24	18	27	2	53	45
55 +	23	21	15	35	6	44	50
Haridus (Lõpp)							
15–	17	19	12	44	8	36	56
16–19	23	23	18	32	4	46	50
20+	39	24	15	19	3	63	34
Õpib ikka veel	40	28	16	14	2	68	30
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	34	25	18	21	2	59	39
Juhid	38	25	16	20	1	63	36
Muud valged kaelarihmad	33	26	17	21	3	59	38
Töölised	26	24	17	29	4	50	46
Koduinimesed	20	20	16	35	9	40	51
Töötud	26	21	13	34	6	47	47
Pensionil	23	19	14	38	6	42	52
Õpilased	40	28	16	14	2	68	30
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	24	23	16	31	6	47	47
Aeg-ajalt	27	26	17	26	4	53	43
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	31	22	16	28	3	53	44
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	23	19	14	38	6	42	52
Alumine keskklass	23	26	17	30	4	49	47
Keskklass	31	25	17	24	3	56	41
Ülemine keskklass	47	22	14	15	2	69	29
Ülemine klass	49	15	20	16	0	64	36

III. KEELEÕPPE MEETODID

1. Kõige olulisemad keeled isiklikuks arenguks

Selles osas vaadeldakse eurooplaste hoiakuid nende keelte suhtes, mida nad peavad kõige kasulikumaks, esiteks nende isiklikuks arenguks ja seejärel laste tulevikuks õppimiseks.

Enamik eurooplasi arvab, et inglise keel on nende isikliku arengu jaoks kõige kasulikum keel.

Vastajatel paluti nimetada kaks keelt peale oma emakeele, et nad pidasid neid oma isikliku arengu jaoks kõige kasulikumaks²².

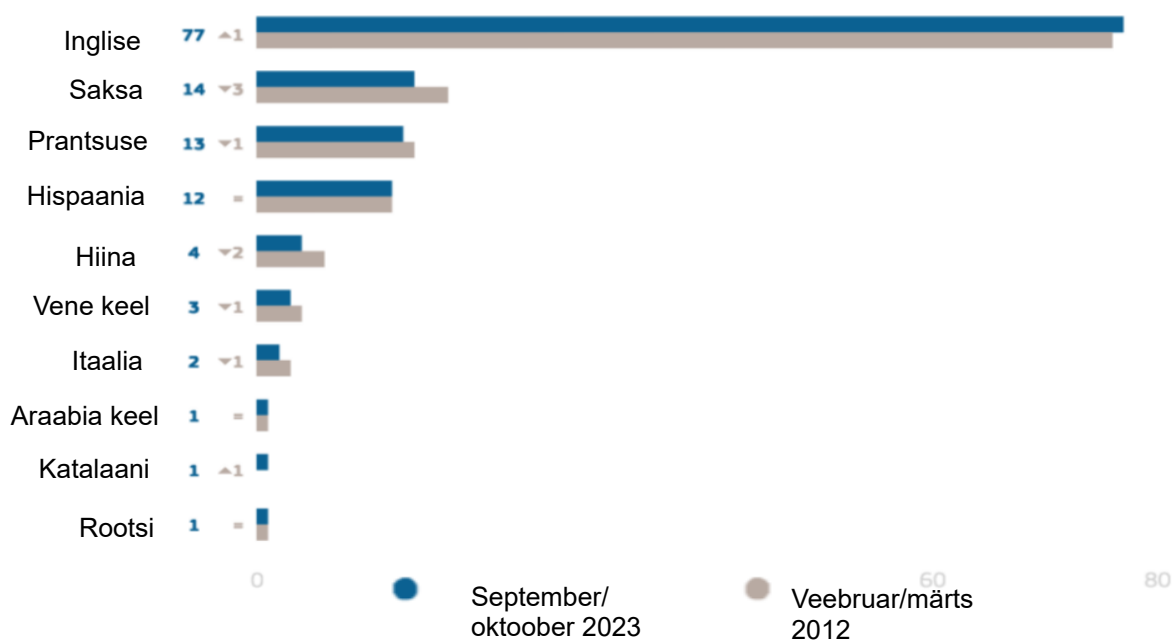
Inglise keelt peetakse isiklikuks arenguks palju tõenäolisemalt kasulikumaks kui mis tahes teist keelt (77 %, + 1 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga)²³.

Vähem kui iga viies eurooplane mainib saksa keelt (14 %, -3), prantsuse keelt (13 %, -1), hispaania keelt (12 %, =); järgnevad hiina (4 %, - 2), vene (3 %, -1) ja itaalia (2 %, -1).

Riiklikul tasandil arvavad peaaegu kõik Madalmaades (96 %), Rootsis (95 %), Taanis, Maltal ja Soomes (kõigis 91 %) vastajad, et inglise keel on isiklikuks arenguks kõige kasulikum keel, välja arvatud nende emakeel. Riigid, kus vastajad nimetavad kõige rohkem inglise keelt kõige kasulikumaks, on riigid, välja arvatud Lirimaa (17 %), kus see on riigikeel, Ungari (61 %), Bulgaaria (57 %) ja Luksemburg (46 %).

Seisukoht, et saksa keel on üks kõige kasulikumaid keeli isiklikuks arenguks, on levinud peamiselt Sloveenias (49 %), Taanis (43 %) ja Horvaatias (39 %). See on kõige vähem levinud arvamus Portugalis (1 %), Maltal (3 %) ja Belgias (5 %).

QB1a. Mõeldes muudele keeltele peale oma emakeele, millised kaks keelt on teie arvates teie isikliku arengu jaoks kõige kasulikumad? (ÄRGE KUVAGE EKRAANI – ÄRGE LUGEGE LÄBI – KUNI 2 VASTUST) (EL 27) (%)

Alus: 22671 (vastustajad, kes on märkinud, et isiklikuks arenguks on kõige kasulikum keel, mis ei ole nende emakeel)

Rohkem kui 1 % vastanutest ei maini muud keelt²⁴.

22 QB1a. Mõeldes muudele keeltele peale oma emakeele, millised kaks keelt on teie arvates teie isikliku arengu jaoks kõige kasulikumad?

23 Eiole tehtud võrdlust eelmise aruandega, sest algset küsimust muudeti, et tuua esile muud keeled kui emakeel.

24 Väikeseid proportsioonisisid näitavate keelte tulemuste tõlgendamisel tuleb olla ettevaatlik, arvestades väikest

valimimahtu.

QB1a. Mõeldes muudele keeltele peale oma emakeele, millised kaks keelt on teie arvates teie isikliku arengu jaoks kõige kasulikumad? (ÄRGE KUVAGE EKRAANI – ÄRGE LUGEGE VÄLJA – MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

Alus: 22671 (vastustajad, kes on märkinud, et isiklikuks arenguks on kõige kasulikumad keeled, mis ei ole nende emakeel)

	EL 27	KE LL	OL EM A	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FI	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK
Inglise	77	67	79	57	67	91	83	81	73	76	17	78	76	91	79	76	76	90	78	65	46	61	91	96	73	65	62	95	82	69
Saksa	14	6	5	14	30	43	11	9	3	11	15	23	8	18	8	39	8	11	19	15	34	27	3	38	21	1	11	20	49	35
Prantsuse	13	11	40	5	5	7	22	20	13	4	26	9	16	6	5	5	14	11	5	5	62	4	3	11	5	20	13	10	1	5
Hispaania	12	5	9	5	4	14	12	11	7	7	28	4	13	9	28	1	12	3	4	4	3	2	5	21	4	10	4	13	4	3
Hiina	4	2	4	1	1	2	3	3	2	3	4	3	7	2	5	0	11	1	1	0	0	1	1	5	1	1	2	2	1	1
Vene keel	3	2	0	10	7	0	2	3	6	32	1	3	0	6	0	1	3	19	38	40	0	2	0	0	3	0	1	0	2	7
Itaalia	2	9	3	2	1	1	1	1	2	1	2	4	1	1	3	8	4	1	1	1	2	3	50	1	1	0	2	2	11	1
Araabia keel	1	1	2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	3	0	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0
Katalaani	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hollandi	1	1	17	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	0	0
Jaapani	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Poola	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	5	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0
Rootsi	1	0	0	0	0	5	0	0	1	1	0	0	0	36	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0
Eesti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

lähinaabruses Maltal (50 %), järgnevad Sloveenia (11 %), Austria (9 %) ja Horvaatia (8 %).

Kõige tõenäolisemalt usuvad vastajad, et prantsuse keel on nende isikliku arengu jaoks oluline keel, välja arvatud Luksemburg (62 %) ja Belgia (40 %), kus see on ametlik keel, on Iirimaa (26 %), Saksamaa, Portugal (mõlemad 20 %) ja Hispaania (16 %). Kõige vähem peetakse seda kasulikuks Sloveenias (1 %), Maltal (3 %) ning Eestis ja Ungaris (mõlemas 4 %).

Iirimaa, Prantsusmaal (mõlemas 28 %) ja Madalmaades (21 %) vastajad usuvad suurema tõenäosusega kui ühegi teise liikmesriigi vastajad, et hispaania keel on isikliku arengu jaoks oluline keel, kusjuures vastajad Horvaatias (1 %), Ungaris (2 %) ning Küprosel, Luksemburgis ja Slovakkias (kõik 3 %) arvavad seda kõige vähem tõenäoliselt.

Hiina keelt peetakse isikliku arengu jaoks kõige kasulikumaks keeleks peamiselt Itaalias (11 %), Hispaanias (7 %), Prantsusmaal ja Madalmaades (mõlemas 5 %).

Arvamus, et vene keel on üks kasulikumaid keeli isiklikuks arenguks, on kõige levinum Leedus (40 %), Lätis (38 %) ja Eestis (32 %).

Vastajad arvavad kõige tõenäolisemalt, et itaalia keel on üks kõige kasulikumaid keeli isiklikuks arenguks oma

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Mehed arvavad veidi tõenäolisemalt kui naised (78 % vs 76 %), et inglise keel on üks kõige kasulikumaid keeli isiklikuks arenguks.
- Nooremad inimesed, eriti 15–24-aastased, võrreldes üle 55-aastastega, mainivad isikliku arengu jaoks kõige kasulikumate keeltena suurema tõenäosusega inglise keelt (90 % vs. 66 %) ja hispaania keelt (17 % vs 10 %).
- Need, kes lõpetasid 20-aastase täisajaga hariduse, eriti võrreldes 15-aastase või noorema kooli lõpetanutega, mainivad suurema tõenäosusega inglise keelt (86 % vs 50 %), saksa keelt (17 % vs 8 %), hispaania keelt (16 % vs. 7 %) ja prantsuse keelt (14 % vs 11 %).
- Õpilased mainivad inglise keelt tõenäolisemalt kui ükski teine rühm (92 % võrreldes 62 % pensionäride seas). Hispaania keelt mainivad enim üliõpilased (18 %) ja juhid (17 %), võrreldes näiteks tööliste (10 %) ja pensionäridega (9 %). Juhtivtöötajad ja teised valgekraede töötajad mainivad saksa keelt tõenäolisemalt kui ükski teine rühm (17 % ja 18 % võrreldes 12%-ga majapidamiste hulgas).

- Vastajad, kellel ei ole kunagi raskusi arvete tasumisega, arvavad palju tõenäolisemalt, et inglise keel on enesearendamiseks kasulik kui need, kes seisavad silmitsi selliste probleemidega suurema osa ajast (80 % vs 64 %).
- Vastajad, kes asetavad end kõrgele sotsiaalsele redelile, eriti need, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, võrreldes töölisklassiga, mainivad suurema tõenäosusega inglise keelt (88 % vs 63 %), saksa keelt (19 % vs 11 %) ja prantsuse keelt (vastavalt 17 % vs 10 %). Erinevus on vähem väljendunud hispaania

Teised rühmad, kellel on suurem kalduvus mainida nende keelte kasulikkust, hõlmavad väga aktiivseid keeleõppijaid, eriti võrreldes mitteaktiivsetega.²⁵ Eriti tõenäolisemalt mainivad nad isikliku arengu jaoks kasulikuna inglise keelt (89 % vs 72 %), saksa keelt (17 % vs 13 %) ja prantsuse keelt (15 % vs 12 %).

	Hiina	Inglise	Prantsuse	Saksa	Itaalia	Vene keel	Hispaania
EL 27	4	77	13	14	2	3	12
Sugu							
Man	5	78	12	15	2	2	12
Naine	4	76	13	13	3	3	13
Age							
15–24	6	90	14	14	2	2	17
25–39	5	84	13	16	3	2	14
40–54	5	80	11	15	3	3	12
55 +	3	66	13	12	2	3	10
Haridus (Lõpp)							
15–	2	50	11	8	2	2	7
16–19	3	73	11	13	2	3	10
20+	5	86	14	17	3	3	16
Õpib ikka veel	8	92	16	14	2	2	18
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	3	78	11	14	4	3	15
Juhid	6	89	14	17	3	2	17
Muud valged kaelarühmad	4	83	12	18	2	2	14
Töölised	4	75	12	13	3	3	10
Koduinimesed	3	66	9	12	2	1	10
Töötud	6	72	12	13	1	3	12
Pensionil	2	62	12	11	2	3	9
Õpilased	8	92	16	14	2	2	18
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	3	64	12	12	3	4	10
Aeg-ajalt	5	72	12	12	2	3	11
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	4	80	13	15	2	3	13
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	3	63	10	11	2	3	10
Alumine keskklass	5	74	11	12	2	3	11
Keskklass	4	81	14	15	2	3	13
Ülemine keskklass	6	89	15	18	4	2	17
Ülemine klass	1	88	17	10	6	2	13
Tegevus keeleõppijana							
Väga aktiivne	7	89	15	17	3	3	17
Aktiivne	5	81	13	14	3	3	15
Ei ole aktiivne	3	72	12	13	2	2	11

keeles (13 % vs 10 %).

õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatsevad seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatse seda järgmisel aastal teha.

2. Kõige olulisemad keeled laste arenguks

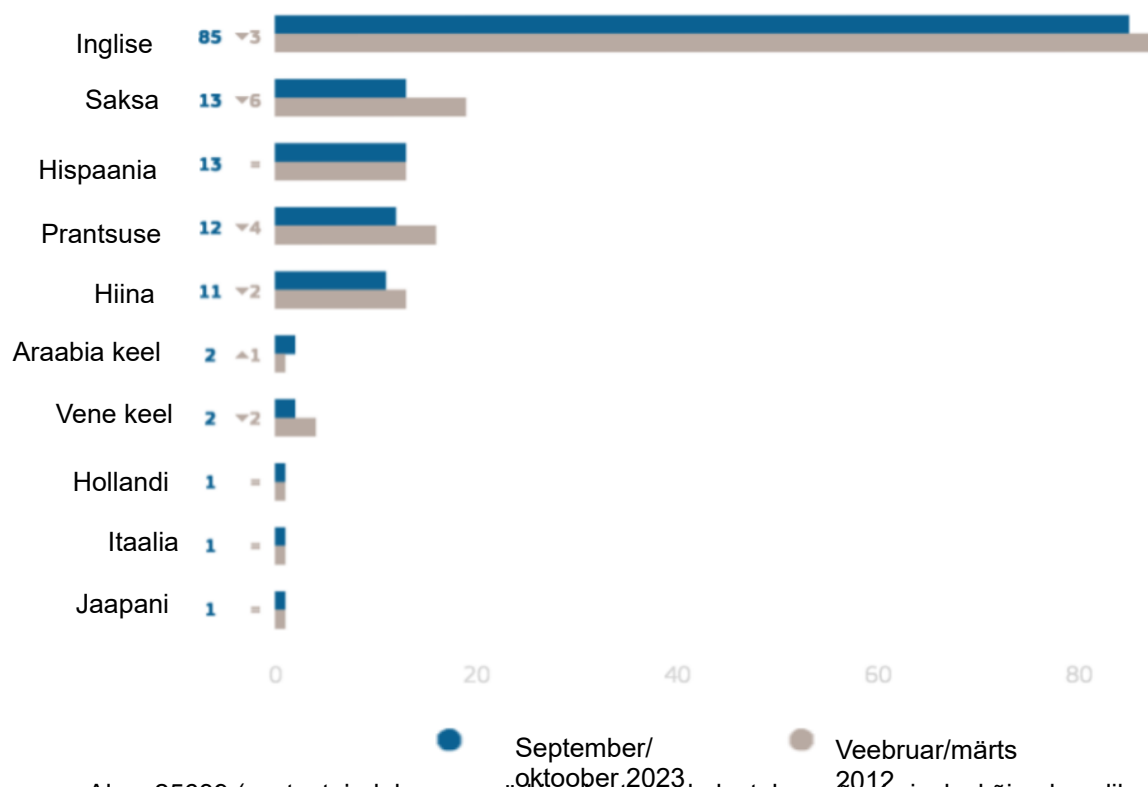
Enamik eurooplasti arvab, et inglise keel on lastele õppimiseks kõige kasulikum keel.

Vastajatel paluti nimetada ka need kaks keelt peale oma emakeele, mida nad pidasid lastele oma tuleviku jaoks

Üldiselt arvavad peaaegu kõik eurooplased, et keele õppimine on lapse tuleviku jaoks oluline, sest 5 % (+ 3) väidab, et ükski keel ei ole kasulik.

Riiklikul tasandil arvab rohkem kui üheksa vastanust kümnest Madalmaades, Rootsis (mõlemas 96 %),

QB1b. Ja et lapsed õpiksid oma tulevikuks? (ÄRGE KUVAGE EKRAANI – ÄRGE LUGEGE LÄBI – KUNI 2 VASTUST) (EL 27) (%)

Alus: 25639 (vastustajad, kes on märkinud, et nende lastele on õppimiseks kõige kasulikum keel, mis ei ole nende emakeel)

õppimiseks kõige kasulikumaks²⁶.

Inglise keelt peetakse jällegi kõige kasulikumaks keeleks. Rohkem kui kolmveerand eurooplastest (85 %, -3 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga) on laste jaoks kõige kasulikum keel, mis on oluliselt suurem kui see, kes usub, et see on nende isikliku arengu jaoks oluline (77 %).

Ligikaudu üks kuuest eurooplastest nimetab laste jaoks kõige kasulikumaks keeleks saksa keelt (13 %, -6) ning hispaania keelt (13 %, =), prantsuse keelt (12 %, -4) ja hiina keelt (11 %, -2). Lisaks araabia ja vene keelele (mõlemad vastavalt 2 %, +1 ja -2) ei mainita enam kui 1 % vastanutest ühtegi muud keelt.²⁷

26 QB1b. Ja et lapsed õpiksid oma tulevikuks? (ÄRGE KUVAGE EKRAANI – ÄRGE LUGEGE LÄBI – MAX. 2 VASTUST).

27 Väikeseid proportsioonisid näitavate keelte tulemuste tõlgendamisel tuleb olla ettevaatlik, arvestades väikest valimimahtu.

Kreekas, Soomes (mõlemas 94 %) ja Sloveenias (93 %), et inglise keel on üks kahest kõige kasulikumast keelest, mida lapsed saavad tulevikus õppida.

Riigid, kus vastajad nimetavad inglise keelt kõige vähem kasulikuks, on Luksemburg (73 %), Rumeenia (74 %) ja Austria (79 %). Iirimaa moodustab erierandi (13 %), kus inglise keel on riigikeel ja kus inglise keelt kõnelevad vastajad pärinevad muudest keelekogukondadest kui inglise keelt kõnelev kogukond.

Kõige levinumad on Sloveenia (55 %), Slovakkia (45 %) ja Kreeka (40 %). Vastajad arvavad seda kõige vähem Maltal (1 %), Belgias ja Portugalis (mõlemas 4 %) ning Itaalias (6 %). Saksamaa (6 %) ja Austria (3 %) on erand, kuna saksa keel on nende riikide ametlik keel. Nendes riikides saksa keelt kõnelevad vastajad pärinevad teistest keelekogukondadest kui saksa keelt kõnelev kogukond.

Kõige tõenäolisemalt peetakse hispaania keelt laste tuleviku jaoks kasulikuks keeleks Iirimaa (35 %),

Madalmaades (29 %), Rootsis (24 %) ja Prantsusmaal (23 %), kusjuures kõige madalamad tulemused saadi Horvaatias (2 %), Ungaris (3 %) ning Rumeenias, Poolas, Maltal, Leedus ja Küprosel (kõik 4 %). 4 % Hispaania vastanutest, kes peavad hispaania keelt oma lastele üheks kõige kasulikumaks keeleks, pärinevad teistest keelekogukondadest kui hispaania keelt kõnelevast kogukonnast.

- Nooremad inimesed, eriti 15–24-aastased, võrreldes üle 55-aastastega, nimetavad inglise keelt (87 % vs. 85 %), hispaania keelt (15 % vs. 13 %) ja hiina keelt (11 % vs. 9 %) laste tulevikuks õppimiseks kõige kasulikumate keeltena, kuid mitte prantsuse keelt (11 % vs 14 %).
- Need, kes lõpetasid täisajaga hariduse vanuses 20+,

QB1b. Ja et lapsed õpiksid oma tulevikuks? (ÄRGE KUVAGE EKRAANI – ÄRGE LUGEGE VÄLJA – MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

Alus: 25639 (vastustajad, kes on märkinud, et nende lastele on õppimiseks kõige kasulik keel, mis ei ole nende emakeel)

	EL 27	OL EM A	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Inglise	85	85	81	89	90	87	88	90	86	13	94	87	86	88	82	91	90	91	73	84	91	96	79	83	89	74	93	89	94	96
Saksa	13	4	20	31	30	6	6	3	12	22	40	9	10	38	6	12	27	23	19	35	1	19	3	19	4	18	55	45	20	10
Hispaania	13	9	7	5	18	16	15	10	8	35	5	4	23	2	12	4	6	4	5	3	4	29	9	4	9	4	5	7	12	24
Prantsuse	12	34	5	9	6	22	21	15	6	31	13	16	2	5	10	16	11	8	38	4	5	7	14	4	28	24	5	9	9	6
Hiina	11	9	2	3	15	7	6	6	6	10	13	18	17	2	17	4	3	3	7	2	2	15	3	1	6	2	5	4	5	12
Araabia keel	2	3	0	0	2	2	2	1	1	0	1	1	4	0	4	2	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	5
Vene keel	2	1	7	5	0	2	2	5	21	1	3	0	1	0	4	17	25	18	0	3	0	0	3	1	0	1	2	9	4	0
Hollandi	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Itaalia	1	0	3	0	0	1	1	1	1	2	3	0	2	5	1	1	1	2	1	1	30	0	9	1	0	2	9	1	0	0
Rootsi	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	3
Eesti	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kõige tõenäolisemalt usuvad vastajad, et prantsuse keel on laste tuleviku jaoks oluline keel, on Iirimaa (31 %), Portugal (28 %), Rumeenia (24 %) ja Saksamaa (21 %). Kõige vähem peetakse seda kasulikuks keeleks Ungaris ja Poolas (4 %), Bulgaarias, Horvaatias, Sloveenias ja Maltal (kõik 5 %). Luksemburgi (38 %), Belgia (34 %) tuleb pidada erandiks, kuna prantsuse keel on üks nende riikide ametlikest keeltest. Prantsusmaal (2 %) pärinevad prantsuse keelt kõnelevad vastajad teistest keelekogukondadest kui prantsuskeelne kogukond.

Vastajad näevad kõige tõenäolisemalt hiina keelt lastele kasuliku keelena Hispaanias (18 %), Prantsusmaal ja Itaalias (mõlemas 17 %) ning Madalmaades ja Taanis (15 %).

Itaalia tulemused on kõrged Maltal (30 %) ja Austrias (9 %).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Naised arvavad veidi tõenäolisemalt kui mehed (14 % vs 12 %), et hispaania keel on üks kõige kasulikumaid keeli, mida lapsed saavad tulevikus õppida.

eriti võrreldes 15-aastase või noorema kooli lõpetanutega, mainivad suurema tõenäosusega inglise keelt (88 % vs. 81 %), saksa keelt (14 % vs 10 %), hispaania keelt (16 % vs 7 %), hiina keelt (15 % vs. 5 %) ja vähem tõenäoliselt prantsuse keelt (11 % vs 17 %).

- Õpilased, juhid, muud valgekraed, füüsilisest isikust ettevõtjad ja töötud mainivad suurema tõenäosusega inglise keelt (87 % võrreldes 81 %-ga majapidamiste seas). Juhid on ka kõige tõenäolisem (15 %) mainida Hiina, võrreldes 7 % maja inimesed.
- Vastajad, kellel ei ole kunagi raskusi arvete tasumisega, arvavad palju tõenäolisemalt, et inglise keel on lastele kasulik, et õppida oma tuleviku jaoks kui need, kes seisavad selliste probleemidega silmitsi suurema osa ajast (88 % vs 82 %), samuti hispaania (14 % vs 9 %) ja hiina (11 % vs 9 %).

Vastajad, kes näevad end tööklassiga võrreldes kõrgema keskklassi osana, mainivad laste puhul tõenäolisemalt inglise keelt (87 % vs 83 %), hispaania keelt (18 % vs 8 %) ja hiina keelt (17 % vs 8 %).

Teised rühmad, kellel on suurem kalduvus mainida nende keelte kasulikkust, hõlmavad väga aktiivseid keeleõppijaid,

eriti võrreldes mitteaktiivsetega. Eriti tõenäolisemalt mainivad nad inglise keelt (88 % vs 85 %), hiina (15 % vs. 9 %) ja hispaania keelt (17 % vs. 11 %) kui kasulikke keeli, mida lapsed saavad tulevikus õppida²⁸.

QB1b Ja lastele õppida oma tulevikku? (EI KUVA EKRAANI – DD HGT LOEB LÄBI – KUNI 2 VASTUST) (% – EL)

	Hiina	Inglise	Prantsuse	Saksa	Itaalia	Vene keel	Hispaania
EL 27	11	85	12	13	1	2	13
Sugu							
Man	12	86	12	14	1	2	12
Naine	9	85	12	13	1	2	14
Age							
15–24	11	87	11	14	2	2	15
25–39	11	86	11	14	2	2	12
40–54	12	86	12	14	1	2	12
55 +	9	85	14	12	1	2	13
Haridus (Lõpp)							
15–	5	81	17	10	1	2	7
16–19	8	85	12	13	2	3	12
20+	15	88	11	14	1	2	16
Õpib ikka veel	13	87	12	13	1	2	15
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	11	87	11	13	1	3	14
Juhid	15	87	12	13	1	2	16
Muud valged kaerarihmad	12	87	11	15	2	2	13
Töölised	9	84	13	13	1	3	10
Koduinimesed	7	81	12	14	2	2	9
Töötud	14	87	9	14	1	2	9
Pensionil	8	84	14	12	1	2	13
Õpilased	13	87	12	13	1	2	15
Raskused arвете maksmisel							
Suurema osa ajast	9	82	13	12	2	3	9
Aeg-ajalt	10	81	11	14	1	3	11
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	11	88	13	13	1	2	14
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	8	83	13	13	2	2	8
Alumine keskklass	11	83	10	13	1	4	12
Keskklass	11	87	13	14	1	2	14
Ülemine keskklass	17	87	12	12	2	2	18
Ülemine klass	8	85	12	17	2	0	18
Tegevus keeleõppijana							
Väga aktiivne	15	88	11	14	1	3	17
Aktiivne	14	82	12	14	2	3	12
Ei ole aktiivne	9	85	13	13	1	2	11

28 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatsevad seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatse seda järgmisel aastal teha.

3. Uue keele õppimise eelised

Enamik eurooplasi leiab, et uue keele õppimise peamine eelis on võime töötada teises riigis.

Vastajatele esitati nimekiri uue keele õppimise võimalikest eelistest ja nad küsisid, millised on nende arvates uue keele õppimise peamised eelised. Kui vastajad mainisid rohkem kui ühte eelist, registreeriti igaüks neist²⁹.

QB2. Millised on teie arvates uue keele õppimise peamised eelised...? (VÕIMALIK MITU VASTUST) (EL 27) (%)

Eurooplased arvavad kõige tõenäolisemalt, et uue keele õppimise peamine eelis on see, et see võimaldab töötada teises riigis, kusjuures pooled vastanutest (51 %) pooldavad seda seisukohta, mis koos hiljuti kasutusele võetud võimalusega saada koolitust või vabatahtlikku tööd teises riigis (20 %), muudab keelte õppimise väga oluliseks motivatsiooniks. Sellele järgneb 45 %, kes väidavad, et nad suudavad mõista teistest kultuuridest pärit inimesi³⁰.

Umbes neli kümnest (42 %) mainivad parema töökoha saamist oma riigis, kasutades seda puhkusereisidel välismaal (42 %), kasutades seda töökohal (sealhulgas välismaal ärireisidel (40 %) ja kohtudes teistest riikidest pärit inimestega (38 %) uue keele õppimise eelistena.

Veidi üle kolmandiku vastanutest arvab, et uue keele õppimine aitaks neil õppida teises riigis (37 %) või

saavutada isiklikku rahulolu (34 %).

Iga neljas vastaja arvab, et võimalus kasutada internetti (25 %) on keele õppimise eelised, samas kui iga viies (20 %) viitab võimalusele koolitada või teha vabatahtlikku tööd teises riigis.

Väiksemad osakaalud viitavad sellele, et uue keele õppimise peamiseks eelisteks on tunda end rohkem eurooplikuna (15 %) ja säilitada perekonnas räägitava keele oskus (13 %).

Riiklikul tasandil nimetavad 17 liikmesriigis vähemalt pooled vastanutest uue keele õppimise eeliseks teises riigis töötamist, kusjuures kõrgeimad tulemused olid Kreekas (84 %), Leedus (75 %), Slovakkias (67 %) ja Portugalis (64 %). Vastajad ütlevad seda kõige vähem Madalmaades (33 %), Belgias (39 %) ja Maltal (40 %).

29 QB2. „Mis on Teie arvates uue keele õppimise peamised eelised?”

30 Täielikkuse huvides säilitatakse võrdlus eelmise laine tulemustega. Kuid praeguste tulemuste olulisi kõrvalekaldeid eelmises laines täheldatud tulemustest tuleb tõlgendada ettevaatlikult, sest küsimus sisaldab nüüd uusi vastusevariante, mis ei olnud 2012. aastal küsimuse sõnastuse osa.

Teistest kultuuridest pärit inimeste mõistmise võimaldamist nimetatakse kõige laialdasemalt Rootsis (69 %) ja Taanis (67 %) õppimise põhjusena. See on kõige sagedamini nimetatud eelis nendes riikides koos Maltaga (63 %), Madalmaades (57 %), Austrias (54 %), Luksemburgis (53 %) ja Saksamaal (48 %). Vastajad Rumeenias (27 %), Poolas (31 %) ja Küprosel (36 %) arvavad seda kõige vähem.

Ühtegi muud eelist ei ole üheski ELi riigis kõige sagedamini tsiteeritud. Mõne neist eelistest peab enamik vastajatest mõnes liikmesriigis siiski oluliseks eeliseks uue keele õppimisel.

„Kasutamine töö“ on seisukoht, mida valdab enamus kahes liikmesriigis: Soome (60 %) ja Kreeka (58 %). Rumeenia vastajad (23 %) arvavad kõige vähem, et see on uue keele õppimise eelis.

QB2. Millised on Teie arvates uue keele õppimise peamised eelised?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

	EL 27	OL E M A	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	S E E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Et olla võimeline töötama teises riigis	51	39	51	60	55	45	45	45	56	58	84	61	48	49	51	48	60	75	47	58	40	33	49	50	64	45	58	67	60	50
Et mõista inimesi teistest kultuuridest	45	42	41	50	67	48	48	48	52	44	64	49	45	48	40	36	41	55	53	39	63	57	54	31	44	27	53	54	54	69
Kasutada puhkusel välismaal	42	41	31	44	48	44	46	55	51	42	62	31	48	28	40	39	41	57	45	40	61	46	58	31	34	34	49	59	45	39
Et saada paremat tööd (meie riigis)	42	46	43	29	32	40	38	33	51	37	82	58	29	36	47	55	47	60	50	49	31	24	45	41	46	36	46	54	44	30
Kasutada tööl (sh välismaal ärireisidel)	40	41	31	43	44	42	42	41	45	37	58	41	38	27	40	42	41	48	45	45	36	50	48	27	26	23	45	43	60	53
Kohtuda inimestega teistest riikidest	38	35	38	35	54	41	42	43	42	38	64	37	40	37	31	27	44	54	47	29	53	38	42	32	44	27	42	50	40	49
Et olla võimeline õppima teises riigis	37	30	30	46	38	37	37	36	45	39	73	41	34	25	32	34	50	61	40	39	22	27	35	32	45	29	44	56	48	41
Isiklikuks rahuloluks	34	36	34	30	35	32	30	23	32	33	40	40	31	31	39	40	34	39	43	28	57	27	29	35	30	32	43	30	29	44
Et oleks võimalik kasutada interneti	25	24	30	25	31	23	26	38	41	18	49	18	19	35	22	39	30	47	22	27	46	26	37	20	24	30	44	29	32	28
Et olla võimeline koolitama või tegema vabatahtlikku tööd teises riigis	20	20	8	13	31	23	24	29	34	23	26	20	17	18	16	7	26	41	23	25	14	24	32	14	12	16	26	17	25	22
Tunda end rohkem eurooplasena	15	10	21	11	16	17	16	10	19	20	26	11	9	19	19	11	23	42	21	23	36	8	21	22	11	18	19	24	8	11
Hoida oma perekonnas räägitava keele oskust	13	17	8	7	15	15	14	10	11	21	15	13	14	7	14	9	15	26	27	15	19	11	22	12	7	11	14	10	6	20
Puudub	1	1	3	2	0	1	1	2	1	1	0	1	2	4	2	3	0	1	0	2	1	1	3	1	5	2	1	0	0	0
Ei tea	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	0	1	2	1	1	0	1	1	0	0	2	0	1	1	2	2	1	1	1	0
Muud	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

September/
oktoober2023

Alus: 26523 (kõik vastajad)

Kõigetõenäolisemalt mainivad vastajad Kreekas (82 %), kellele järgnevad Leedu (60 %), Hispaania (58 %) ja Slovakkia (54 %) vastajad. See on kõige rohkem nimetatud põhjus Küprosel (55 %) ja Belgias (46 %). Vastajad Madalmaades (24 %), Prantsusmaal ja Tšehhis (mõlemas 29 %) ja Rootsis (30 %) arvavad kõige vähem, et see on uue keele õppimise peamine eelis.

Prantsusmaal (48 %) on veel ühe keele õppimise peamine põhjus välismaal puhkusel kasutamine, kusjuures kõige rohkem punkte saadi Maltal (61 %), Slovakkias (59 %) ja Austrias (58 %) ning madalaim Horvaatias (28 %) ning Bulgaarias, Poolas ja Hispaanias (31 % kõigist).

Teistest riikidest pärit inimestega kohtumine on seisukoht, mida valdab enamik neljast liikmesriigist: Kreeka (64 %), Taani ja Leedu (mõlemad 54 %) ning Malta (53 %). See on kõige vähem levinud arvamus Rumeenias (27 %).

Teises riigis õppimisvõimet mainitakse peamiselt Kreekas (73 %), Leedus (61 %) ja Slovakkias (56 %) ning kõige vähem Maltal (22 %) ja Horvaatias (25 %).

Kõige tõenäolisemalt mainivad isiklikku rahulolu Maltal (57 %) vastanud ning kõige vähem Madalmaade (27 %) ja Ungari (28 %) vastajad.

Nende eeliste puhul, mille puhul ainult väike osa vastajatest igas liikmesriigis peab neid oluliseks uue keele õppimiseks, mainitakse Interneti kasutamist kõige tõenäolisemalt Kreekas (49 %) ja kõige vähem Poolas (20 %); Leedus (41 %), kõige vähem mainitakse Küprosel (7 %), Leedus (42 %) ja Madalmaades (8 %), kõige rohkem mainitakse Leedus (26 %), kõige vähem mainitakse Soomes (6 %).

QB2 Teie arvates millised on uue keele õppimise peamised eelised?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(% – EL)

	Kasutada puhkuseal välismaal	Kasutada tööl (sh välismaal ärireisidel)	Et olla võimeline õppima teises riigis	Et olla võimeline töötama teises riigis	Et olla võimeline koolitama või tegema vabatahtlikku tööd teises riigis	Et saada paremat tööd (meie riigis)	Isiklikuks rahuloluks	Hoida oma perekonnas räägitava keele oskust	Kohtuda inimestega teistest riikidest	Et mõista inimesi teistest kultuuridest	Tunda end rohkem eurooplastena	Et oleks võimalik kasutada interneti	Muud	Puudu b	Ei tea
EL 27	42	40	37	51	20	42	34	13	38	45	15	25	0	1	1
Sugu															
Man	42	41	36	52	19	41	33	13	39	46	16	26	0	2	1
Naine	42	38	38	51	20	42	34	14	37	45	15	23	0	1	1
Age															
15–24	47	44	51	58	26	46	34	17	45	51	15	30	0	0	0
25–39	42	44	38	54	20	43	34	14	40	49	16	29	0	1	0
40–54	43	41	34	52	20	44	36	14	39	44	15	23	0	1	1
55 +	40	35	33	47	17	39	32	12	35	42	15	22	0	3	2
Haridus (Lõpp)															
15–	33	31	33	51	16	44	29	11	30	36	12	19	0	5	3
16–19	42	36	32	49	18	41	32	12	35	40	15	24	0	1	1
20+	46	47	40	53	21	42	37	15	43	53	16	26	0	0	0
Õpib ikka veel	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Sotsiaal-ametialane kategooria															
Füüsilisest isikust ettevõtja	39	46	34	55	18	41	33	11	39	45	16	24	0	1	0
Juhid	47	49	39	53	24	42	38	15	43	55	18	25	0	0	0
Muud valged kaelarihmad	46	42	35	51	19	46	37	13	40	48	18	25	0	1	0
Töölised	40	36	35	51	19	43	32	14	37	41	14	25	0	2	1
Koduinimesed	34	30	33	48	17	42	33	14	31	37	14	26	0	3	3
Töötud	39	37	32	49	15	44	34	13	37	42	12	26	0	3	2
Pensionil	40	34	34	48	17	37	31	12	34	41	15	21	0	3	2
Õpilased	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Raskused arvete maksmisel															
Suurema osa ajast	35	37	36	55	17	45	30	14	37	41	14	23	0	4	1
Aeg-ajalt	39	36	33	50	18	43	33	14	37	41	16	25	0	2	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	44	42	38	51	21	41	35	13	39	48	15	25	0	1	1
Võtke arvesse kuulumist															
Töölisklass	38	35	35	53	18	45	32	13	36	41	14	23	0	3	2
Alumine keskklass	38	35	35	47	16	39	31	13	38	41	13	23	0	2	1
Keskklass	44	42	37	51	21	42	35	14	39	47	16	26	0	1	1
Ülemine keskklass	46	52	41	53	25	40	34	15	41	54	19	26	0	0	0
Ülemine klass	48	44	43	49	19	37	35	13	37	47	12	29	0	0	0

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Mehed kasutavad töökeelt veidi tõenäolisemalt kui naised, näiteks välismaal ärireisidel (41 % vs 38 %).
- Nooremad demograafilised näitajad on üldiselt kõrgemad kõigi uue keele õppimise eeliste osas. Näiteks 15–24-aastaste puhul võrreldes 55-aastaste ja vanematega on tõenäolisem, et nad saavad töötada teises riigis (58 % vs 47 %) või kohtuvad teistest riikidest pärit inimestega (45 % vs 35 %).

- Need, kes lõpetasid täiskohaga 20-aastased või nooremad kui need, kes lõpetavad 15-aastase või noorema, saavad samuti üldiselt kõrgema punkti kõigi uue keele õppimise eeliste osas, näiteks võime mõista teistest kultuuridest pärit inimesi (53 % vs 36 %) või tunda end rohkem eurooplastena (16 % vs 12 %).
- Õpilased viitavad kõige tõenäolisemalt (57 %) võimele töötada teises riigis, eriti võrreldes tööliste ja valgete kaelarihmadega (mõlemad 51 %) kui ka kodutöötajatega (48 %). Juhtidel on suurem tõenäosus (55 %), et nad oskavad mõista teistest kultuuridest pärit inimesi, võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjate (45 %) ja kodutöötajatega (37 %). Õpilased, rohkem kui ükski teine kutsealarühm, on mõeldes võime õppida teises riigis (54 %), eriti võrreldes pensionäridega (34 %), koduinimestega (33 %) ja töötutega (32 %).

Need, kellel „peaaegu kunagi“ on raskusi arvete maksimisega, eriti võrreldes nendega, kes võitlevad suurema osa ajast, arvavad, et eeliseks on selle kasutamine välismaal puhkusel (44 % vs. 35 %).

Vastajad, kes näevad end kõrgemasse keskklassi kuuluvana, mainivad kõige tõenäolisemalt (54 %) võimet mõista teistest kultuuridest pärit inimesi täiendava keele õppimise põhjusena, eriti võrreldes töölis- või madalama keskklassiga (mõlemad 41 %). Seevastu tööliklassi kuuluvatel inimestel on oluliselt tõenäolisem (45 %), et nad saavad oma riigis parema töökooha võrreldes madalama keskklassiga (39 %) või ülemise klassiga (37 %).

Aktiivsed keeleõppijad ja eriti need, kes on väga aktiivsed, mainivad uue keele õppimise eelistena tõenäolisemalt kui mitteaktiivsed. Eelised, mille puhul aktiivsete õppijate ja mitteaktiivsete õppurite osakaalude vahel on suurim suhteline erinevus, on järgmised: võime õppida teises riigis (vastavalt 46 % vs 35 %); selle kasutamine tööl (49 % vs 37 %); kohtumine teistest riikidest pärit inimestega (45 % vs 36 %); teistest kultuuridest pärit inimeste mõistmine (57 % vs. 42 %); isiklik rahulolu (40 % vs. 32 %); interneti kasutamine (29 % vs. 24 %); perekeele oskuse säilitamine (17 % vs. 12 %)³¹.

Iga neljas eurooplane õpib praegu keelt või kavatses alustada järgmisel aastal.

Vastajatelt küsiti ka nende suhtumise kohta uue keele õppimisse³².

Peaaegu pooled vastanutest (48 %, + 3) ütlevad, et nad ei ole hiljuti keelt õppinud ega kavatses järgmisel aastal

31 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatses seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatses seda järgmisel aastal teha.

32 QB3. Milline järgmistest olukordadest teie suhtes kehtib?

Riiklikul tasandil näeme, et 15 riigis on üle poole vastanutest öelnud, et nad ei ole viimasel ajal keelt õppinud ega kavatse alustada järgmisel aastal, kusjuures kõrgeimad tulemused on saavutatud Maltal (69 %), Leedus (66 %) ja Taanis (60 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Küprosel ja Iirimaa (mõlemas 32 %), Luksemburgis ja Hispaanias (mõlemas 38 %) ning Rumeenias (40 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei ole Rumeenias (40 %), Iirimaa (38 %) ja Portugalis (33 %) õppinud ühtegi muud keelt peale oma emakeele, kusjuures kõige madalamad tulemused saadi Rootsis (2 %), Taanis, Madalmaades ja Luksemburgis (3 % kõigist) ja Sloveenias (4 %).

Küprosel kümnest peaaegu kolm (29 %) ütles, et nad on viimase kahe aasta jooksul jätkanud keele õppimist, millele järgnesid Soome (24 %) ja Rootsi (22 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Maltal (7 %), Portugalis ja Kreekas (mõlemas 8 %) ning Horvaatias (10 %). Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei ole hiljuti keelt õppinud, kuid kavatsevad alustada järgmisel aastal Luksemburgis (21 %), Poolas ja Eestis (mõlemas 15 %) ning Ungaris, Austrias ja Belgias (13 % kõigist). Nad ütlevad seda kõige vähem Kreekas (5 %), Hispaanias (6 %) ning Bulgaarias, Iirimaa, Prantsusmaal, Leedus ja Rumeenias (7 % kõigist).

Kõige suurem tõenäosus, et vastajad väidavad, et on viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima, on Luksemburgis (17 %), järgnesid Madalmaad (14 %), Belgia (13 %), Rootsi (11 %) ja Läti (10 %), kusjuures kõik teised liikmesriigid said sellega seoses vähem kui ühe punkti kümnest.

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga näeme mõningaid huvitavaid muutusi riigi tasandil. 16 liikmesriigis väidavad vastajad suurema tõenäosusega, et nad ei ole hiljuti keelt

õppinud ja ei kavatse järgmisel aastal alustada, kusjuures suurim kasv oli Portugalis (49 %, +15), Leedus (66 %, +11) ja Hispaanias (38 %, +10). Üheksast riigist, kus see osakaal on vähenenud, on kõige märkimisväärsed Küpros (32 %, -26 %), Iirimaa (32 %, -15) ja Luksemburg (66 %, -11). Kõige märkimisväärses kasv vastajate seas, kes ütlesid, et nad ei ole kunagi õppinud ühtegi keelt peale oma emakeele, on Rumeenia (40 %, +28), Iirimaa (38 %, +11) ja Poola (18 %, +11), kusjuures Portugalis (33 %, -15) ja Hispaanias (30 %, -11) registreeriti märkimisväärne langus. Viies riigis väidavad vastajad suurema tõenäosusega, et nad on viimase kahe aasta jooksul jätkanud keele õppimist; kõige tähelepanuväärsemad on: Küpros (29 %, +15 %), Hispaanias (19 %, +7) vähenes oluliselt Rumeenias (7 %, -8), Lätis (16 %, -8), Leedus (14 %, -5) ja Poolas (13 %, -5). Poolas (15 %, +7) ja Itaalias (13 %, +5) on oluliselt suurenenud nende vastajate osakaal, kes ütlesid, et nad ei ole hiljuti keelt õppinud, kuid kavatsevad alustada järgmisel aastal. Vastajad väidavad suurema tõenäosusega, et nad on viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima Madalmaades (14 %, +7), Belgias (13 %, +4), Rootsis (11 %, +4), Maltal (6 %, +3), Iirimaa (8 %, +2) ja Kreekas (3 %, +1).

QB3. Milline järgmistest olukordadest teie suhtes kehtib? (EL 27) (%)

Alus: 26523 (kõik vastajad)

QB3. Milline järgmistest olukordadest teie suhtes kehtib?

	EL 27	OL EM A	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Oled viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima.	6	13	3	8	9	9	7	3	7	8	3	6	7	4	3	7	10	4	17	3	6	14	6	3	3	3	8	3	7	11
Olete jätkanud keele õppimist viimase kahe aasta jooksul.	14	15	11	13	15	12	12	12	18	11	8	19	14	10	13	29	16	14	19	11	7	16	14	13	8	7	16	19	24	22
Te ei ole viimasel ajal keelt õppinud, kuid kavatsete alustada järgmisel aastal.	9	13	7	8	12	9	8	5	15	7	5	6	7	12	13	9	11	7	21	13	8	11	13	15	5	7	12	9	10	9
Sa ei ole õppinud keelt hiljuti ja sa ei kavatse alustada järgmisel aastal	48	45	53	56	60	49	51	57	52	32	59	38	50	58	41	32	54	66	38	45	69	53	45	50	49	40	59	58	51	54
Sa ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele.	21	11	23	14	3	20	20	20	6	38	24	30	18	13	29	16	7	7	3	26	7	3	21	18	33	40	4	10	5	2
Ei tea	2	3	3	1	1	1	2	3	2	4	1	1	4	3	1	7	2	2	2	2	3	3	1	1	2	3	1	1	3	2

Sotsiaaldemograafilineanalüüs näitab järgmist:

- Naised on veidi tõenäolisemalt kui mehed (23 % vs 20 %) ütlevad, et nad ei ole kunagi õppinud muud keelt kui teie emakeel.
- Vanemad vastajad suhtuvad keelte õppimisse palju rohkem kui noored. Näiteks väidavad pooled (50 %) 55-aastastest ja vanematest, et nad ei ole hiljuti keelt õppinud ja ei kavatse järgmisel aastal alustada, võrreldes 22 %ga 15–24-aastastest. Sama kehtib ka nende kohta, kes ütlevad, et nad ei ole kunagi õppinud muud keelt kui teie emakeel (35 % vs 6 %). Ligikaudu üks viiest (18 %) 15–24-aastastest on viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima, võrreldes 2 %ga 55-aastastest ja vanematest.
- Rohkem kui pooled (54 %) neist, kes jäid kooli pärast 20-aastaseks saamist, ütlevad tõenäolisemalt, et nad ei ole hiljuti õppinud keelt ja ei kavatse alustada järgmisel aastal, võrreldes iga kolme (32 %) neist, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt. Seevastu parema haridusega rühm on viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima seitse korda suurema tõenäosusega kui nende vähem haritud eakaaslased (7 % vs 1 %).
- Teised valgekraede töötajad on kõige tõenäolisemalt (14 %) öelnud, et nad ei ole hiljuti keelt õppinud, kuid kavatsete alustada järgmisel aastal, võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjatega (12 %), manuaaltöötajatega ja üliõpilastega (mõlemad 10 %), töötud (8 %), koduinimesed (5 %) ja pensionärid (4 %).
- Vastanutel, kellel on enamasti raskusi arvete tasumisega, on tõenäolisem (34 %) öelda, et nad ei ole kunagi õppinud ühtegi muud keelt kui oma emakeelt, kui need, kes ei puutu kunagi selliste probleemidega kokku (18 %).
- Iga neljas (26 %) neist, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, ütles, et nad on viimase kahe aasta jooksul jätkanud keele õppimist, võrreldes 15 % keskklassi ja 8 % tööliklassiga.

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

QB3 Milline järgmistest olukordadest teie suhtes kehtib? (% – EL)

	Oled viimase kahe aasta jooksul hakanud uut keelt õppima.	Olete jätkanud keele õppimist viimase kahe aasta jooksul.	Te ei ole viimasel ajal keelt õppinud, kuid kavatsete alustada järgmisel aastal.	Sa ei ole õppinud keelt hiljuti ja sa ei kavatse alustada järgmisel aastal	Sa ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele.	Ei tea
EL 27	6	14	9	48	21	2
Sugu						
Man	6	15	9	48	20	2
Naine	6	13	9	47	23	2
Age						
15–24	18	42	11	22	6	1
25–39	8	18	14	48	10	2
40–54	4	10	10	58	16	2
55 +	2	5	6	50	35	2
Haridus (Lõpp)						
15–	1	2	3	32	60	2
16–19	3	6	9	56	24	2
20+	7	17	12	54	8	2
Õpib ikka veel	22	49	10	16	2	1
Sotsiaal-ametialane kategooria						
Füüsilisest isikust ettevõtja	6	13	12	53	14	2
Juhid	8	18	13	54	6	1
Muud valged kaelarhmad	6	12	14	56	11	1
Töölised	4	8	10	53	23	2
Koduinimesed	3	3	5	44	42	3
Töötud	5	14	8	45	26	2
Pensionil	2	5	4	48	39	2
Õpilased	22	49	10	16	2	1
Raskused arvete maksmisel						
Suurema osa ajast	5	8	7	44	34	2
Aeg-ajalt	6	11	11	44	26	2
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	6	15	9	50	18	2
Võtke arvesse kuulumist						
Töölisklass	4	8	5	45	36	2
Alumine keskklass	6	11	9	46	26	2
Keskklass	6	15	11	50	16	2
Ülemine keskklass	10	22	12	49	5	2
Ülemine klass	6	26	10	50	8	0

4. Stiimulid uue keele õppimiseks

Vastajatele esitati loetelu põhjustest, mis võiksid julgustada kedagi keelt õppima, ja küsiti, mis muudaks nad oluliselt suurema tõenäosusega keele õppimiseks või oma olemasolevate oskuste parandamiseks ühes. Kui vastajad mainisid rohkem kui ühte põhjust, mida nad mainisid, registreeriti need³³.

Eurooplasted arvavad kõige tõenäolisemalt, et tasuta õppetunnid on parim stiimul keeleoskuse õppimiseks või parandamiseks, millele järgnevad liikuvusväljavaated.

Kõige sagedamini nimetatud põhjus, mis muudaks eurooplasted keele õppimiseks või oskuste parandamiseks märkimisväärselt suuremaks, on tasuta õppetundide pakkumine. Rohkem kui neljandik eurooplastest (27 %, -2 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga) väidab, et see julgustaks neid tegema 50. Ligi viiendik eurooplastest ütleb, et neid julgustatakse, kui oleks võimalus reisida välismaale hiljem (18 %, + 2) või kui neil oleks võimalus õppida seda keelt kõnelevas riigis (18 %, =).

Teised ühised stiimulid, millele vastajad viitasid, on see, kui neile makstakse selle eest (17 %, -1) või kui nad leiaksid kursuse, mis sobiks nende ajakavaga (17 %, + 1), kui see tooks kaasa edutamise/parema karjääriväljavaate (16 %, -2) või kui oleks võimalus töötada välismaal hiljem (16 %, =).

Veidi väiksem osa mainib oma tööandjat, kes lubab tunde (13 %, -2), heade veebirakenduste või -kursuste kättesaadavust (11 %, + 1) või häid kursusi offline-meedias (nt televisioon või raadio) (7 %, =).

Üks kümnest vastajast (10 %, -4) ütleb, et nad ei soovi keelt õppida ega parandada, ja iga üheksas (12 %, -1) vastaja ütleb, et mitte ükski põhjus ei suurendaks oluliselt nende õppimis- või keeleoskuse parandamise tõenäosust.

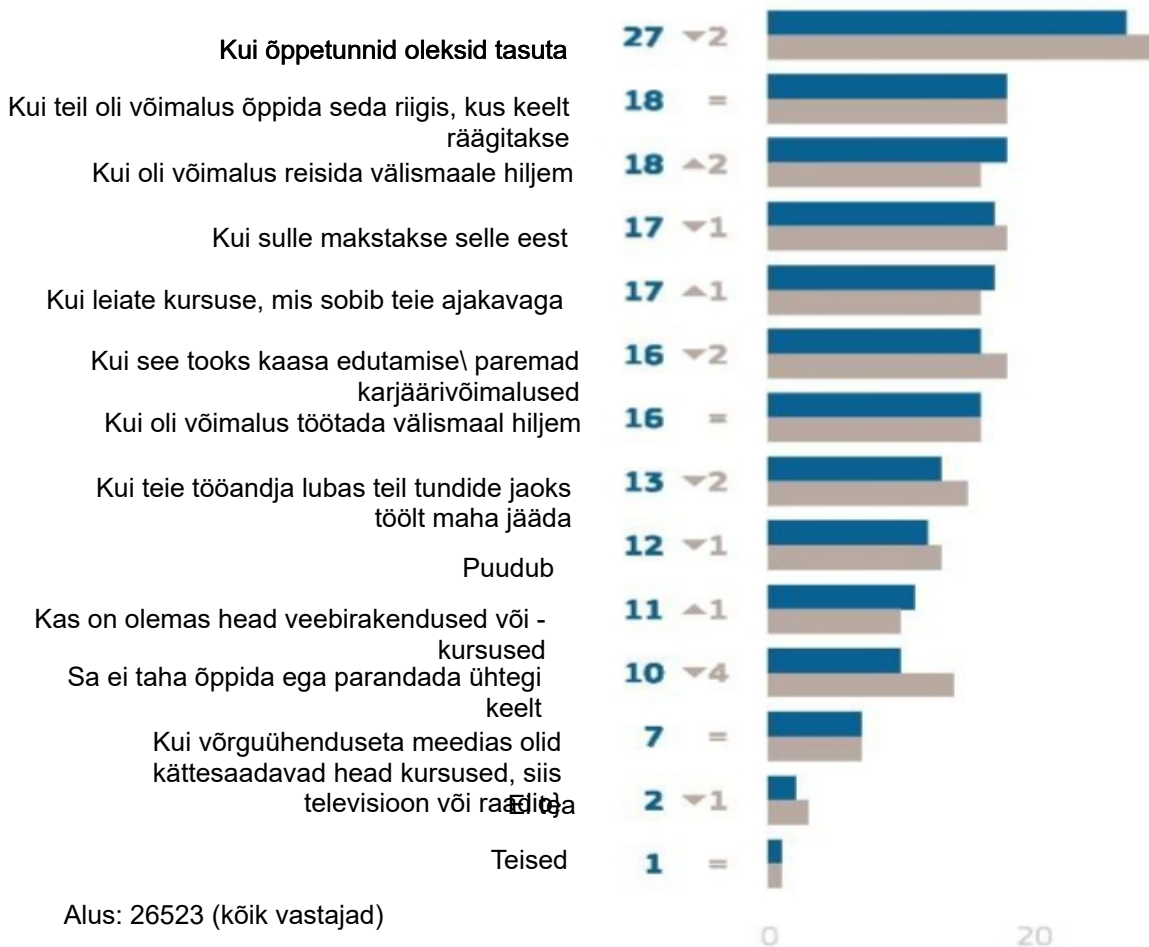
Riiklikul tasandil näeme, et riigid, kus vastajad kõige tõenäolisemalt ütlevad tasuta õppetunnid, julgustaksid neid keelt õppima või oskusi parandama, on Küpros (44 %), neile järgnevad Kreeka (42 %) ja Luksemburg (34 %). Soome on kõigist ELi liikmesriikidest kõige vähem tõenäoline (13 %).

Hilisemas etapis välismaale reisimise väljavaadet mainitakse tõenäoliselt kui midagi, mis motiveeriks õppimist Kreekas (30 %), Prantsusmaal (27 %) ja Slovakkias (25 %) ning kõige vähem Portugalis ja Hispaanias (mõlemas 12 %), Küprosel (13 %) ning Maltal ja Saksamaal (mõlemas 14 %).

Rootsi vastajad (40 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et keele õppimine riigis, kus seda räägitakse, julgustaks neid ja kõige vähem Portugalis (11 %).

33 QB6. „Milline järgmistest, kui üldse, muudaks keele õppimise või oma oskuste parandamise oluliselt tõenäolisemaks?“

QB6. Milline järgmistest, kui üldse, muudaks teid oluliselt tõenäolisemaks, et õppida keel, või parandada oma oskusi selles? (VÕIMALIK MITU VASTUST) (EL 27) (%)

QB6. Milline järgmistest, kui üldse, muudaks keele õppimise või oma oskuste parandamise oluliselt tõenäolisemaks? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST)

	EL 27	OL EM A	BG	CZ	DK	D-W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Kui õppetunnid oleksid tasuta	27	27	27	31	29	31	30	26	29	33	42	21	23	27	31	44	31	32	34	19	23	22	22	26	19	27	26	24	13	20
Kui teil oli võimalus õppida seda riigis, kus keelt räägitakse	18	19	14	21	26	20	20	20	26	20	21	11	21	17	17	14	12	17	18	15	15	27	23	13	11	15	19	25	28	40
Kui oli võimalus reisida välismaale hiljem	18	19	22	16	21	13	14	16	21	19	30	12	27	12	17	13	17	22	20	15	14	24	19	15	12	18	19	25	18	19
Kui sulle makstakse selle eest	17	21	18	21	18	14	14	15	27	23	29	14	15	27	15	26	15	16	21	14	18	19	16	13	18	23	22	18	20	30
Kui leiata kursuse, mis sobib teie ajakavaga	17	24	14	12	27	23	23	20	23	18	20	13	12	16	17	23	14	13	27	14	20	18	19	13	9	13	17	16	18	28
Kui see tooks kaasa edutamise\ paremad karjäärivõimalused	16	17	16	22	21	14	14	14	24	15	31	17	11	21	12	32	21	21	21	12	11	22	19	16	10	19	24	23	20	23
Kui oli võimalus töötada välismaal hiljem	16	13	23	21	25	12	12	12	20	18	33	13	15	16	12	22	15	24	15	19	12	27	17	14	12	21	24	28	25	24
Kui teie tööandja lubas teil tundide jaoks töölt maha jääda	13	23	8	21	19	14	14	14	22	14	18	10	11	12	9	22	12	14	30	13	13	16	17	9	10	13	13	17	16	29
Puudub	12	9	9	10	8	15	15	15	7	14	11	14	14	12	10	13	12	9	7	17	13	7	16	7	22	11	8	6	8	6
Kas on olemas head veebirakendused või -kursused	11	14	8	8	14	15	15	14	13	14	14	7	9	12	11	17	10	13	15	10	14	15	13	11	6	9	11	9	14	17
Sa ei taha õppida ega parandada ühtegi keelt	10	6	13	6	5	7	9	18	9	8	10	19	9	8	11	5	6	19	3	10	24	4	11	7	18	8	10	8	5	2
Kui head kursused olid kättesaadavad offline-meedias (nt televisioon või raadio)	7	11	4	4	7	5	5	6	8	9	7	4	8	10	9	9	6	6	6	8	8	6	12	10	5	9	5	6	7	7
Ei tea	2	1	3	3	4	1	1	1	4	2	1	2	4	1	2	0	4	1	2	3	2	1	3	6	4	2	0	2	4	1
Muud	1	2	0	1	4	1	1	0	2	0	1	2	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1

Alus: 26523 (kõik vastajad)

Riigid, kelle arvamus on, et selle eest tasustamine suurendaks oluliselt keeleoskuse õppimise või parandamise tõenäosust, on Rootsi (30 %), Kreeka (29 %) ja Eesti (27 %). See on kõige vähem tõenäoline, et see soodustaks õppimist Poolas (13 %) ning Hispaanias ja Ungaris (mõlemas 14 %).

Personaalsesse graafikusse sobiva kursuse leidmist nimetatakse kõige tõenäolisemalt motiveerivaks teguriks Taanis ja Luksemburgis (mõlemas 27 %) ning kõige vähem Portugalis (9 %) ning Prantsusmaal ja Tšehhis (mõlemas 12 %). Usaldus, et paremad karjääriväljavaated parandaksid oluliselt õppimisvõimalusi, on kõige tugevam Küprosel (32 %), Kreekas (31 %), Sloveenias (24 %) ja Portugalis (10 %).

Võimalust töötada hiljem välismaal on kõige sagedamini nimetatud põhjusena, mis julgustaks vastajaid õppima Kreekas (33 %), Slovakkias (28 %) ja Madalmaades (27 %). Kõige vähem mainitakse seda Itaalias, Portugalis

ja Maltal (12 % kõigist) ning Belgias ja Hispaanias (mõlemas 13 %).

Liikmesriikide seisukohad selle kohta, kas tööandjal on töölt vaba aeg, on riigiti erinevad, kusjuures vastajad Luksemburgis (30 %) ja Bulgaarias (8 %) arvavad, et see parandaks märkimisväärselt nende õppimise tõenäosust.

Heade kursuste kättesaadavus kas Internetis, televisioonis või raadios on kaks põhjust, mis näitavad riikide vahel kõige vähem erinevusi. Rootsi vastajad (17 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et head rakendused või internetikursused soodustaksid õppimist, kusjuures kõige väiksem tõenäosus on Portugalis (6 %).

Austrias (12 %) ja Belgias (11 %) vastajad nimetavad kõige tõenäolisemalt häid televisiooni- või raadiokursusi, kusjuures kõige vähem tõenäoline on Bulgaarias, Tšehhis ja Hispaanias (4 % kõigist).

Riigid, kus vastajad ei ole eriti motiveeritud keelt õppima või olemasolevaid oskusi parandama, on Malta (24 %) ning Leedu ja Hispaania (mõlemas 19 %), kus vastavalt ligikaudu üks neljast ja iga viies ütleb spontaanselt, et nad ei soovi keelt õppida või parandada. Võrreldes 2012. aasta tulemusi 2023. aasta tulemustega näeme, et viies liikmesriigis on vabad õppetunnid, mis suurendavad oluliselt tõenäosust, et vastajad õpivad keelt või parandavad oma oskusi selles, eelkõige Luksemburgis (34 %, +9) ja Itaalias (31 %, +6), kusjuures Poolas (26 %, -14), Eestis (29 %, -13) ja Hispaanias (21 %, -13) 18 riigis, kus need osakaalud on vähenenud. 11 riigis viidatakse üha enam võimalusele õppida keelt kõnelevas riigis, kusjuures suurim kasv on näha Kreekas (21 %, +8) ja Maltal (15 %, +6), kusjuures Luksemburgis registreeriti märkimisväärne vähenemine (18 %, -12 %). Märkimisväärne kasv on märgatav ka seoses võimalusega reisida hiljem välismaale Kreekas (30 %, +12), Itaalias (17 %, +9) ja Slovakkias (25 %, +8), kellele makstakse selle eest Kreekas (29 %, +9), Eestis (27 %, +8), Portugalis (18 %, +5) ja Rootsis (30 %, +5) ning leida oma ajakavale vastav kursus Küprosel (23 %, +10), Eestis (23 %, +7) ja Belgias (24 %, +5).

Ülejäänud põhjustel on aastatel 2012–2023 toimunud suhteliselt väikesed nihked, kuid mõned asjad paistavad silma. Paremaid karjäärivõimalusi mainitakse üha enam Kreekas (31 %, +14) ja Küprosel (32 %, +8); sama kehtib ka võimaluse kohta töötada hiljem välismaal; Vastavalt 33 % (+10) ja 22 % (+9). Vastajad ütlevad veidi tõenäolisemalt, et kui nende tööandja, kes lubab neil tundide jaoks töölt puududa, muudaks keele õppimise tõenäosuse või parandaks oma oskusi õppetunni omandamiseks Portugalis (10 %, +5), samas kui heade veebirakenduste või -kursuste kättesaadavust mainitakse üha enam Madalmaades (15 %, +6) ja Saksamaal (15 %, +5).

Vastajad väidavad palju tõenäolisemalt, et nad ei soovi õppida või parandada ühtegi keelt Leedus (19 %, +12) ja Eestis (9 %, +6), kusjuures suurem osa vastanutest ütles, et miski ei muuda neid keele õppimiseks või oskuste parandamiseks Ungaris (17 %, +11), Austrias (16 %, +7) ja Portugalis (22 %, +7).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

Naised on meestest suurema tõenäosusega, kui nad ütlevad, et nad õpiksid keelt või parandaksid oma oskusi, kui nad oleksid vabad (28 % vs 24 %).

Nooremad vastajad, eriti 15–24-aastased, võrreldes üle 55-aastastega, nagu kogu nende elu enne neid, on tõenäolisem, et nad nimetavad iga põhjust üheks põhjuseks, mis suurendaks oluliselt nende tõenäosust õppida või parandada mis tahes keelt. Näiteks õpiks noorem rühm keelt või parandaks oma oskusi, kui oleks

võimalus töötada välismaal hiljem (29 % vs 7 %), kui see toob kaasa paremad karjääriväljavaated/edendavad edu (23 % vs 7 %), kui neile makstakse selle eest (25 % vs 10 %) või kui oleks olemas head rakendused või internetikursused (17 % vs. 7 %).

Vastajad, kes lõpetasid 20-aastase või noorema täisajaga hariduse, eriti võrreldes 15-aastase või noorema kooli lõpetanutega, mainivad suurema tõenäosusega heade internetikursuste kättesaadavust (13 % vs 4 %), võimalust õppida keelt kõnelevas riigis (24 % vs 7 %), tööandjat, kes lubas tundide jaoks töölt vaba aega (18 % vs 5 %) või isikliku ajakavaga sobiva kursuse leidmist (21 % vs 7 %).

Kui vaadata ühiskondlik-ametialast kategooriat, siis mainivad õpilased suurema tõenäosusega kui ükski teine rühm, eriti võrreldes pensionäridega, heade rakenduste või kursuste kättesaadavust internetis (19 % vs 5 %); kas see parandas karjäärivõimalusi (24 % vs 5 %); võimalus õppida riigis, kus keelt räägitakse (33 % vs 12 %); kui oli väljavaade reisida välismaale (32 % vs. 13 %); ja kui oli väljavaade töötada välismaal (30 % vs. 6 %). Õpilased on kõige tõenäolisemalt (22 %) selle eest tasustatud, eriti võrreldes juhtidega (17 %) ja pensionäridega (8 %). Õpilased (25 %) koos juhtidega (23 %) mainivad kõige tõenäolisemalt nende isikliku ajakavaga sobiva kursuse leidmist, võrreldes 8 % pensionäride seas.

Need, kellel on enamasti raskusi arvete maksimisega, eriti võrreldes nendega, kes „peaaegu kunagi“ võitlevad, ei ole üllatavalt tõenäolisem, et neid julgustatakse õppima, kui neile makstakse selle eest (21 % vs 15 %) ja kui õppetunnid oleksid tasuta (27 % vs 24 %).

Vastajad, kes asetavad end kõrgele sotsiaalsele redelile, näiteks need, kes näevad end kõrgemasse klassi kuuluvana, mainivad tõenäolisemalt (22 %) isiklikule ajakavale vastava kursuse leidmist kui töölisklassi kuuluvad isikud (12 %). Sama kehtib ka võimaluse kohta õppida riigis, kus keelt räägitakse (25 % vs 12 %), tööandja puhul, kes annab neile õppimiseks vaba aja (18 % vs 10 %) ning heade internetikursuste kättesaadavuse kohta (15 % vs 8 %).

Pole üllatav, et aktiivsetel keeleõppijatel ja eriti väga aktiivsetel keeleõppijatel võrreldes mitteaktiivsete keeleõppijatega on suurem tendents mainida kõiki põhjuseid. Suurimad suhtelised erinevused on mainida võimalust õppida keelt kõnelevas riigis (vastavalt 33 % vs 13 %), heade internetikursuste olemasolu (18 % vs 8 %), välismaal töötamise väljavaadet hilisemas etapis (27 % vs 12 %) ja välismaale reisimise väljavaadet hilisemas etapis (29 % vs. 14 %).

QB6 Milline järgmistest, kui üldse, muudaks teid oluliselt tõenäolisemaks keele õppimiseks või oma oskuste parandamiseks selles? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST) (% – EL)

	Kui sulle makstakse selle eest	Kui teie tööandja lubas teil tundide jaoks töölt maha jääda	Kui õppetunnid oleksid tasuta	Kui head kursused olid kättesaadavad offline-meedias (nt televisioon või raadio)	Kas on olemas head veebirakendused või -kursused	Kui leiate kursuse, mis sobib teie ajakavaga	Kui see tooks kaasa edutamise/ paremad karjäärivälj avaated	Kui teil oli võimalus õppida seda riigis, kus keelt räägitakse	Kui oli võimalus reisida välismaale hiljem	Kui oli võimalus töötada välismaal hiljem	Muud	Sa ei taha õppida ega parandada ühtegi keelt	Puudub	Ei tea
EL 27	17	13	27	7	11	17	16	18	18	16	1	10	12	2
Sugu														
Man	18	13	24	7	11	16	18	19	19	17	1	9	12	2
Naine	15	12	28	7	12	17	14	18	17	14	1	11	12	3
Age														
15–24	25	15	35	11	17	22	23	32	31	29	1	2	4	2
25–39	21	20	31	8	16	22	22	21	20	21	1	4	5	2
40–54	19	17	29	7	12	19	20	17	17	18	1	6	8	2
55 +	10	6	20	6	7	11	7	14	14	7	1	18	20	3
Haridus (Lõpp)														
15–	11	5	20	4	4	7	5	7	7	5	0	28	25	3
16–19	16	11	27	6	11	15	13	14	16	13	1	10	13	2
20+	18	18	25	8	13	21	21	24	22	20	1	4	8	2
Õpib ikka veel	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Sotsiaal-ametialane kategooria														
Füüsilisest isikust ettevõtja	16	8	26	6	12	21	17	22	19	18	1	6	8	2
Juhid	17	22	24	8	15	23	25	24	20	21	0	3	7	1
Muud valged kaelarhmad	21	22	32	7	15	21	23	20	20	22	1	3	5	2
Töölisel	20	16	28	7	11	18	16	15	16	15	1	8	9	3
Koduinimesed	15	6	27	5	8	11	8	9	11	9	1	21	17	3
Töötud	21	9	34	5	8	12	14	16	17	15	1	13	11	1
Pensionil	8	3	19	6	5	8	5	12	13	6	1	20	24	4
Õpilased	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Raskused arвете maksmisel														
Suurema osa ajast	21	13	27	5	8	13	14	14	16	16	0	14	13	2
Aeg-ajalt	19	13	31	8	11	18	15	16	18	15	0	9	11	2
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	15	13	24	7	12	17	16	20	18	16	1	10	12	3
Võtke arvesse kuulumist														
Tööisklass	15	10	24	5	8	12	12	12	12	12	1	19	18	3
Alumine keskklass	19	11	29	6	10	14	14	16	17	14	1	10	12	2
Keskklass	17	14	28	8	13	19	17	20	21	17	1	7	9	2
Ülemine keskklass	16	18	23	9	16	20	20	31	21	23	1	2	9	1
Ülemine klass	9	18	26	11	15	22	22	25	12	21	0	3	10	0
Tegevus keeleõppijana														
Väga aktiivne	19	19	33	11	18	25	23	33	29	27	1	1	3	1
Aktiivne	19	19	31	12	19	27	20	26	23	19	1	1	4	1
Ei ole aktiivne	16	10	24	6	8	13	13	13	14	12	1	14	15	3

5. Takistused uute keelte õppimisel

Vastajatelt küsiti erinevate põhjuste kohta, mis võivad takistada neil täiendava keele õppimist³⁴.

Kõige olulisemad takistused uute keelte õppimisel on motivatsiooni ja ajapuudus.

Umbes neli kümnest vastajast (39 %, + 3 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga) ütlevad, et nad ei ole uue keele õppimiseks piisavalt motiveeritud. Peaaegu kolm kümnest (28 %, =) ütlevad, et neil ei ole aega korralikult õppida, samas kui iga neljas (25 %, + 4) ütleb, et nad ei ole keelteoskuses head. Iga viies vastaja (20 %, -6) jaoks on uue keele õppimine liiga kallis, millele järgneb 17 % (+ 1) kes ütlevad, et neil ei ole piisavalt võimalusi seda keelt kõnelevate inimestega kasutada. Üks kümnest (10 %, + 2) mainib halbu õpetamismeetodeid\ ebapiisavaid õppematerjale (raamatud, offline audio-visuaalsed materjalid jne), kusjuures väiksem osa vastanutest ütles, et nad ei puutu piisavalt kokku televisioonis, raadios, ajalehtedes jne (7 %, + 2), on raske leida teavet selle kohta, mis on kättesaadav (5 %, + 1), lähim koht, kus nad saaksid keelt õppida, on liiga kaugel (5 %, -1); ei ole olemas kursust keeles, mida soovite õppida (5 %, + 2), teie teadmiste taseme jaoks ei ole kursust (5 %, + 1), neil on varem olnud negatiivseid kogemusi (5 %, + 3) või et veebipõhiste tõlkevahendite kättesaadavus muudab uute keelte õppimise tarbetuks (5 %). Üks kümnest (10 %, -5) ei viita ühelegi eespool nimetatust. Veebipõhiste tõlkevahendite kättesaadavus oli selles Eurobaromeetris uus võimalus, kuna nende kättesaadavus on viimastel aastatel muutunud üldiseks, kuid tundub, et eurooplaste jaoks ei ole keeleõppest loobumine oluline põhjus.

Riiklikul tasandil näeme, et motivatsiooni puudumine on kõige olulisem põhjus igas liikmesriigis, välja arvatud Küprosel, kus kõige rohkem nimetati ajapuudust. Neljas riigis väidab üle poole vastanutest, et nad ei ole piisavalt motiveeritud: Rootsi (56 %), Läti (53 %), Malta (52 %) ja Kreeka (51 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Poolas (27 %), Küprosel (30 %) ja Bulgaarias (31 %).

Küprosel (48 %) on kõige rohkem nimetatud põhjus, miks ei ole aega korralikult õppida, kusjuures sama suur osa vastanutest mainis seda Maltal (48 %), järgnesid Kreeka (41 %) ja Rootsi (39 %). Vastajad ütlevad seda kõige vähem Tšehhis (23 %) ning Leedus ja Rumeenias (mõlemas 25 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei oska hästi keeli Tšehhis, Austrias ja Slovakkias (32 % kõigist), Bulgaarias (30 %) ning Belgias ja Ungaris (mõlemas

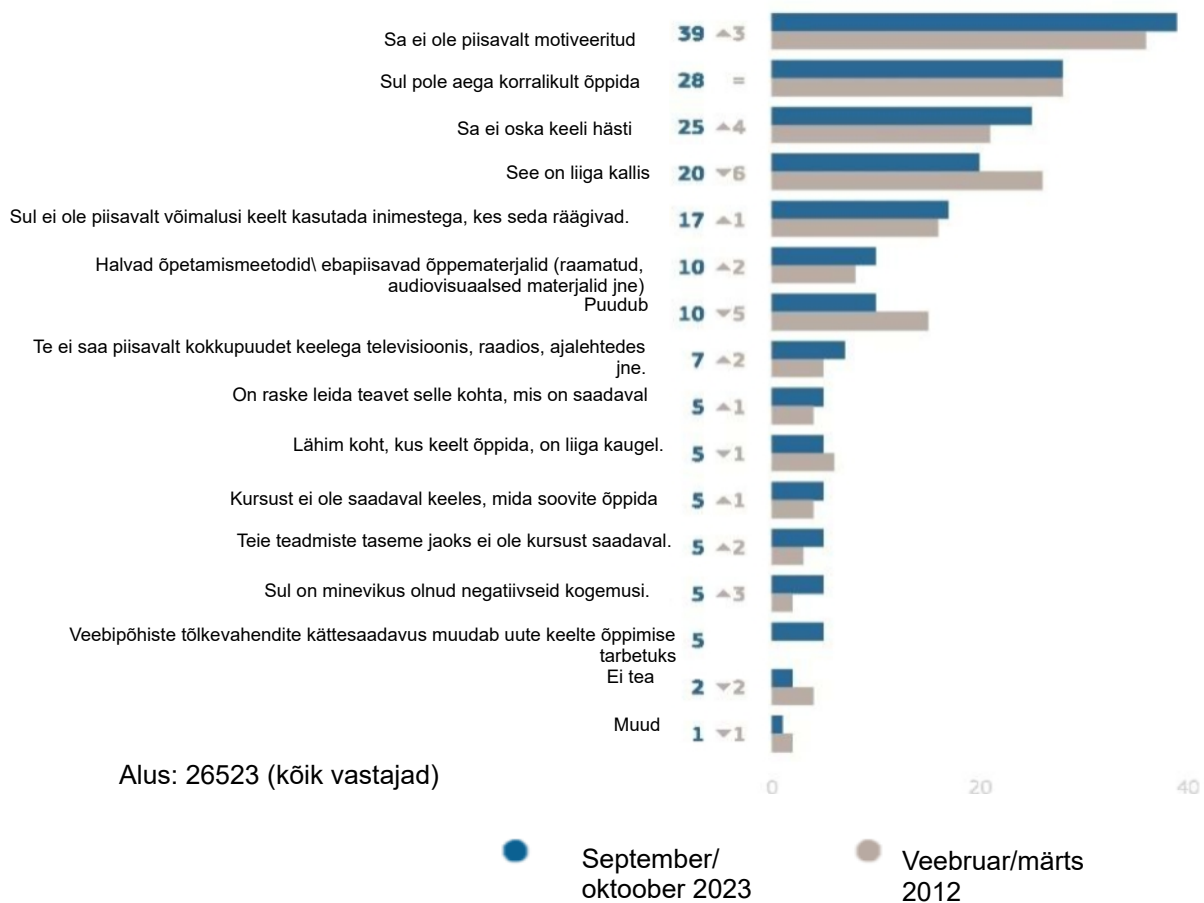
29 %). Selles osas on kõige madalamad tulemused Portugalis (11 %), Küprosel (15 %) ja Maltal (16 %).

Viies riigis ütleb rohkem kui üks neljast, et see on liiga kallis: Kreekas (41 %), Küprosel (34 %), Eestis (27 %) ning Ungaris ja Austrias (mõlemas 26 %) olid madalaimad tulemused Soomes (4 %), Maltal (5 %) ja Rootsis (7 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et neil ei ole piisavalt võimalusi keelt kasutada inimestega, kes räägivad seda keelt Prantsusmaal (25 %), Rootsis (24 %) ja Soomes (23 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Hispaanias (8 %), Portugalis (9 %) ning Bulgaarias, Leedus ja Poolas (11 % kõigist).

34 QB5. Ma loen välja nimekirja erinevatest põhjustest, mis võivad takistada inimesi teist keelt õppimast. Millised, kui üldse, siis millised neist põhjustest kehtiksid teie kohta? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST):

QB5. Ma loen välja nimekirja erinevatest põhjustest, mis võivad takistada inimesi teist keelt õppimast. Millised neist põhjustest kehtivad teie suhtes (MU.LTIPLA ANSWERS POSSIBLE) (EL 27) {%}

QB5. Ma loen välja nimekirja erinevatest põhjustest, mis võivad takistada inimesi teist keelt õppimast. Millised neist põhjustest teie kohta kehtivad? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	EL 27	OLE MA	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KEL L	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Sa ei ole piisavalt motiveeritud	39	39	31	46	49	43	38	38	51	38	40	39	35	30	53	44	40	34	52	46	37	27	45	28	49	40	41	56
Sul pole aega korralikult õppida	28	33	27	23	34	33	32	30	41	26	18	32	26	48	30	25	34	27	48	37	31	23	23	25	27	30	30	39
Sa ei oska keeli hästi	25	29	30	32	19	29	24	27	21	21	21	17	25	15	23	24	20	29	16	28	32	24	11	20	27	32	24	15
See on liiga kallis	20	14	25	25	17	20	27	20	41	19	14	18	27	34	13	23	20	26	5	15	26	25	13	18	18	20	4	7
Sul ei ole piisavalt võimalusi keelt kasutada inimestega, kes seda räägivad.	17	23	11	20	18	19	22	14	18	8	25	14	14	13	15	11	21	11	14	16	19	11	9	16	15	14	23	24
Halvad õpetamismeetodid\ ebapiisavad õppematerjalid (raamatud, audiovisuaalsed materjalid jne)	10	12	3	6	10	11	11	10	7	8	14	7	9	8	9	7	7	5	5	9	11	8	3	7	8	11	17	11
Puudub	10	7	12	7	6	14	8	11	6	13	9	12	8	11	5	12	3	12	9	12	12	6	15	11	8	6	9	6
Te ei saa piisavalt kokkupuudet keelega televisioonis, raadios, ajalehtedes jne.	7	7	3	6	6	7	6	8	5	2	11	6	7	6	6	5	5	6	8	7	11	7	3	10	5	8	7	22
On raske leida teavet selle kohta, mis on saadaval	5	4	2	2	6	6	6	7	3	3	3	5	7	5	3	3	4	6	3	3	9	7	3	6	2	6	3	5
Lähim koht, kus keelt õppida, on liiga kaugel.	5	7	3	2	6	8	10	7	4	2	4	6	6	5	5	4	7	5	3	3	10	6	4	6	4	6	4	6
Kursust ei ole saadaval keeles, mida soovite õppida	5	5	2	2	6	6	8	6	1	2	3	4	6	4	4	5	6	8	5	2	9	7	2	6	2	4	5	7
Teie teadmiste taseme jaoks ei ole kursust saadaval.	5	5	3	3	5	7	7	8	3	2	3	5	6	6	4	6	6	5	5	2	8	4	2	8	2	6	6	7
Sul on minevikus olnud negatiivseid kogemusi.	5	4	4	8	6	5	8	6	4	3	6	5	5	3	6	4	5	7	2	3	7	6	2	6	5	7	6	5
Veebipõhiste tõlkevahendite kättesaadavus muudab uute keelte õppimise tarbetuks	5	8	4	4	6	5	7	5	3	2	3	4	5	4	3	3	5	5	4	11	9	6	4	5	3	6	4	7
Ei tea	2	1	3	2	3	1	2	2	1	2	3	1	1	0%	1	2	1	2	2	1	2	4	3	2	0%	2	3	1
Muud	1	2	1	0%	3	1	4	1	3	2	2	1	1	0%	1	3	2	1	0%	1	2	0%	2	1	2	0%	1	1

Alus: 26523 (kõik vastajad)

Seitsmes riigis nimetab rohkem kui iga kümnes riik viletsaid õpetamismeetodeid\ igavaid meetodeid\ ebapiisavaid õppematerjale (raamatud, offline audiovisuaalsed materjalid jne), kusjuures suurimad tulemused on olnud Soomes (17 %), Prantsusmaal (14 %) ja Belgias (12 %).

Ebapiisavat kokkupuudet keelega televisioonis, raadios, ajalehtedes jne mainitakse kõige enam Rootsis (22 %), Prantsusmaal ja Austrias (mõlemas 11 %) ning Rumeenias (10 %), raskusi teabe leidmisel selle kohta, mis on kättesaadav Austrias (9 %), Iirimaa, Poolas ja Itaalias (7 % kõik), lähimas kohas, kus saaksite keelt liiga kaugelt õppida Eestis (10 %), Austrias (9 %) ja Eestis (8 %) ning Austrias ja Slovakkias (8 %), puuduvad kursused oma teadmiste taseme kohta Austrias, Iirimaa ja Rumeenias (8 % kõik) ning negatiivsed kogemused Eestis

ja Tšehhis (mõlemas 8 %) ning Austrias ja Slovakkias (mõlemad 7 %).

Vastajad väidavad kõige tõenäoliselt, et veebipõhiste tõlkevahendite kättesaadavus muudab uute keelte õppimise Madalmaades tarbetuks (11 %). Nad ütlevad seda kõige vähem Maltal ja Portugalis (mõlemas 2 %).

12 riigis ütleb rohkem kui üks kümnest vastajast, et ükski põhjus ei heiduta neid täiendava keele õppimisest, kusjuures suurimad tulemused on olnud Portugalis (15 %), Saksamaal (14 %) ja Hispaanias (13 %).

Mõnes riigis on arvamustes alates 2012. aastast toimunud märkimisväärne muutus, kusjuures kõige silmatorkavamad on seisukohad motivatsiooni, aja, kulude ja keeleoskuse kohta.

Riigid, kus vastajad arvavad, et nad ei ole keele õppimiseks piisavalt motiveeritud, on Malta (52 %, + 23), Portugal (45 %, + 21) ja Eesti (38 %, + 13).

Ainult ühes liikmesriigis on märgatav vähenemine osakaalus, viidates motivatsiooni puudumisele kui mis tahes keele õppimist pärssivale põhjusele, st Austriale (37 %, -7).

QB5 Ma loen välja nimekirja erinevatest põhjustest, mis võivad pärssida inimesi teise keele õppimisest. Millised neist põhjustest Teie kohta kehtivad?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(% – EL)

	On raske leida teavet selle kohta, mis on saadaval	Lähim koht, kus keelt õppida, on liiga kaugel.	See on liiga kallis	Kursust ei ole saadaval keeles, mida soovite õppida	Teie teadmiste taseme jaoks ei ole kursust saadaval	Sul pole aega korralikult õppida	Sa ei oska keeli hästi	Sa ei ole piisavalt motiveeritud	Te ei saa piisavalt kokku uude keelega televisioonis, raadios, ajalehtedes jne.	Sul ei ole piisavalt võimalusi kasutada inimestega, kes seda räägivad.	Halvad õpetamis meetodid/ ebapiisavad õppematerjalid (raamatud, audiovisuaalsed materjalid jne)	Sul on minevikus olnud negatiivsed kogemused.	Veebipõhiste tõlkevahendite kättesaadavus muudab uute keelte õppimise tarbetuks	Muud	Puudub	Ei tea
EL 27	5	5	20	5	5	28	25	39	7	17	10	5	5	1	10	2
Sugu																
Mees	5	5	17	5	5	29	24	40	8	17	10	5	5	2	9	2
Naine	5	6	23	5	5	26	25	38	7	17	9	5	4	1	11	2
Age																
15–24	6	6	25	6	6	31	22	40	10	19	17	7	7	1	9	1
25–39	6	7	23	5	4	36	21	37	9	19	11	6	6	1	7	1
40–54	5	5	21	4	5	35	26	39	7	17	10	5	5	1	7	1
55 +	4	5	16	4	4	18	27	40	6	15	6	4	3	2	15	3
Haridus (Lõpp)																
15–	4	4	16	3	4	15	29	40	4	10	3	2	2	3	19	3
16–19	5	5	22	5	5	26	27	40	7	15	7	5	5	1	9	2
20+	4	6	18	5	4	33	21	38	8	20	13	5	6	1	9	2
Õpib ikka veel	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Sotsiaal-ametialane kategooria																
Füüsilisest isikust ettevõtja	3	6	21	6	6	36	23	37	6	16	8	4	4	1	7	1
Juhid	5	5	18	5	4	39	22	38	9	20	14	6	6	1	8	0
Muud valged kaelarhihmad	7	7	23	5	5	35	24	39	8	17	10	6	7	0	7	1
Töölised	5	6	21	5	5	30	25	39	7	16	9	5	5	1	7	2
Koduinimesed	5	5	20	4	5	22	29	36	6	12	4	4	3	4	12	1
Töötud	3	4	25	5	5	19	27	42	7	16	8	4	5	1	7	4
Pensionil	3	5	15	4	4	13	27	40	5	15	6	4	3	2	17	3
Õpilased	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Raskused arvete maksmisel																
Suurema osa ajast	5	5	25	4	5	23	28	41	5	15	8	4	5	2	9	3
Aeg-ajalt	7	7	23	6	6	26	24	37	7	16	10	6	6	1	9	2
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	4	5	18	5	4	29	24	40	8	17	10	5	5	1	11	2
Võtke arvesse kuulumist																
Töölisklass	4	5	19	4	5	22	29	40	5	13	6	4	3	2	13	3
Alumine keskklass	5	5	22	5	5	27	23	39	6	16	10	6	4	2	9	2
Keskklass	5	6	20	5	5	29	24	39	8	18	11	5	5	1	10	1
Ülemine keskklass	6	6	16	4	4	36	21	39	9	20	14	5	6	1	9	1
Ülemine klass	6	5	23	10	7	41	23	32	9	17	13	4	12	3	3	1

Mõnes riigis, eelkõige Kreekas (41 %, +14), Küprosel (48 %, +13) ja Madalmaades (37 %, +10), on märkimisväärselt suurenenud nende vastajate osakaal, kes viitavad takistusena ajapuudusele. Siiski on mõnevõrra vähenenud nende vastajate osakaal, kes arvavad, et nad ei soovi keelt õppida, sest neil ei ole aega korralikult õppida. Riik, kus vastajad arvavad, et see on märkimisväärselt väiksem põhjus kui 2012. aastal, on Prantsusmaa (18 %, -13 %).

Mis puutub kuludesse ja sellise keele õppimise kulusse, mis sunnib inimesi seda tegema, siis mõned kodanikud on sellele viidanud vastajate osakaalus märkimisväärselt vähenenud, kusjuures kõige märkimisväärselt on see Bulgaarias (25 %, -21 %), Ungaris (26 %, -18 %), Lätis (13 %, -16) ja Slovakkias (20 %, -16). Nende riikide hulgas, kus see seisukoht on praegu mõnevõrra laialdasem kui 2012. aastal, on Luksemburg (20 %, +5) ja Austria (26 %, +4).

Seisukoht, et keeleoskuse puudumine pärsib täiendava keele õppimist, on enamikus riikides üldjoontes suurem vastajate osakaal võrreldes 2012. aastaga. See on eriti levinud arvamus Bulgaarias (30 %, +10), Madalmaades (28 %, +12 %), Lätis (23 %, +10) ja Luksemburgis (20 %, +10).

Muudel keeleõpet pärssivatel põhjustel on kõige märkimisväärsamad muutused riiklikus arvamusel Belgias (23 %, +9), Eestis (22 %, +7) ja Kreekas (18 %, +6), kus seisukoht, et seda keelt kõnelevate inimestega ei ole piisavalt võimalusi, on laialt levinud; Eestis, kus leitakse, et halvad õpetamis-/õpetamismeetodid/ebapiisavad õppematerjalid on levinud (11 %, +6); ning Rootsis ja Maltal, kus seisukoht, et meedias ei ole keelega piisavalt kokkupuudet, on laialdasem (vastavalt 22 %, +8 ja 8 %, +6).

Lõpuks väidavad Leedu vastajad praegu mõnevõrra tõenäolisemalt, kui nad olid 2012. aastal, spontaanselt öeldes, et ükski põhjus ei takistaks neil õppimist (12 %, +6). Seevastu Portugalis (15 %, -18 %), Itaalias (8 %, -13) ja Eestis (8 %, -12) on palju vähem tõenäoline, et ükski põhjus neid heidutaks.

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Naiste ja meeste vastuste võrdlemisel on keele õppimine liiga kallis (23 % vs 17 %).
- 25–54-aastased vastajad, kes kõige tõenäolisemalt töötavad, ütlevad tõenäolisemalt, et neil ei ole aega korralikult õppida (35–36 %), võrreldes 15–24-aastastega (31 %) ning 55-aastaste ja vanematega (18 %). Kõige nooremad demograafilised näitajad (25 %) ütlevad samuti, et see on liiga kallis võrreldes 40–54-aastastega (21 %) ning 55-aastaste ja vanematega (16 %). Puudulikke õpetamismeetodeid/ebapiisavaid õppematerjale (raamatud, offline audio-

visuaalsed materjalid jne) nimetasid 15–24-aastased ka rohkem (17 %) võrreldes 6 %ga 55-aastastest ja vanematest.

- Vastajad, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt, väidavad tõenäolisemalt (29 %), et nad ei oska keeli hästi kui need, kes õppisid pärast 20-aastaseks saamist (21 %). Sul ei ole piisavalt võimalusi kasutada keelt inimestega, kes seda räägivad, on viimase rühma poolt rohkem tsiteeritud (20 %) võrreldes nende vähem haritud eakaaslastega (10 %).
- Erinevate sotsiaal-ametialaste kategooriate hulgas on kõige tõenäolisem (42 %) töötutel, kes ei ole motiveeritud, võrreldes näiteks füüsilisest isikust ettevõtjatega (37 %). Õpilased ütlevad kõige tõenäolisemalt, et neil ei ole piisavalt võimalusi keele kasutamiseks inimestega, kes seda räägivad (21 %), võrreldes pensionäridega (15 %) ja koduinimestega (12 %). Õpilased ütlevad kõige tõenäolisemalt, et see on liiga kallis (27 %), võrreldes töötutega (25 %), juhtidega (18 %) ja pensionäridega (15 %).
- Need, kes näevad end tööliiklasi osana, ütlevad tõenäolisemalt (40 %), et nad ei ole piisavalt motiveeritud kui ülemises klassis (32 %). Tööliiklasi vastajad väidavad samuti tõenäolisemalt, et nad ei ole keelteoskuses head (29 %), võrreldes 24 %-ga keskklassist ja 21 %-ga ülemisest keskklassist.

6. Kuidas eurooplased õpivad uusi keeleoskusi

Käesolevas peatükis uuritakse viise, kuidas eurooplased on kunagi võõrkeelt õppinud, ning meetodeid, mida nad peavad võõrkeele õppimise kõige tõhusamaks viisiks.

Kõige tavalisem võõrkeelte õppimise viis on koolis. Peaaegu pooled eurooplased (47 %) on sel viisil keelt õppinud. Enese õpetamine teleka, filmide või raadio kuulamise kaudu on märgatavalt suurenenud.

Vastajatele tutvustati erinevaid võõrkeele õppimise viise ja küsiti, mida nad on kunagi kasutanud. Vastajad said mainida nii palju võimalusi, kui nende suhtes kohaldati³⁵.

Kõige levinum meetod, mida eurooplased kasutavad võõrkeele õppimiseks, on keeleõpe koolis, ülikoolis või kutsehariduses ja -koolituses. Ligi pooled vastanutest (47 %) märkisid, et nad on võõrkeelt sel viisil õppinud. Iga viies (20 %) õpetab ennast teleri, filmide või raadio kuulamise teel.

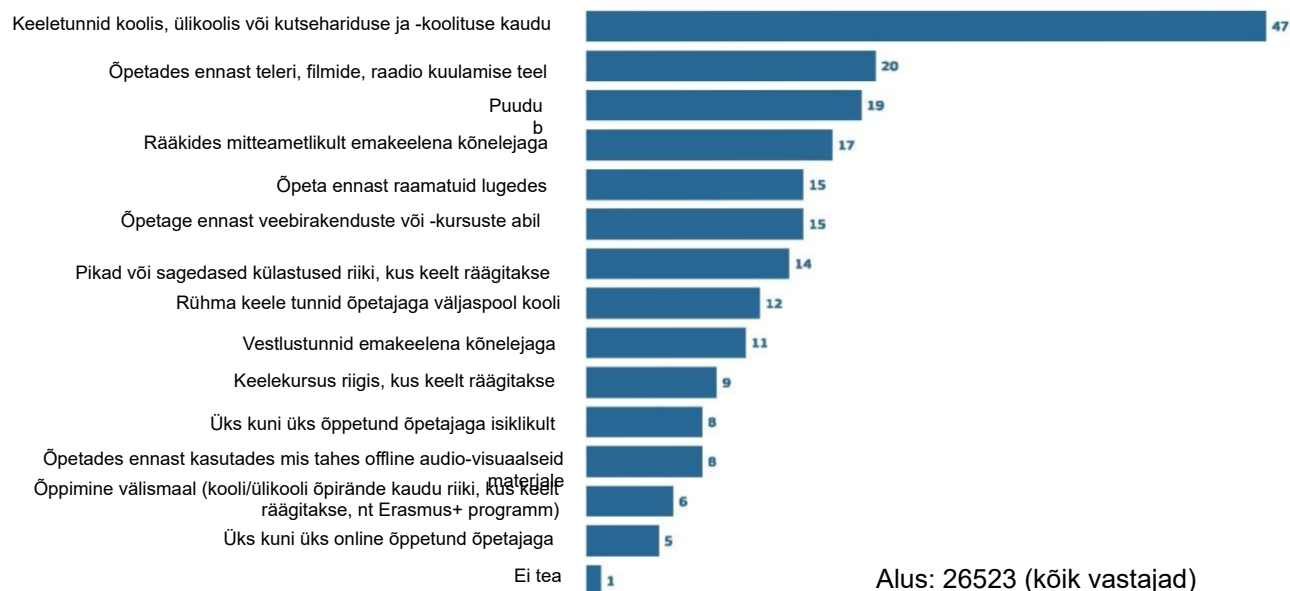
Kõiki teisi õppimisviise mainib palju väiksem osa inimesi. Ligikaudu iga kuues eurooplane väidab, et on võõrkeelt õppinud, rääkides mitteametlikult emakeelena (17 %), õpetades ennast raamatuid lugedes (15 %) või kasutades veebirakendusi või kursusi (15 %) või käides sagedastel

keelt räägitakse (9 %), üks kuni üks õppetund õpetajaga isiklikult (8 %) või õpetab ennast võrguühendusega audiovisuaalsete materjalide abil (8 %).

Väike osa neist viitab välismaal õppimisele (kooli/ülikooli õpirände kaudu riiki, kus keelt räägitakse, nt Erasmus+ programm) (6 %) või üks-ühele veebipõhisele õppetunnile õpetajaga (5 %)³⁶.

Viiendik (19 %) eurooplastest ütles, et nad ei ole võõrkeele õppimiseks kasutanud ühtegi meetodit.

QB4a. Ma loen välja mitu võõrkeele õppimise viisi. Palun ütle mulle, millist neist viisidest oled sa kunagi kasutanud. (VÕIMALIK ON MITU VASTUST)

või pikkadel reisidel riiki, kus keelt räägitakse (14 %).

Umbes üks kümnest kasutab rühmakeele õppetunde õpetajaga väljaspool kooli (12 %), keelekursust riigis, kus

35 Küsimus4a. „Ma loen ette mitu võõrkeele õppimise viisi. Palun ütle mulle, millist neist viisidest oled sa kunagi kasutanud. (VÕIMALIK ON MITU VASTUST)

36 2012. aastal seda küsimust ei esitatud.

Riiklik analüüs näitab, et liikmesriikide vahel on suured erinevused.

Portugal (32 %) ja Iirimaa (31 %) eristuvad riikidena, kus erakordselt suur osa vastanutest ütles spontaanselt, et nad ei ole kunagi kasutanud võõrkeele õppimiseks ühtegi meetodit (mida nimetatakse „puuduks“). Teised riigid, kus spontaanselt vastanute osakaal on suhteliselt suur, on Hispaania ja Bulgaaria (mõlemas 28 %), Kreeka (26 %), Itaalia (25 %) ning Ungari ja Rumeenia (mõlemas 24 %).

Keele õppimine koolitundide kaudu on kõige levinum meetod, mida vastajad on kasutanud igas liikmesriigis. Riigid, kus vastajad on eriti tõenäoliselt kasutanud koolitunde, on Leedu (74 %), Rootsi ja Taani (mõlemas 73 %) ning Soome (70 %). Seda mainib ainult vähemus järgmistes valdkondades: Iirimaa (29 %), Bulgaaria (31 %), Portugal (36 %), Itaalia (38 %), Poola ja Rumeenia (mõlemad 44 %), Küpros (47 %), Belgia ja Horvaatia (mõlemad 48 %) ning Austria ja Kreeka (mõlemas 49 %).

Rootsis ja Maltal (mõlemas 54 %), Soomes (47 %) ja Madalmaades (46 %) mainivad vastajad kõige tõenäolisemalt õpetamist televisiooni, filmide ja raadio kuulamise teel. Kõige vähem mainivad nad seda Kreekas (8 %), Austrias (11 %) ning Bulgaarias ja Iirimaa (mõlemas 12 %).

Keele õppimist emakeelega mitteametlikult rääkimise teel nimetatakse kõige sagedamini Rootsis (42 %), Soomes (35 %) ja Madalmaades (34 %) vastajate poolt.

Sellega seoses on nendes kolmes riigis kõige suurem osakaal vastajaid, kes väidavad, et nad on õppinud, kasutades pikki või sagedasi külastusi riiki, kus keelt räägitakse, kusjuures suur osa neist kasutab seda meetodit Rootsis (32 %), Soomes (23 %) ja Madalmaades (27 %).

Rootsi (44 %) eristub ülejäänud ELi raamatute lugemise kaudu õpetamise poolest, millele järgnes 30 % Soomes ja Madalmaades ning 28 % Luksemburgis, kes ütles, et nad on sel viisil õppinud. Vastajad ütlevad seda kõige vähem Kreekas (5 %), Rumeenias ja Itaalias (mõlemas 8 %) ning Bulgaarias (9 %).

Kõige tõenäolisemalt eelistavad vastajad ise õpetamist veebirakenduste või -kursuste abil Rootsis ja Madalmaades (mõlemas 36 %), Luksemburgis (25 %) ja Soomes (23 %), kusjuures kõige madalamad tulemused olid Kreekas (4 %), Portugalis (5 %) ja Bulgaarias (6 %).

Muude õppemeetodite puhul, mida on kasutanud ligikaudu üks kaheksast eurooplast või vähem, paistab Rootsi silma riigina, kus erakordselt suur osa vastanutest väidab, et nad on end õpetanud pikkade või sagedaste

külaskäikude kaudu riiki, kus keelt räägitakse (32 %) ja vestlustundide kaudu emakeelena kõneleva inimesega (20 %). Samuti on umbes kaks korda suurem tõenäosus, et eurooplased on kasutanud keelekursust riigis, kus keelt räägitakse (19 % võrreldes ELi keskmisega 9 %).

Küpros paistab silma riigina, kus üks-ühele õppetunnid õpetajaga isiklikult on eriti tõenäoliselt kasutatud meetod (31 %), võrreldes ELi keskmisega (8 %), samas kui üks-ühele veebipõhiseid õppetunde õpetajaga tsiteerib suur osa Luksemburgi vastanutest (22 %), võrreldes ELi keskmisega (5 %).

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

QB4a. Ma loen välja mitu võõrkeele õppimise viisi. Palun ütle mulle, millist neist viisidest oled sa kunagi kasutanud. (VÕIMALIK ON MITU VASTUST)

	EL 27	OL EM A	BG	CZ	DK	D0 W	DE	D0 E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Keeletunnid koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu	47	48	31	50	73	42	43	48	60	29	49	43	51	48	38	47	55	74	39	45	52	69	49	44	36	44	68	50	70	73
Rühma keele tunnind õpetajaga väljaspool kooli	12	15	10	17	11	13	12	9	20	4	49	12	6	8	8	33	9	8	23	15	16	13	20	10	10	7	9	22	14	19
Üks kuni üks õppetund õpetajaga isiklikult	8	8	8	12	5	5	5	5	11	8	16	13	4	10	11	31	13	11	18	13	12	7	5	10	3	6	6	15	4	10
Vestlustunnid emakeelena kõnelejaga	11	28	7	15	8	11	10	6	16	12	6	9	11	6	12	10	17	15	21	6	17	13	13	10	6	5	10	17	17	20
Rääkides mitteametlikult emakeelena kõnelejaga	17	23	13	17	27	22	21	14	32	16	12	14	15	15	16	12	25	25	30	9	21	34	20	9	12	7	25	21	35	42
Pikad või sagedased külastused riiki, kus keelt räägitakse	14	16	9	15	27	19	18	14	18	6	6	8	17	9	11	7	9	15	19	7	11	27	15	11	7	6	17	19	23	32
Keelekursus riigis, kus keelt räägitakse	9	12	4	7	13	12	11	8	15	6	4	4	15	4	9	9	10	7	13	8	8	7	12	8	3	3	6	14	10	19
Õppimine välismaal (kooli/ülikooli õpirände kaudu riiki, kus keelt räägitakse, nt Erasmus+ programm)	6	8	3	5	9	8	8	6	8	5	3	7	5	4	7	11	8	3	11	4	6	7	8	7	3	2	7	10	11	14
Õpeta ennast raamatuid lugedes	15	22	9	19	16	20	18	12	21	10	5	12	12	10	8	15	18	16	28	10	25	30	12	12	8	8	22	23	30	44
Õpetades ennast kasutades mis tahes offline audio/visuaalseid materjale	8	11	4	10	7	11	10	8	12	6	1	6	8	5	4	8	12	9	15	7	12	14	9	11	3	11	8	13	16	14
Õpetades ennast teleri, filmide, raadio kuulamise teel	20	38	12	24	36	17	16	13	39	12	8	14	25	23	13	19	34	30	34	15	54	46	11	13	16	16	41	25	47	54
Õpetage ennast veebirakenduste või -kursuste abil	15	22	6	19	19	16	16	15	23	14	4	11	19	10	7	9	18	17	25	11	17	36	12	12	5	10	22	15	23	36
Üks kuni üks online õppetund õpetajaga	5	7	4	10	3	2	3	4	6	8	4	5	6	6	6	9	6	5	22	6	11	4	5	6	3	3	6	12	2	2
Muud	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Puudub	19	7	28	13	4	21	21	22	5	31	26	28	17	12	25	10	5	8	1	24	9	2	21	12	32	24	4	6	4	1
Ei tea	1	0	2	2	2	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1	0	1	1	1	1	2	0	1	2	3	1	0	3	1	0
Alus: 26523 (kõik vastajad)																														

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- 15–24-aastastel ei ole üllatav, et neil on suurem kalduvus kasutada kõiki meetodeid, eriti võrreldes üle 55-aastastega. Kõige nooremate demograafiliste andmete vastajad väidavad palju tõenäolisemalt, et nad on õppinud: internetis õpetamine (27 % vs 7 %); televiisori/filmide vaatamine või raadio kuulamine (34 % vs 12 %); „üks ühele“ õppetund koos õpetajaga (6 % vs 3 %); õpetades ennast võrguvälise audiovisuaalse materjali abil (13 % vs 5 %); ja keelekursuse kasutamine riigis, kus keelt räägitakse (12 % vs 7 %).

Need, kes lõpetasid oma täisajaga hariduse vanuses 20+, on ka tugevamalt kaldunud kasutama kõiki meetodeid, eriti võrreldes nendega, kes lõpetavad 15-aastaselt või alla selle. Nad ütlevad eriti tõenäolisemalt, et nad on õppinud: televiisori/filmide vaatamine või raadio kuulamine (28 % vs 6 %); võrguühenduseta audiovisuaalsete materjalide kasutamine (13 % vs 2 %); õpetamine veebirakenduste või -kursuste kaudu (21 % vs 2 %) ning raamatuid lugedes (22 % vs 4 %); keelekursuse kasutamine riigis, kus keelt räägitakse (14 % vs 3 %); ja kasutades vestlustunde emakeelena kõnelejaga (15 % vs 4 %).

Erinevate ühiskondlik-ametialaste kategooriate hulgas on õpilased palju tõenäolisemad kui ükski teine kutsealarühm, eriti võrreldes pensionäridega, et nad on koolis keeletunde kasutanud (68 % vs 36 %). Neil on ka suurim tendents õpetada ennast internetis (30 % vs 6 %) ning õppida võõrkeeli televiisori/filme vaadates või raadiot kuulates (37 % vs 11 %).

Vastajad, kellel „peaaegu mitte kunagi või mitte kunagi“ on raskusi arvete maksimisega, eriti võrreldes nendega, kes võitlevad suurema osa ajast, on suurema tõenäosusega kasutanud: keeletunnid koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu (51 % vs 39 %), eneseõpe audiovisuaalsete materjalide abil (vastavalt 9 % vs 5 %); pikad või sagedased külastused riiki, kus keelt räägitakse (17 % vs 8 %); eneseõpe raamatute lugemise teel (17 % vs 8 %); rääkima mitteametlikult emakeelena kõnelejaga (19 % vs 13 %); eneseõpe televiisori/filmide vaatamise või raadio kuulamise teel (22 % vs 14 %); ja keelekursus riigis, kus keelt räägitakse (8 % vs 3 %).

Vastajatel, kes väidavad, et nad kuuluvad keskklassi kõrgemasse klassi, on suurem tendents kasutada keeletunde koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu võrreldes tööklassiga (59 % vs 39 %). Sama kehtib ka „õpetamise kohta raamatuid lugedes“ (26 % vs 8 %).

Keeleõppes aktiivsed inimesed, eriti need, kes on väga aktiivsed, on ootuspäraselt tõenäolisemad kui need, kes on mitteaktiivsed, öeldes, et nad on kasutanud kõiki erinevaid meetodeid keele õppimise viisina. See tendents on kõige enam märgatav: eneseõpe internetis (37 % vs 7 %); eneseõpe, kasutades võrguväliseid audiovisuaalseid materjale (18 % vs. 5 %); eneseõpe raamatute lugemise

teel (28 % vs 10 %); iseõppimine televisiooni/filmide vaatamise või raadio kuulamise teel (37 % vs 14 %); vestlustunnid emakeelena kõnelejaga (20 % vs 8 %); ja rääkida mitteametlikult emakeelena kõnelejaga (29 % vs. 14 %)³⁷.

Nende seas, kes õppisid välismaal liikuvusprogrammide (nt Erasmus) kaudu, on põlvkondadevaheline lõhe kõige nooremate vanuserühma (15–24-aastaste) vastajate arv suurem kui vanemate (55-aastased ja vanemad) vastajate arv (10 % vs. 4 %). Samuti on tähelepanuväärne, et kõige tõenäolisemalt osalesid isikud, kes määratlesid end kõrgemasse klassi kuuluvaks (14 %) ja ülemise keskklassi (14 %), erinevalt tööklassi (3 %) ja madalama keskklassi (6 %) esindajatest.

37 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatsevad seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt oma emakeele ega kavatse seda järgmisel aastal teha.

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

QB4a. Ma loen välja mitu võrkeele õppimise viisi. Palun ütle mulle, millist neist viisidest oled sa kunagi kasutanud. (VÕIMALIK ON MITU VASTUST)

	Keeletunnid koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu	Rühma keele tunnid õpetajaga väljaspool kooli	Üks kuni üks õppetund õpetajaga isiklikult	Vestlused emakeelena kõnelejaga	Emakeelse kõnelejaga teabe rääkimine	Pikad või sagedasemad külastused riiki, kus keelt räägitakse	Keelekursus riigis, kus keelt räägitakse	Õppimine välismaal (kooli/ülikooli liikuvuse kaudu riiki, kus keelt räägitakse, nt Erasmus+ programm)	Õpetaja ennataraamatuid lugedes	Õpetades ennatamis tahes online audio-visuaalseid materjale	Õpetades ennatel, filmide, raadio kuulamisega	Eneseõpetamine veebirakenduste või -kursustel	Üks kuni üks online õppetund õpetajaga	Muud	Puudub	Ei tea
EL 27	47	12	8	11	17	14	9	6	15	8	21	16	5	0	19	1
Sugu																
Man	47	11	8	12	19	15	9	7	15	9	21	16	5	0	17	1
Naine	46	12	8	11	16	13	10	6	14	8	19	14	5	1	21	1
Age																
15–24	62	14	11	15	22	15	12	10	23	13	34	27	6	1	3	1
25–39	49	13	10	14	21	17	11	9	17	10	28	21	6	0	10	1
40–54	49	14	9	12	18	15	10	7	15	9	19	15	6	0	14	1
55 +	39	9	6	7	13	12	7	4	10	5	12	7	3	1	32	2
Haridus (Lõpp)																
15–	19	5	4	4	8	6	3	2	4	2	6	2	2	0	56	2
16–19	43	9	6	8	13	10	6	3	9	6	14	10	4	1	22	1
20+	58	17	11	15	24	22	14	11	22	13	28	21	7	0	5	1
Õpib ikka veel	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Sotsiaalametialane kategooria																
Füüsilisest isikust ettevõtja	47	15	11	15	22	17	12	9	16	10	22	16	6	0	10	1
Juhid	57	16	11	16	25	23	14	13	23	14	29	24	9	0	6	0
Muud valged kaelarhmad	50	15	10	12	20	15	11	6	16	10	22	17	6	0	11	1
Töölised	45	10	7	10	14	11	8	4	10	7	18	13	5	1	19	1
Koduinimesed	31	1	7	7	7	7	4	3	7	3	9	7	3	0	42	1
Töötud	41	8	6	8	12	8	7	4	11	6	17	12	3	0	24	3
Pensionil	36	8	5	6	13	11	6	4	9	4	11	6	3	1	35	2
Õpilased	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Raskused arvete maksmisel																
Suurema osa ajast	39	10	5	8	13	8	7	3	8	5	14	9	5	0	29	2
Aeg-ajalt	40	11	9	11	15	10	8	5	12	8	17	12	5	1	23	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	51	12	8	12	19	17	10	8	17	9	22	17	5	0	16	1
Võtke arvesse kuulumist																
Töölisklass	39	7	5	8	11	8	5	3	8	5	13	9	3	1	32	32
Alumine keskklass	44	10	6	10	16	12	8	6	12	8	17	12	5	0	23	2
Keskklass	48	13	10	12	19	16	11	7	16	9	22	16	6	0	15	1
Ülemine keskklass	59	19	12	15	29	25	16	14	26	12	30	25	7	0	5	0
Ülemine klass	49	10	19	29	28	28	18	14	33	16	24	24	7	0	3	2
Tegevus keeleõppijana																
Väga aktiivne	55	19	13	20	29	24	17	12	28	18	37	37	8	0	0	0
Aktiivne	46	14	14	14	22	18	13	10	21	14	27	24	8	0	3	1
Ei ole aktiivne	45	9	6	8	14	11	7	4	10	5	14	7	4	1	27	1

7. Õppemeetodite tõhusus

Vastajatel paluti kaaluda ka seda, milline meetod on kõige tõhusam, olenemata sellest, mida nad on kunagi võõrkeele õppimiseks kasutanud³⁸.

Eurooplased leiavad, et keeletunnid koolis on kõige tõhusam viis võõrkeele õppimiseks.

Eurooplased arvavad kõige tõenäolisemalt, et keeleõpe koolis on kõige tõhusam viis, kuidas nad on võõrkeelt õppinud, vaid veidi üle kolmandiku (34 %) ütleb seda.

See kajastab asjaolu, et koolitunnid on vaieldamatult kõige levinum viis, kuidas eurooplased on keelt õppinud.

Vähem kui üks kümnest vastajast (9 %) nimetas kõige tõhusamaks keeleõppijaga mitteametlikult rääkimist, millele järgnevad pikad või sagedased külastused riiki, kus keelt räägitakse (8 %), rühmakeele tunnid õpetajaga väljaspool kooli (7 %), õpetades ennast televiisori, filmide, raadio kuulamise (7 %) ja vestlustunnid emakeelena kõnelejaga (6 %) ja üks kuni üks online-õppetund õpetajaga (2 %).

Kõiki muid õppimisviise peetakse kõige tõhusamaks meetodiks, mida iga kahekümnes eurooplane või vähem kasutab, õpetades ennast internetivälise audiovisuaalse materjali (2 %) abil, kõige vähem peetakse seda kõige tõhusamaks viisiks, mida on kasutatud.

Riiklikul tasandil näeme, et kõige tõenäolisemalt tajuvad

(43 %). Nad arvavad seda kõige vähem Kreekas (13 %), Luksemburgis (18 %) ja Küprosel (22 %).

Emakeelega mitteametlikult rääkimist peetakse kõige tõenäolisemalt tõhusaks Eestis (15 %), Lätis ja Luksemburgis (mõlemas 14 %) ning Iirimaa ja Soomes (mõlemas 13 %).

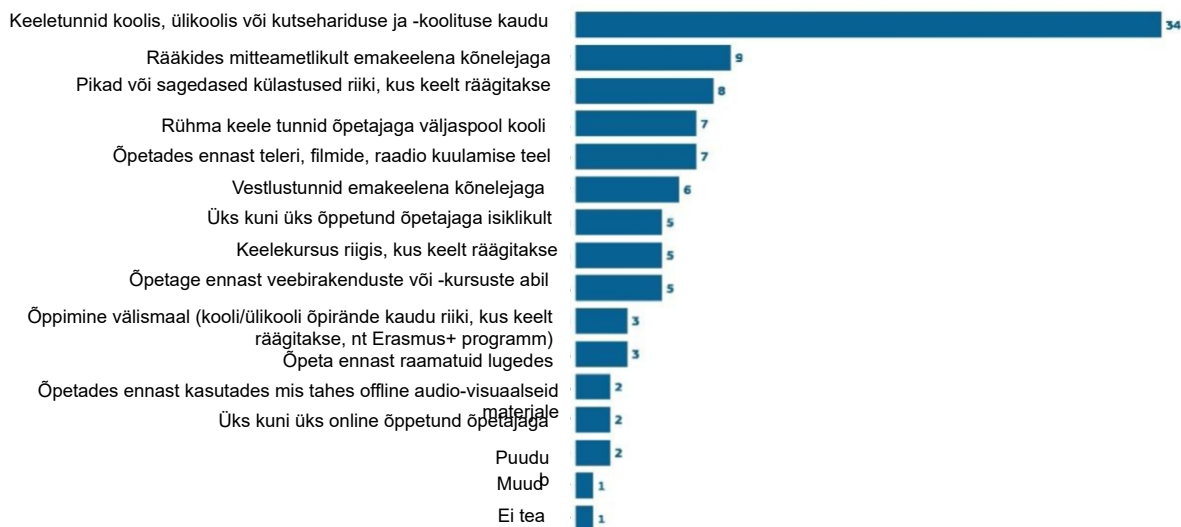
Rohkem kui üks kümnest vastajast arvab, et sama kehtib pikaajaliste või sagedaste külastuste kohta riiki, kus keelt räägitakse: Rootsi ja Taani (13 %), Madalmaad (12 %) ning Soome ja Prantsusmaa (mõlemas 11 %).

Kreeka eristub rühmakeele tundide poolest, kui õpetaja on väljaspool kooli, kusjuures peaaegu pooled (47 %) peavad seda tõhusaks meetodiks, järgnevad Küpros (24 %), Austria (12 %) ning Luksemburg ja Portugal (mõlemas 11 %), kusjuures ükski teine riik ei ole saanud rohkem kui 10 %.

Malta paistab silma ainsa riigina, kus rohkem kui üks viiest (22 %) tsiteerib ennast televisiooni, filmide ja raadio kuulamisega. Küpros on ainus riik, kus rohkem kui üks viiest (21 %) viitab ühele õppetunnile koos õpetajaga isiklikult.

Ülejäänud meetoditest ei ole ühegi riigi punktisumma suurem kui 10 %, välja arvatud Luksemburg, kus 11 % leiab, et üks kuni üks online-õpe õpetajaga on tõhus.

QB4b. Milline oli teie arvates kõige tõhusam?

Alus: 21133 (vastustajad, kes on kasutanud vähemalt üht QB4a õppemeetodit)

vastajad keeletunde koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu Leedus (50 %), Rumeenias (45 %), Taanis ja Sloveenias (mõlemas 44 %) ning Horvaatias

38 Küsimus4b. Kuidas sa leidsid, et kõige tõhusam?

QB4b. Milline oli teie arvates kõige tõhusam?

	EL 27	OL EM A	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Keeletunnid koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu	34	26	33	30	44	34	24	28	13	37	31	43	33	22	29	50	18	36	36	36	33	30	37	45	44	29	38	37
Rühma keele tunnid õpetajaga väljaspool kooli	7	8	7	6	3	6	9	2	47	9	3	5	4	24	5	3	11	8	6	4	12	7	11	6	3	8	5	4
Üks kuni üks õppetund õpetajaga isiklikult	5	3	7	7	1	2	5	6	17	8	3	8	8	21	7	6	7	10	5	2	2	7	2	5	3	6	1	2
Vestlustunnid emakeelena kõnelejaga	6	11	5	8	2	5	6	8	3	5	6	3	10	5	8	6	6	3	4	3	6	7	4	4	4	7	5	3
Rääkides mitteametlikult emakeelena kõnelejaga	9	8	10	8	8	12	15	13	6	10	8	9	10	5	14	11	14	4	5	10	8	4	9	5	10	8	13	10
Pikad või sagedased külastused riiki, kus keelt räägitakse	8	7	8	8	13	10	10	5	2	5	11	4	9	2	5	6	8	6	1	12	8	7	6	4	6	8	11	13
Keelekursus riigis, kus keelt räägitakse	5	6	3	3	4	5	5	3	1	1	9	2	6	3	3	2	4	6	3	2	6	5	2	2	2	5	3	5
Õppimine välismaal (kooli/ülikooli õpirände kaudu riiki, kus keelt räägitakse, nt Erasmus+ programm)	3	3	2	3	4	4	3	4	2	5	1	2	4	4	3	1	4	2	2	3	5	4	3	1	3	3	3	4
Õpeta ennast raamatuid lugedes	3	3	3	4	1	4	2	5	1	3	1	2	2	3	2	1	4	3	2	2	3	5	3	2	3	5	2	4
Õpetades ennast kasutades mis tahes offline audio0visuaalseid materjale	2	3	4	3	1	3	2	3	1	1	1	2	1	3	2	1	2	2	2	2	3	4	1	6	1	2	1	1
Õpetades ennast teleri, filmide, raadio kuulamise teel	7	11	7	7	6	4	8	6	1	6	9	9	6	4	11	5	5	8	22	13	2	5	10	10	11	4	8	10
Õpetage ennast veebirakenduste või -kursuste abil	5	7	3	4	5	5	4	8	1	4	8	4	4	1	4	3	4	3	7	8	5	5	2	5	5	2	6	6
Üks kuni üks online õppetund õpetajaga	2	2	3	4	1	1	2	5	1	1	2	3	2	2	3	1	11	3	3	1	1	3	2	2	2	6	1	1
Muud	1	1	1	2	4	2	1	1	0	2	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	1	0
Puudub	2	1	3	1	1	2	2	2	3	3	4	2	1	1	2	1	1	3	1	0	4	2	3	2	0	1	1	0
Ei tea	1	0	1	2	2	1	2	1	1	0	2	1	0	0	1	2	0	2	0	1	1	4	1	0	1	4	1	0

Alus: 21133 (vastustajad, kes on kasutanud vähemalt üht QB4a õppemeetodit)

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Naistel on veidi suurem tõenäosus, et koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu omandatud keeletunnid on meestega võrreldes tõhusamad (35 % vs 32 %).
- 55-aastased ja vanemad vastajad mõtlevad seda tõenäolisemalt (38 %) kui 15–24-aastastel (34 %), 40–54aastastel (33 %) ja 25–39aastastel (28 %). Noorim demograafiline on tõenäoliselt (11 %) arvab, et õpetamine ise televiisori, filmide ja raadio kuulamise kaudu on tõhus, võrreldes 5%ga 40-aastastest ja vanematest.

- Rohkem kui üks kolmest (35 %) kuni 15-aastaseks saamiseni koolis käinutest arvab, et keeletunnid koolis on tõhusad, võrreldes 29 %ga 20-aastastest ja vanematest koolist lahkunutest. Viimati nimetatud rühm on tõenäolisemalt (11 %) veendunud pikaajaliste või sagedaste külastuste tõhususes riiki, kus keelt räägitakse, võrreldes nende vähem haritud eakaaslastega (6 %).
- Kõige tõenäolisemalt (41 %) arvavad kodused inimesed, et keeletunnid on koolis tulemuslikud, võrreldes 35 %-ga käsitsi töötavatest töötajatest ning 29 % juhtidest ja füüsilisest isikust ettevõtjatest. Juhid on tõenäolisemalt (12 %) veendunud pikaajalistes või sagedastes külaskäikudes riiki, kus keelt räägitakse, võrreldes tööliste ja kodutöötajatega (mõlemad 7 %).
- Need, kes peavad end tööliklassi kuuluvaks, arvavad suurema tõenäosusega (40 %) koolis keeletunde, võrreldes 32 %-ga keskklassist ja 28 %-ga ülemisest klassist.
- Keeleõppes aktiivsed inimesed, eriti need, kes on väga aktiivsed, väidavad vähem tõenäoliselt, et keeletunnid koolis, ülikoolis või kutsehariduse ja -koolituse kaudu on tulemuslikud (23 % vs. 40 %).
- Eelmises küsimuses täheldatuga võrreldes on noorim vanusekategooria (15–24-aastased) kaks korda tõenäolisem kui vanim (55-aastased ja vanemad) liikuvusprogrammid, nagu Erasmus. Samuti täheldame, et nende programmide tulemuslikkus suureneb haridustasemega, kusjuures vastajad alghariduses (3 %) ja doktoriõppes kõige kõrgemal (9 %).

Eurobaromeetri eriuuring 540 eurooplast ja nende keeled september – oktoober 2023

QB4b Milline oli teie arvates kõige tõhusam? (% – EL)

	Keeletun nid koolis, ülikoolis või kutsehari duse ja - koolituse kaudu	Rühma keele tunnid õpetajaga väljaspo ol kooli	Üks kuni üks õpetu nd õpetaja ga isiklikult	Vestlustunni d emakeelena kõnelejaga	Rääkides mitteam tikult emakeel ena kõneleja ga	Pikad või sagedas ed kõlastus ed riiki, kus keelt räägitakse	Keelekur sus riigis, kus keelt räägitakse	Õppimine välismaal (kooli/ülik ooli õpirände kaudu riiki, kus keelt räägitakse, nt Erasmus + program m)	Õpeta ennast raamatui d lugedes	Õpetades ennast kasutades mis tahes offline audio- visuaalseid materjale	Õpetades ennast teleri, filmide, raadio kuulami se teel	Õpetage ennast veebirak enduste või - kursuste abil	Üks kuni üks online õpetu nd õpetaja ga	Muu d	Puud ub	Ei tea
EL 27	34	7	5	6	9	8	5	3	3	2	7	5	2	1	2	1
Sugu																
Man	32	6	5	6	10	9	4	4	3	2	7	6	2	1	2	1
Naine	35	7	5	6	9	8	5	3	3	2	6	5	2	1	2	1
Age																
15–24	34	6	5	5	8	7	5	4	2	2	11	6	2	1	1	1
25–39	28	6	6	7	10	8	6	4	3	2	9	6	2	1	2	0
40–54	33	7	6	6	9	9	5	3	3	2	5	6	2	1	2	1
55 +	38	7	5	5	9	9	4	2	3	2	5	3	2	1	3	2
Haridus (Lõpp)																
15–	35	7	3	6	11	6	4	2	4	1	7	3	2	1	6	2
16–19	38	6	5	5	9	7	4	2	3	2	6	5	2	1	3	2
20+	29	7	6	6	9	11	6	5	3	2	6	5	2	1	1	1
Õpib ikka veel	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Sotsiaal-ametialane kategooria																
Füüsilisest isikust ettevõtja	29	6	6	6	9	10	5	4	3	2	7	6	2	1	1	1
Juhid	29	5	7	6	9	12	7	6	2	2	5	6	2	1	1	1
Muud valged kaelarihmad	31	9	6	6	10	8	5	2	3	3	7	4	2	1	1	2
Töölised	35	6	5	6	9	7	4	2	3	2	8	6	2	1	3	1
Koduinimesed	41	6	5	5	5	7	4	1	5	1	6	6	2	1	4	1
Töötud	32	6	4	5	10	8	4	2	2	3	9	6	3	1	4	1
Pensionil	38	6	4	5	10	9	4	2	3	1	5	3	2	2	4	2
Õpilased	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Raskused arvete maksmisel																
Suurema osa ajast	33	8	5	6	10	5	5	2	4	2	8	3	4	0	4	1
Aeg-ajalt	32	7	6	7	8	7	5	2	3	3	8	6	2	1	2	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	34	6	5	5	9	10	5	4	3	2	6	5	2	1	2	1
Võtke arvesse kuulumist																
Töölisklass	40	6	4	5	9	6	3	2	3	2	7	4	1	1	5	2
Alumine keskklass	34	6	4	6	10	8	4	3	3	2	7	5	3	1	3	1
Keskklass	32	7	6	6	9	9	5	3	3	2	7	6	2	1	1	1
Ülemine keskklass	29	7	6	5	11	12	6	6	2	2	5	5	2	1	0	1
Ülemine klass	28	4	8	13	9	10	9	3	3	1	5	5	1	0	0	1
Tegevus keeleõppijana																
Väga aktiivne	23	6	6	7	11	10	6	5	3	3	7	9	2	1	0	1
Aktiivne	21	7	8	6	10	8	6	3	4	3	10	8	3	1	1	1
Ei ole aktiivne	40	7	4	5	8	8	4	3	3	1	6	3	2	1	3	2

8. Masintõlke veebipõhine kasutamine

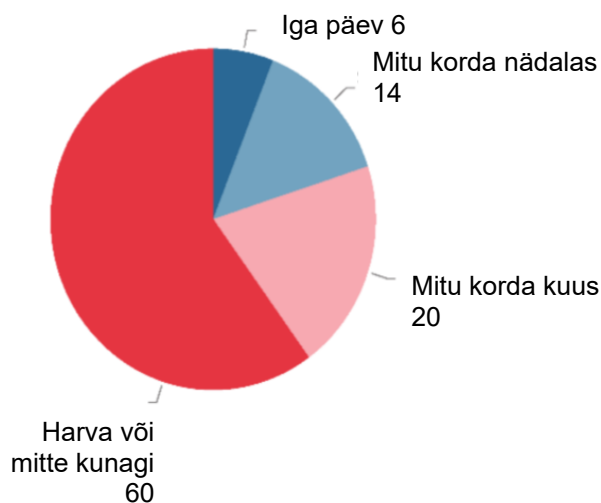
Enamik eurooplasi kasutab masintõlget harva või mitte kunagi.

Vastajatelt küsiti, kui tihti nad kasutavad veebipõhist masintõlget³⁹.

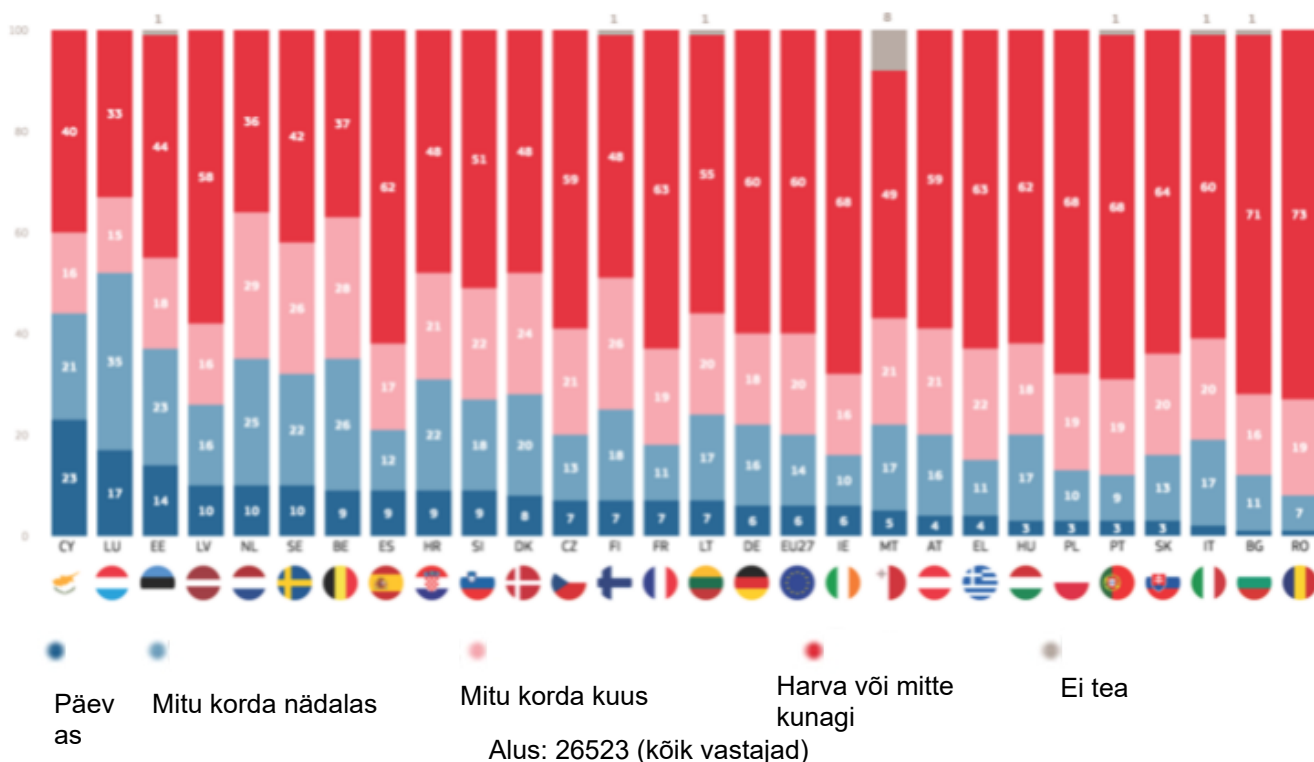
Kümnest vastajast kuus (60 %) ütlesid, et nad kasutavad masintõlget harva või mitte kunagi. Iga viies (20 %) kasutab seda mitu korda kuus, üks seitsmest (14 %) kasutab seda mitu korda nädalas. Väike vähemus (6 %) kasutab seda iga päev. Riikide vahel on siiski suured erinevused.

17 riigisvaidab üle poole vastanutest, et nad ei kasuta kunagi masintõlget, kusjuures suurim osakaal oli Rumeenias (73 %), Bulgaarias (71 %), Iirimaa, Portugalis ja Poolas (68 % kõigist) ja Slovakkias (64 %). Kõige madalamad tulemused olid Luksemburgis (33 %), Madalmaades (36 %) ja Belgias (37 %).

QB8. Kui tihti kasutate online-tõlkeid? (EL 27) (%)

QB8. Kui tihti kasutate online-tõlkeid?

Kõige tõenäolisemalt kasutavad vastajad masintõlkeid mitu korda kuus Madalmaades (29 %), Belgias (28 %) ning Rootsis ja Soomes (mõlemas 26 %).

Luksemburg paistab silma, sest rohkem kui üks kolmest (35 %) ütleb, et nad kasutavad masintõlget mitu korda nädalas, järgnevad Belgia (26 %) ja Madalmaad (25 %).

Küpros on ainus riik, kus iga päev kasutab masintõlget rohkem kui üks viiest (23 %), kellele järgnevad Luksemburg (17 %), Eesti (14 %) ning Läti, Madalmaad ja Rootsi (10 % kõigist). Nad ütlevad seda kõige vähem Bulgaarias ja Rumeenias (mõlemas 1 %), Itaalias (2 %) ning Ungaris, Poolas, Portugalis ja Slovakkias (3 % kõigist).

39 KÜSIMUSB8. Kui tihti kasutate online-tõlkeid?

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Naised ütlevad meestest suurema tõenäosusega, et nad kasutavad masintõlget harva või mitte kunagi (62 % vs 57 %).
- Nooremad vastajad kasutavad masintõlkeid sagedamini iga päev, kui seda ütleb iga kümnes (11 %) 15–24-aastastest, võrreldes 5 %-ga 40–54-aastastest ja 2 %-ga 55-aastastest ja vanematest.
- Haridustasemel on oluline roll. Näiteks 20-aastased ja vanemad koolist lahkunud kasutavad masintõlkeid sagedamini (27 %) mitu korda kuus, võrreldes nendega, kes lahkusid koolist vanuses 15 aastat või nooremalt (5 %). Sama kehtib ka nende kohta, kes kasutavad seda mitu korda nädalas (19 % vs 4 %) või iga päev (8 % vs 1 %).
- Õpilased (12 %) ja juhid (10 %) kasutavad masintõlkeid kõige tõenäolisemalt iga päev, võrreldes käsitsi töötavate (5 %), kodutöötajate (3 %) ja pensionäridega (2 %).
- Vastajad, kes peavad end kõrgemasse klassi kuuluvaks, kasutavad masintõlkeid kõige tõenäolisemalt mitu korda kuus (43 %), võrreldes keskklassiga (22 %) ja tööliklassiga (12 %).
- Suurtest linnadest pärit vastajad (7 %) kasutavad veebipõhist masintõlget sagedamini iga päev kui väikelinnadest (5 %) ja maaküladest (4 %) pärit vastajad. Samamoodi kasutavad nad sagedamini veebipõhist masintõlget mitu korda nädalas (17 %) kui väikelinnadest (15 %) ja maapiirkondadest (11 %) pärit vastajad.
- Aktiivsed keeleõppijad kasutavad masinõpet päevas palju tõenäolisemalt kui need, kes on mitteaktiivsed (13 % vs 3 %)⁴⁰.

QB8 Kui tihti kasutate veebipõhist masintõlget? (% – EL)

	Päevas	Mitu korda nädalas	Mitu korda kuus	Harva või mitte kunagi	Ei tea
EL 27	6	14	20	60	0
Sugu					
Man	6	15	21	57	1
Naine	5	13	19	62	1
Age					
15–24	11	25	28	36	0
25–39	9	20	26	45	0
40–54	5	16	23	56	0
55 +	2	7	12	78	1
Haridus (Lõpp)					
15–	1	4	5	89	1
16–19	4	11	17	68	0
20+	8	19	27	46	0
Õpib ikka veel	12	29	30	29	0
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	6	19	26	49	0
Juhid	10	21	30	39	0
Muud valged kaelarühmad	6	18	25	51	0
Töölised	5	12	20	63	0
Koduinimesed	3	8	10	78	1
Töötud	7	11	17	65	0
Pensionil	2	5	8	84	1
Õpilased	12	29	30	29	0
Raskused arвете maksmisel					
Suurema osa ajast	5	12	14	68	1
Aeg-ajalt	5	16	18	61	0
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	6	14	22	58	0
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	3	8	12	76	1
Alumine keskklass	6	14	19	60	1
Keskklass	6	16	22	56	0
Ülemine keskklass	10	23	27	40	0
Ülemine klass	9	14	43	34	0
Subjektivne linnastumine					
Maaküla	4	11	18	66	1
Väike! Keskmise suurusega linn	5	15	21	58	1
Suur linn	7	17	21	55	0
Tegevus keeleõppijana					
Väga aktiivne	13	28	28	31	0
Aktiivne	8	27	29	36	0
Ei ole aktiivne	3	9	17	71	0

40 Väga aktiivsed keeleõppijad on need vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, erinevalt aktiivsetest õppijatest, kes selle asemel ei ole hiljuti õppinud uut keelt, kuid kavatses seda teha, ning mitte aktiivsed õppijad, nimelt need vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatses seda järgmisel aastal teha.

IV. CITIZENSI SUHTUMINE MITMEKEELSUSSESSE

Käesolevas peatükis käsitletakse eurooplaste hoiakuid seoses mitmete küsimustega, mis on seotud täiendavate keelte õppimise ja kasutamisega. Täpsemalt vaadeldakse peatükis esimeses osas seda, mil määral eurooplased arvavad, et ELi inimestel peaks olema võimalik rääkida ka muid keeli kui nende emakeel. Teises osas käsitletakse peatükis seda, kas piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta. Viimases osas käsitletakse peatükis küsimust, kas keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet.

1. Ühe või mitme keele valdamine lisaks emakeelele

Valdav enamik eurooplasi arvab, et kõik ELis peaksid rääkima lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt ja enamik inimesi peaks rääkima lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt.

Eurooplased on üksmeelel selles, et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele ka vähemalt ühte keelt⁴¹.

seisukohaga ei nõustuta (28 %, + 4) rohkem kui seoses seisukohaga, et eurooplased peaksid rääkima vähemalt ühte keelt lisaks oma emakeelele. Erinevused piirduvad peamiselt nendega, kes kalduvad eriarvamusele (20 %, + 2), mitte „täielikult“ ei nõustu (8 %, + 2). Üldiselt toetavad vastajad enamasti ELi nägemust, et ELi kodanikel peaks olema võimalik rääkida lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt, ning on vähe tõendeid selle visiooni tugevast hukkamõistmisest.

Riiklikul tasandil näeme, et 11 liikmesriigis on enam kui üheksa kümnest nõus, et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt, kusjuures peaaegu ühehäälsust on näha Küprosel (99 %), Luksemburgis (98 %) ja Kreekas (97 %). 13 riigis on selle väitega täielikult nõus üle poole, kusjuures kõrgeimad tulemused on saavutatud Luksemburgis (77 %), Kreekas (75 %) ja Lätis (72 %). Nende seas, kes nõustuvad täielikult ja kalduvad nõustuma, on kõige madalamad tulemused Rumeenias (78 %), Tšehhis ja Bulgaarias (mõlemas 80 %) ning Soomes (81 %).

QB7. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. (EL 27) (%) Kõigil ELis peaks olema võimalik rääkida lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt.

QB7. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. (EL 27) (%) Kõigil ELis peaks olema võimalik rääkida lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt.

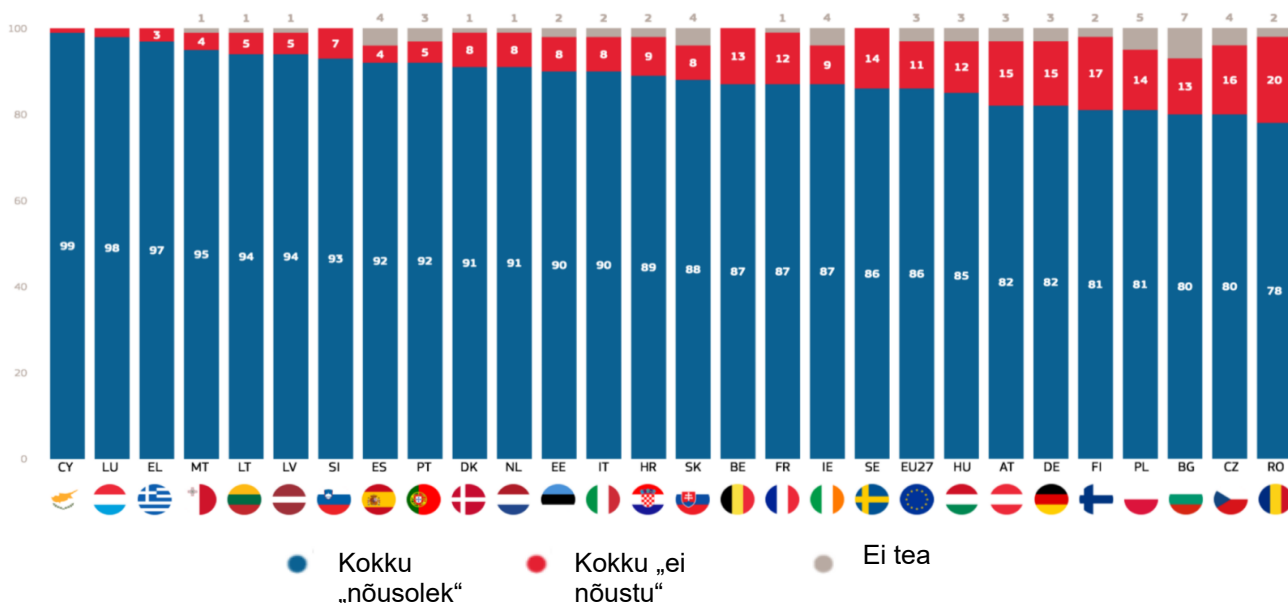
Rohkem kui neli eurooplast viiest (86 %, sama suur osa kui 2012. aastal) peaksid suutma rääkida lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt, kusjuures peaaegu pooled (48 %, + 2) on täielikult nõus. Umbes üks kümnest (11 %, =) eurooplased ei ole selle seisukohaga nõus, vaid 3 % ütles, et nad „ei nõustu täielikult“.

Peaaegu seitse eurooplast kümnest (69 %, -4) on nõus, et ELis peaksid inimesed oskama lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt, kusjuures kolmandik (32 %, -2) ütleb, et nad nõustuvad sellega täielikult. Selle

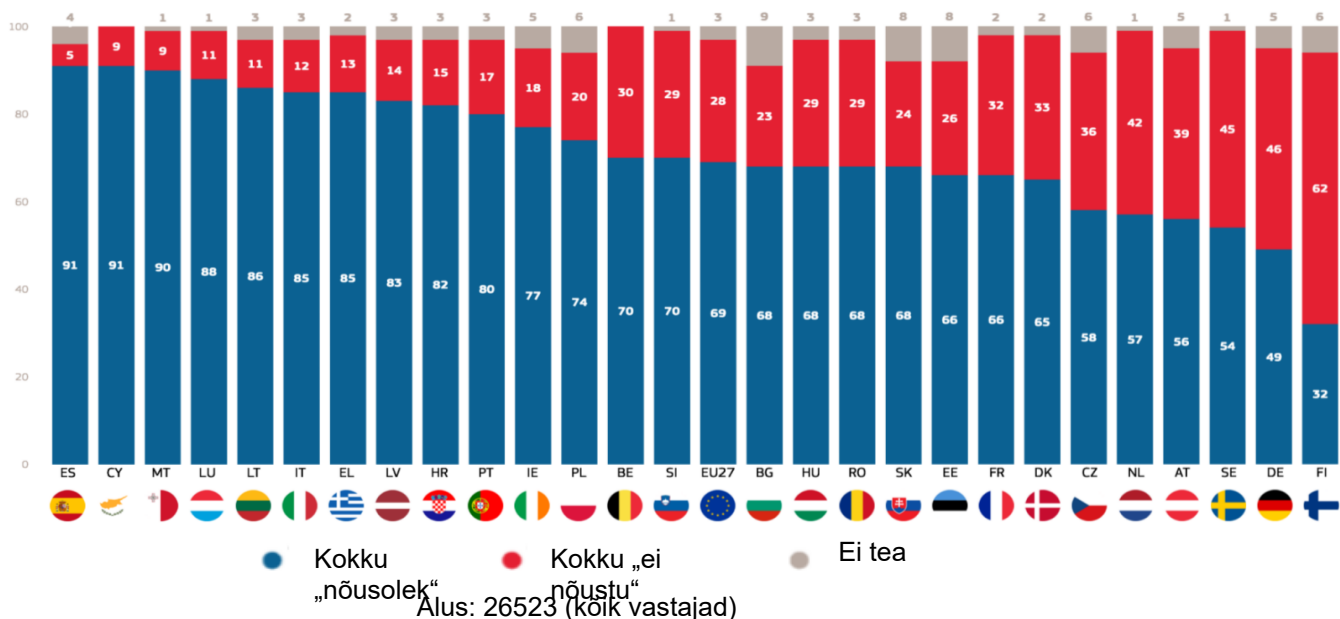
Enamik vastanutest on nõus, et ELi inimesed peaksid igas liikmesriigis, välja arvatud Soomes (32 %) ja Saksamaal (49 %) rääkima lisaks oma emakeelele ka rohkem kui ühte keelt. Suurimad tulemused on saavutatud Küprosel ja Hispaanias (mõlemas 91 %), Maltal (90 %) ja Luksemburgis (88 %).

41 KÜSIMUS7. „Palun öelge, mil määral te nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega.“

QB7.1. Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega.-Igaüks ELis peaks oskama lisaks oma emakeelele ka vähemalt ühte keelt (%)

QB7.2. Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega.-Igaüks ELis peaks oskama lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt (%)

Alus: 26523 (kõik vastajad)

Võrreldes 2012. ja 2023. aastaga näeme, et 17 riigis on vastajad suurema tõenäosusega nõus, et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele ka vähemalt ühte keelt. Suurimat kasvu täheldati Iirimaaal (87 %, + 9 %), Portugalis (92 %, + 9 %), Bulgaarias (80 %, + 7) ja Leedus (94 %, + 6). Veelgi suuremat kasvu on täheldatud nende seas, kes selle väitega täielikult nõustuvad, eelkõige Malta (76 %, + 27), Kreeka (75 %, + 24) ja Bulgaaria (45 %, + 18).

Vastajad nõustuvad suurema tõenäosusega sellega, et kõik ELis peaksid kümnes riigis oskama lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt, kusjuures kõige rohkem on see suurenenud Iirimaaal (77 %, + 21), Küprosel (91 %, + 15) ja Maltal (90 %, + 15). Järsk langus on märgatav muu hulgas Madalmaades (57 %, -24), Rootsis (54 %, -17) ja Eestis (66 %, - 16).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Nooremad vastajad, eelkõige 15–24aastased, nõustuvad tõenäolisemalt (90 %, + 5), et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt, võrreldes 49 %-ga 25–39aastastest, 47 %-ga 40–54aastastest ja 46 %-ga 55-aastastest ja vanematest. 15–24-aastased vastajad nõustuvad veidi tõenäolisemalt (71 %) sellega, et ELis peaksid inimesed oskama rohkem kui ühte keelt, võrreldes 67 %-ga 55-aastastest ja vanematest.
- Need, kes jäid kooli pärast 20-aastaseks saamist, nõustuvad tõenäolisemalt (90 %) sellega, et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele ka vähemalt ühte keelt, võrreldes nendega, kes jätsid kooli pooleli 15-aastaseks või nooremaks (79 %). Sama kehtib võime kohta rääkida rohkem kui ühte keelt, kusjuures kõige haritum rühm nõustub tõenäolisemalt täielikult (35 %) võrreldes nende vähem haritud eakaaslastega (31 %).
- Õpilased on kõige tõenäolisemalt (93 %) nõus, et kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele ka vähemalt ühte keelt, eriti võrreldes töötute vastajate ja kodutarbijatega (mõlemad 82 %). Füüsilisest isikust ettevõtjad on kõige tõenäolisemalt (74 %) nõus, et ELi inimesed peaksid suutma rääkida rohkem kui ühte keelt, võrreldes töötutega (64 %) ja pensionäridega (65 %).
- Need, kellel ei ole kunagi raskusi arvete tasumisega, nõustuvad suurema tõenäosusega (88 %) sellega, et kõik ELis peaksid oskama lisaks emale vähemalt ühte keelt kui need, kellel on enamasti raskusi (81 %).
- Need, kes peavad end kõrgemasse keskklassi kuuluvaks, nõustuvad kõige tõenäolisemalt (93 %) sellega, et kõik ELis peaksid oskama vähemalt ühte lisakeelt, võrreldes 81 %-ga töölisklassis. Kõrgemasse klassi kuuluvad inimesed (79 %) nõustuvad tõenäolisemalt (79 %), et ELis peaksid inimesed oskama rohkem kui ühte keelt, võrreldes 70 %-ga keskklassist ja 68 %-ga töölisklassist.

QB7.1 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kõigil ELis peaks olema võimalik rääkida lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt (% – EL)

	Täiesti nõus	Kalduvad nõustuma	Kalduvad eriarvamusele	Täiesti ei nõustu	Ei tea	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	48	38	8	3	3	86	11
Sugu							
Man	48	39	8	3	2	87	11
Naine	47	39	8	3	3	86	11
Age							
15–24	55	35	6	3	1	90	9
25–39	49	38	9	3	1	87	12
40–54	47	40	8	3	2	87	11
55 +	46	39	8	3	4	85	11
Haridus (Lõpp)							
15–	39	40	9	5	7	79	14
16–19	40	44	10	3	3	84	13
20+	58	32	6	3	1	90	9
Õpib ikka veel	59	34	5	2	0	93	7
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	51	38	7	3	1	89	10
Juhid	57	34	6	2	1	91	8
Muud valged kaelarihmad	48	40	8	2	2	88	10
Töölised	41	43	10	4	2	84	14
Koduinimesed	42	40	9	3	6	82	12
Töötud	42	40	10	4	4	82	14
Pensionil	46	38	8	4	4	84	12
Õpilased	59	34	5	2	0	93	7
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	46	35	10	5	4	81	15
Aeg-ajalt	42	43	10	3	2	85	13
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	51	37	7	3	2	88	10
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	44	37	9	4	6	81	13
Alumine keskklass	44	42	8	4	2	86	12
Keskklass	48	40	8	3	1	88	11
Ülemine keskklass	62	31	4	2	1	93	6
Ülemine klass	61	28	6	4	1	89	10

QB7.2 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kõik ELis peaksid oskama lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt (% – EL)

	Täiesti nõus	Kalduvad nõustuma	Kalduvad eriarvamusele	Täiesti ei nõustu	Ei tea	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	32	37	20	8	3	69	28
Sugu							
Man	32	36	21	8	3	68	29
Naine	33	37	19	7	4	70	26
Age							
15–24	34	37	18	8	3	71	26
25–39	34	36	20	8	2	70	28
40–54	33	37	20	7	3	70	27
55 +	30	37	20	8	5	67	28
Haridus (Lõpp)							
15–	31	36	17	9	7	67	26
16–19	30	37	21	8	4	67	29
20+	35	36	20	7	2	71	27
Õpib ikka veel	36	37	18	7	2	73	25
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	36	38	18	6	2	74	24
Juhid	33	37	22	7	1	70	29
Muud valged kaelarihmad	34	36	20	8	2	70	28
Töölised	32	38	19	8	3	70	27
Koduinimesed	33	36	16	7	8	69	23
Töötud	30	34	21	11	4	64	32
Pensionil	29	36	20	9	6	65	29
Õpilased	36	37	18	7	2	73	25
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	33	33	18	11	5	66	29
Aeg-ajalt	33	38	19	7	3	71	26
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	32	36	21	8	3	68	29
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	33	35	17	9	6	68	26
Alumine keskklass	28	39	21	8	4	67	29
Keskklass	34	36	21	7	2	70	28
Ülemine keskklass	31	37	21	9	2	68	30
Ülemine klass	36	43	15	6	0	79	21

2. Vähemuskeelte kaitse

Enamik eurooplasi nõustub, et piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta.

Vastajatelt küsiti, kas piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta.

Rohkem kui kaheksa kümnest (84 %) nõustub sellega, et piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta, kusjuures enam kui neli kümnest (43 %) nõustub täielikult ja 41 % kaldub sellega nõustuma. Veidi rohkem kui üks kümnest (12 %) ei nõustu.

Riiklikul tasandil on viies riigis enam kui üheksa kümnest nõus, et kaitsta tuleks piirkondlikke ja vähemuskeeli: Malta (97 %), Portugal (94 %), Küpros ja Iirimaa (mõlemad 92 %) ning Rootsi (91 %). Vastajad arvavad seda kõige vähem Bulgaarias (68 %), Tšehhis ja Rumeenias (mõlemas 70 %) ning Madalmaades (75 %). Kümnes liikmesriigis on sellega täielikult nõus üle poole, eelkõige Maltal (74 %), Rootsis (71 %) ja Sloveenias (70 %).

QB7. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega („EL 27“) (%) Kaitsta tuleks piirkondlikke ja vähemuskeeli.

September/oktoober 2023

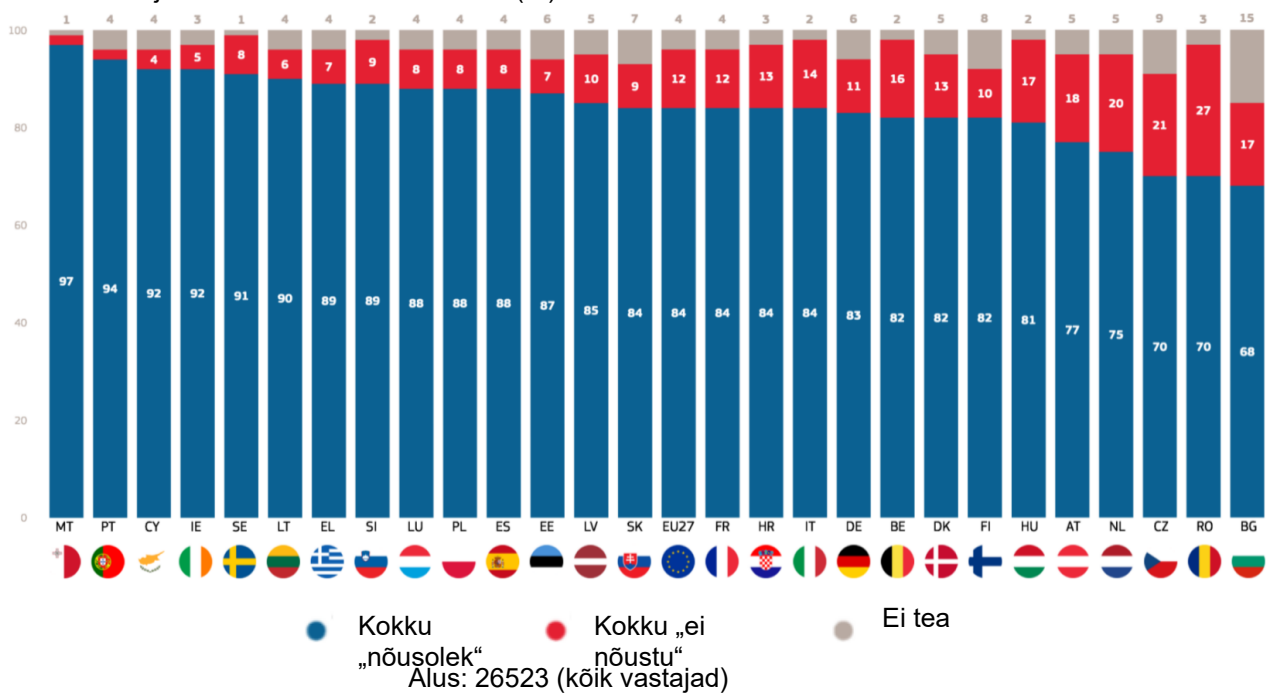

● Kokku „nõusolek“

● Kokku „ei nõustu“

● Ei tea

QB7.4. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega:
 –Piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta (%)

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- 25–54-aastased vastajad nõustuvad veidi tõenäolisemalt (84–85 %) sellega, et piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleks kaitsta, võrreldes 15–24aastastega ning 55-aastaste ja vanematega (mõlemad 82 %).
- Peaaegu üheksa kümnest (87 %) nende seas, kes läksid kooli pärast 20-aastaseks saamist, nõustub kavandatud avaldusega, võrreldes kaheksaga kümnest (80 %) neist, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt.
- Juhid nõustuvad kõige tõenäolisemalt (88 %) sellega, et võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjate, teiste valgekraede töötajate ja üliõpilastega (84 % kõigist), töötutega (80 %) ja koduinimestega (77 %) tuleks kaitsta piirkondlikke ja vähemuskeeli.
- Need, kellel ei ole kunagi rahalisi raskusi, nõustuvad kavandatud avaldusega tõenäolisemalt (85 %) kui need, kes seisavad silmitsi selliste probleemidega suurema osa ajast (78 %).
- Väga aktiivsed keeleõppijad, st vastajad, kes on viimase kahe aasta jooksul alustanud või jätkanud uue keele õppimist, nõustuvad pakutud avaldusega tõenäolisemalt (87 %) kui need, kes on mitteaktiivsed (82 %), st vastajad, kes ei ole kunagi õppinud muud keelt peale oma emakeele ega kavatse seda teha varsti.

QB7.4 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Piirkondlikud ja vähemuskeeled peaksid olema kaitstud (% – EL)

	Täiesti nõus	Kalduvad nõustuma	Kalduvad eriarvamusele	Täiesti ei nõustu	Ei tea	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	43	41	9	3	4	84	12
Sugu							
Man	41	42	9	4	4	83	13
Naine	43	40	9	3	5	83	12
Age							
15–24	42	40	10	3	5	82	13
25–39	42	43	9	3	3	85	12
40–54	43	41	10	3	3	84	13
55 +	42	40	8	4	6	82	12
Haridus (Lõpp)							
15–	39	41	9	4	7	80	13
16–19	38	43	10	4	5	81	14
20+	49	38	8	2	3	87	10
Õpib ikka veel	44	49	9	3	4	84	12
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	42	42	8	4	4	84	12
Juhid	47	41	7	2	3	88	9
Muud valged kaelarihmad	42	42	10	3	3	84	13
Töölised	41	42	10	3	4	83	13
Koduinimesed	38	39	11	4	8	77	15
Töötud	37	43	10	5	5	80	15
Pensionil	43	39	8	4	6	82	12
Õpilased	44	40	9	3	4	84	12
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	42	36	11	5	5	78	16
Aeg-ajalt	39	43	11	3	4	82	14
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	44	41	8	3	4	85	11
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	44	38	8	3	7	82	11
Alumine keskklass	39	43	10	3	5	82	13
Keskklass	43	42	9	3	3	85	12
Ülemine keskklass	44	40	11	3	2	84	14
Ülemine klass	46	36	10	7	1	82	17
Tegevus keeleõppijana							
Väga aktiivne	51	36	7	3	3	87	10
Aktiivne	44	41	10	3	2	85	13
Ei ole aktiivne	40	42	10	3	5	82	13

3. Keeleoskuse parandamine poliitilise prioriteedina

Kolm neljandikku eurooplastest arvab, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet.

Vastajatelt küsiti, kas keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet.

Rohkem kui kolmveerand vastanutest nõustus, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet (76 %, -2 protsendipunkti võrreldes 2012. aastaga). Rohkem kui üks kolmest (35 %, + 1) on täiesti nõus. Iga viies (19 %, + 2) ei nõustu, kusjuures 5 % (=) ei nõustu täielikult.

Kaheteistkümnes riigis on enam kui kaheksa kümnest nõus, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet. Suurimad tulemused on saavutatud Maltal (92 %), Luksemburgis (89 %) ja Küprosel (88 %). Vastajad nõustuvad selle väitega kõige vähem Eestis (60 %), Austrias ja Slovakkias (mõlemas 64 %) ning Rumeenias

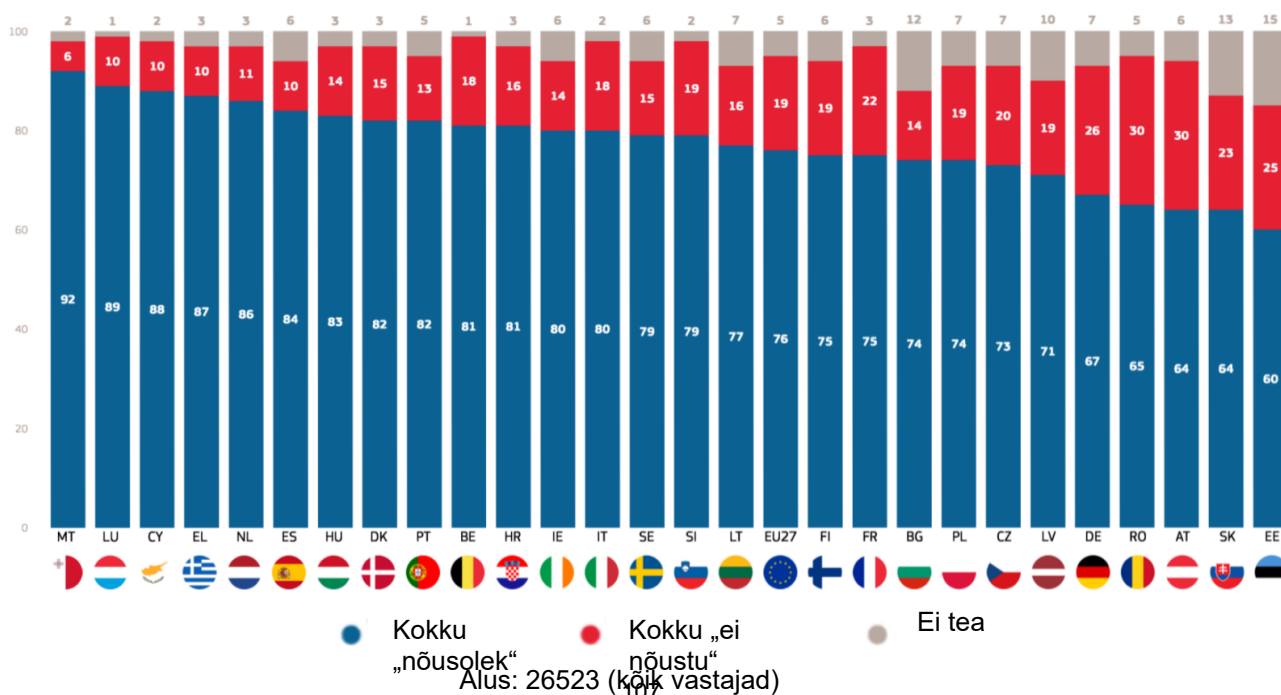
(65 %). Kuues riigis on vähemalt pooled täiesti nõus: Malta (68 %), Küpros (66 %), Kreeka (52 %), Madalmaad (51 %) ning Hispaania ja Luksemburg (mõlemad 50 %).

11 riigis nõustuvad vastajad suurema tõenäosusega kui 2012. aastal, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet, kusjuures suurim kasv registreeriti Maltal (92 %, + 17), Lätis (71 %, + 13) ja Portugalis (82 %, + 10). Belgia (81 %, -7), Prantsusmaal (75 %, -7) ja Eestis (60 %, -7) ja Eestis (60 %, -7) arvavad nad seda palju vähem.

QB7.5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega. (EL27) (%)
Keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet

QB7.5. Palun öelge, mil määral nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega. (%)
Keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab järgmist:

- Nooremad vastajad nõustuvad suurema tõenäosusega sellega, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet, kusjuures 15–24-aastaste seas on nõus kaheksa inimest kümnest (80 %, + 2), võrreldes 73 %-ga 55-aastastest ja vanematest.
- Need, kes jäid haridusse pärast 20-aastaseks saamist, nõustuvad pakutud väitega suurema tõenäosusega kui need, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt (82 % vs 64 %). Nende puhul, kes täielikult nõustuvad, on proportsioonid veelgi suuremad (41 % vs 26 %).
- Võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjatega (80 %), manuaalsete töötajatega (73 %), pensionäridega (71 %) ja töötutega (68 %) nõustuvad õpilased kõige tõenäolisemalt (83 %) sotsiaal-ametialaste kategooriaga.
- Need, kellel ei ole kunagi raskusi arvete tasumisega, nõustuvad esitatud väitega tõenäolisemalt (78 %) kui

need, kes seisavad silmitsi selliste raskustega suurema osa ajast (68 %).

- Vastajad, kes leiavad, et nad kuuluvad kõrgemasse või kõrgemasse keskklassi (mõlemad 82 %), nõustuvad veidi tõenäolisemalt sellega, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet, võrreldes 78 %-ga keskklassist ja 71 %-ga tööliklassis.
- Aktiivsed keeleõppijad (85 %) on tõenäolisemad (85 %) kui need, kes ei ole aktiivsed (72 %), nõustuvad sellega, et keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet.

QB7.5 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Keeleoskuse parandamine peaks olema poliitiline prioriteet (% – EL)

	Täiesti nõus	Kalduvad nõustumata	Kalduvad eriarvamusele	Täiesti ei nõustu	Ei tea	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	35	41	14	5	5	76	19
Sugu							
Man	34	42	15	5	4	76	20
Naine	35	40	14	5	6	75	19
Age							
15–24	38	42	14	3	3	80	17
25–39	36	42	14	5	3	78	19
40–54	35	42	14	5	4	77	19
55 +	33	40	14	6	7	73	20
Haridus (Lõpp)							
15–	26	38	16	9	11	64	25
16–19	31	43	15	6	5	74	21
20+	41	41	12	3	3	82	15
Õpib ikka veel	40	43	12	2	3	83	14
Sotsiaal-ametialane kategooria							
Füüsilisest isikust ettevõtja	38	42	12	4	4	80	16
Juhid	39	43	12	4	2	82	16
Muud valged kaelarihmad	35	44	14	4	3	79	18
Töölised	32	41	15	7	5	73	22
Koduinimesed	31	38	16	7	8	69	23
Töötud	29	39	18	7	7	68	25
Pensionil	32	39	15	6	8	71	21
Õpilased	40	43	12	2	3	83	14
Raskused arvete maksmisel							
Suurema osa ajast	33	35	16	10	6	68	26
Aeg-ajalt	32	43	16	5	4	75	21
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	36	42	13	4	5	78	17
Võtke arvesse kuulumist							
Töölisklass	33	38	13	7	9	71	20
Alumine keskklass	30	42	17	6	5	72	23
Keskklass	35	43	14	4	4	78	18
Ülemine keskklass	42	40	12	4	2	82	16
Ülemine klass	43	39	14	3	1	82	17

JÄRELDUSED

Käesolevas uuringus uuritakse mitmekeelsusega seotud Euroopa perspektiive ja meetmeid, mis on hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi kontrolli all olev valdkond. See võimaldab võrrelda 2012. aasta järeldusi, uurides üldsuse hoiakute, käitumise ja arvamuste arengut poliitika suhtes. Viimases osas sünteesitakse teadusuuringute tulemusi ja arutatakse nende mõju Euroopa Komisjonile.

1. Mitmekeelsus ELis

ELi keelelist maastikku iseloomustab mitmekesisus ja tugev kalduvus mitmekeelsuse poole. Kõige levinum emakeel (19 %) on inglise keel, mis märkimisväärselt vähenes 13 %-lt 2012. aastal 2 %-le 2023. aastal, kuna Ühendkuningriik lahkus EList. Prantsuse (15 %), itaalia (13 %), hispaania (9 %) ja poola (9 %) on samuti laialdaselt kõneldavad emakeeled.

Ligikaudu kuus kümnest (59 %) eurooplast oskab rääkida vähemalt ühte keelt, mis ei ole nende emakeel, kasvades 56 %-lt 2012. aastal (+ 3). Umbes 28 % (+ 1) võib vestelda vähemalt kahes ja 11 % (+ 1) vähemalt kolmes keeles. Keeleoskust vaadates on valdav inglise keel, kusjuures peaaegu pooled eurooplased (47 %) oskavad seda vestluseks piisavalt hästi rääkida, mis on veidi (+ 5) võrreldes 2012. aastaga. Sellele järgnevad väiksemad vastajad, kes oskavad prantsuse keelt (11 %, =), saksa keelt (10 %, -2), hispaania keelt (7 %, =), itaalia keelt (3 %, =) ja vene keelt (3 %, -2). Võrreldes 2012. aastaga kasvab inglise keel kõigis ELi liikmesriikides märkimisväärselt keelena, milles vastajad räägivad piisavalt hästi, et suhelda, kusjuures suurim kasv on Hispaanias (38 %, + 16), Tšehhis (41 %, + 14) ja Kreekas (41 %, + 14).

Sotsiaaldemograafilised tegurid mängivad keeleoskuses olulist rolli. Naised, nooremad inimesed ja kõrgharidusega inimesed on suurema tõenäosusega mitmekeelsed. Näiteks oskab 79 % (+ 5 võrreldes 2005. ja 2012. aastaga) 15–24-aastastest rääkida veel vähemalt ühte keelt, võrreldes 44 %-ga üle 55-aastastest. Lisaks räägivad juhtivatel ametikohtadel või kõrgematel sotsiaalsetel klassidel töötavad inimesed tõenäolisemalt muid keeli kui nende emakeel.

Samuti on alates 2012. aastast suurenenud võime rääkida kahte keelt, mis ei ole nende emakeel, kusjuures märkimisväärselt kasv on suurenenud sellistes riikides nagu Tšehhi (33 %, + 11), Läti (64 %, + 10) ja Hispaania (28 %, + 10). Märkimisväärselt kasvu võib täheldada ka Euroopa noortekategoorias, kuna 15–24-aastased noored, kes oskavad veel kahte keelt, on 39 %, kaks protsendipunkti alates 2012. aastast ja 28 protsendipunkti alates 2005. aastast. Kuigi inglise keel on domineeriv, ei räägita seda veel kaugeltki kõigis liikmesriikides, kusjuures

sellistes riikides nagu Poola ja Rumeenia on keele valdamine madalam.

Üldiselt kajastavad andmed kasvavat suundumust õppida mitut keelt ja tunda end kindlamalt nende keelte oskustaseme suhtes, mis on kooskõlas ELi poliitikaeesmärkide ja kultuurilise mitmekesisuse eesmärkidega. Kuigi inglise keele õppimine on märgatav, eriti noorte seas, on see teiste keelte puhul selgelt vähem nähtav.

2. Keelte kasutamine erinevates kontekstides

Märkimisväärne 31 % eurooplastest kasutab iga päev oma esimest võõrkeelt, kusjuures valdav valik on inglise keel (20 %), järgnevad saksa keel (4 %) ja prantsuse keel (3 %). Inglise keel on ka kõige levinum teine võõrkeel. Aastatel 2012–2023 edeneb inglise keele kasutamine (v.a emakeelena kõnelejad) peaaegu kõigis ELi liikmesriikides, eelkõige Iirimaa (33 %, + 21), Madalmaades (48 %, + 21) ja Küprosel (55 %, + 20). Demograafiliselt kasutavad mehed inglise keelt sagedamini kui naised (22 % vs 17 %). Eri vanuserühmades kasutavad nooremad vastajad vanuses 15–24 sagedamini inglise keelt iga päev (33 %) võrreldes vanemate vastajatega. Haridustase mõjutab ka kasutamist, kus kõrgharidusega inimesed kasutavad inglise keelt sagedamini.

ELis on lisakeelte regulaarne kasutamine sõltuvalt kontekstist väga erinev. Kõige sagedamini kasutatakse esimest lisakeelt puhkuse ajal välismaal (50 %), millele järgneb internet (44 %), filmide/televisiooni vaatamine või raadio kuulamine (39 %), suhtlemine sõpradega (35 %) ja uudiste lugemine (29 %). Peaaegu kolm kümnest (28 %) kasutavad tööl toimuvates vestlustes oma esimest täiendavat keelt ja 22 % tööga seotud lugemiseks. Huvitav on see, et 17 % kasutab pere liikmetega suhtlemisel täiendavat keelt.

Meedia tarbimise osas eelistab enamik (53 %) subtiitritud välismaistele filmidele ja programmidele, mis on eriti suur Rootsisis ja Soomes (95 %). See on olnud oluline muutus (11 protsendipunkti) alates 2012. aastast, kui enamus eelistab dubleerimist. Nooremad ja kõrgharidusega inimesed näitavad suuremat kalduvust subtiitritega sisu poole.

3. Keeleõpe: motiivid ja meetodid

Euroopas paistab inglise keel silma 77 % (+ 1) ja sellele järgnevad saksa (14 %, -3), prantsuse (13 %, -1) ja hispaania (12 %, =). Naised (23 %, =) on veidi tõenäolisemalt kui mehed (20 %, -2), et nad ei ole kunagi õppinud muud keelt kui nende emakeel. Nooremad vastajad (15–24-aastased) kalduvad rohkem nägema keeleõppe eeliseid: viimase kahe aasta jooksul on 18 %

(=) hakanud uut keelt õppima, võrreldes ainult 2 %-ga (-1) 55-aastastest ja vanematest. Lisaks on kõrgelt haritud inimesed seitse korda suurema tõenäosusega alustanud uue keele õppimist viimase kahe aasta jooksul kui need, kellel on vähem haridust.

Riigipõhised eelistused on erinevad, kusjuures inglise keelt hinnatakse eelkõige Madalmaades (96 %, =), Rootsis (95 %, -2) ja Taanis (91 %, -1), samas kui selle tähtsus on suhteliselt väiksem Luksemburgis (46 %, +5), Bulgaarias (57 %, =) ja Ungaris (61 %, -6). Saksamaa keeli eelistatakse muu hulgas Sloveenias (49 %) ja Taanis (43 %) ning hispaania keeles lirimaal, Prantsusmaal (mõlemas 28 %) ja Madalmaades (21 %), kuigi mitte nii palju kui inglise keeles. Kõige kõrgem oli prantsuse keel lirimaal (26 %), Saksamaal ja Portugalis (mõlemas 20 %), välja arvatud Luksemburgis (62 %) ja Belgias (40 %), kus see on ametlik keel.

Demograafial on oma roll, sest mehed (78 %, +9) eelistavad veidi inglise keelt ja nooremad eurooplased (15–24aastased) eelistavad seda tugevalt (90 %, +10). Kõrghariduse tase on korrelatsioonis erinevate keelte eelistamisega. Finantsstabiilsus ja kõrgem sotsiaalne staatus ühtivad ka selliste keelte tunnustamisega nagu inglise, saksa ja prantsuse keel. Kokkuvõtteks võib öelda, et kuigi inglise keelt juhib, säilitavad teised keeled tähtsuse, mida mõjutavad rahvus-, demograafilised ja sotsiaal-majanduslikud tegurid. Näiteks hindavad juhid ja valgekraede töötajad saksa keelt rohkem kui teisi kutsekategooriaid.

Eurooplased rõhutavad inglise keele (85 %, -3) tähtsust oma laste tuleviku jaoks, kusjuures riigiti on erinevusi. Inglise keele tähtsus on selles osas eriti märgatav Madalmaades 96 % (=), Rootsis (96 %, -2), Kreekas (94 %, +2), Soomes (94 %, +5) ja Sloveenias (93 %, =).

Uue keele õppimise eelised hõlmavad töövõimalusi (51 %) ja kultuurilist mõistmist (45 %). Eelistused on riigiti erinevad. Kreeklased ja leedulased rõhutavad näiteks välismaal töötamist (vastavalt 84 % ja 75 %).

Mis puutub keeleõppesse, siis praegu õpib või kavatses alustada 15 % (+1) ning 48 % (+3) ei kavatses alustada. Huvi on suurem meeste ja nooremate inimeste seas. Uute keelte õppimise motivatsiooni uurimisel selgub, et motivatsioonil on keskne roll. Kümnest vastajast neli (39 %, +3) märkisid, et motivatsiooni puudumine pärsib neid teise keele õppimisest, samas kui 28 % (=) viitas takistusena ajapiirangutele. 25 % (+4) tunnistab, et keeled ei ole head, ja 20 % (-6) leiab, et õppimise kulud on takistuseks.

Need tegurid on riigiti erinevad. Rootsis väljendab motivatsiooni 56 % (+4), samas kui Küpros paistab silma 48 % (+13), mis rõhutab ajapiiranguid. Tšehhi, Austria ja Slovakkia on teatanud, et enesestmõistetava keele ebapiisavus on 32 %. Kreeka on nimekirjas, kus keeleõpet

peetakse kulukaks (41 %, +14), samas kui Prantsusmaa tajub ebapiisavaid keelekasutusvõimalusi (25 %, +1).

Uurides, kuidas eurooplased omandavad uusi keeleoskusi, on valdavaks meetodiks endiselt koolipõhised õppetunnid, kusjuures 47 % vastanutest õpib nii, kuigi see arv on alates 2012. aastast vähenenud 21 %. Muud meetodid jäävad maha, 20 % tegeleb iseõppimisega televisiooni, filmide või raadio kaudu. Mitteametlikud vestlused emakeelena kõnelejatega (17 %), iseõppimine lugemise kaudu (15 %) ning veebirakendused või -kursused (15 %).

Riiklikul tasandil on koolis õppimine kõige levinum Leedus (74 %), samas kui lirimaal jääb maha 29 %. Meedia kaudu iseõppimine on kõige levinum Rootsis ja Maltal (54 %). Emakeelena kõnelejate suhtlus leiab, et Rootsis (42 %), veebirakenduste või -kursuste kasutamine on populaarne Rootsis ja Madalmaades (36 %), kuid vähem Kreekas (4 %).

Keele omandamise meetodite tõhususe hindamisel säilitavad koolipõhised õppetunnid oma ülimumlikkuse, kusjuures 34 % vastanutest peab neid kõige tõhusamaks. Teisel kohal peab 9 % emakeelena rääkimist kõige tõhusamaks meetodiks, samas kui 8 % pooldab ümbritsevat õppimist sagedaste küllastuste kaudu asjaomastesse riikidesse. Riigi tasandil on kõige tõhusamad koolitunnid Leedus (50 %) ja Rumeenias (45 %), samas kui Kreekas (13 %) ja Luksemburgis (18 %) on skeptitsism. Mitteametlik vestlus põliselanikega on kõrgelt hinnatud Eestis (15 %) ja Lätis (14 %).

Kuus eurooplast (60 %) kasutab harva masintõlke kümneid ioone. Seevastu 20 % tegeleb mitu korda kuus, 14 % mitu korda nädalas ja 6 % päevas. Riigid, kus masintõlkeid kasutatakse vähe, on Rumeenia (73 %), lirimaa, Portugal ja Poola (68 %). Seevastu Luksemburgis (33 %), Madalmaades (36 %) ja Belgias (37 %) on kõige väiksem vastumeelsus. Nooremad inimesed vanuses 15–24 aastat (11 %) kasutavad neid päevas kaks korda suurema tõenäosusega kui 40–54-aastased (5 %) ja 55-aastased ja vanemad (2 %). Aktiivsed keeleõppijad (13 %) kasutavad masintõlkeid päevas palju tõenäolisemalt kui mitteaktiivsed kolleegid (3 %).

4. Kodanike suhtumine mitmekeelsusesse

86 % vastanutest (=) usub, et kõik Euroopa Liidus peaksid olema võimelised rääkima vähemalt ühte täiendavat keelt, kusjuures peaaegu pooled (48 %, +2) väljendavad tugevat nõusolekut. Lisaks toetab 69 % (-4) eurooplastest ideed, et ELi kodanikud peaksid lisaks oma emakeelele rääkima rohkem kui ühte keelt. Eelkõige annab see perspektiiv märkimisväärset toetust: 32 % (-2) nõustus täielikult ja ainult 28 % (+4), kes ei nõustu sellega. Arvamus, et eurooplased peaksid valdama mitut keelt,

saab enamuse toetust igas liikmesriigis, välja arvatud Soomes (32 %, -5) ja Saksamaal (49 %, -8).

Demograafilise analüüsi osas on noorematel vastajatel, eelkõige 15–24aastastel, suurem tõenäosus (90 %, + 5) nõustuda sellega, et eurooplased peaksid rääkima vähemalt ühte täiendavat keelt. Veelgi enam, need, kes laiendasid oma haridust üle 20 aasta vanuseks, on tõenäolisemad (90 %, + 1) nõustuvad selle perspektiiviga, võrreldes nende vähem haritud kolleegidega. Oma osa on ka sotsiaal-majanduslikel teguritel, kusjuures õpilased (93 %, + 3) ja kõrgema klassi isikud (79 %) näitavad üles tugevamat üksmeelt mitmekeelsuse suhtes.

Valdav enamuse, 84 %, toetab piirkondlike ja vähemuskeelte kaitsmist. Malta (97 %), Portugal (94 %), Küpros (92 %), Iirimaa (92 %) ja Rootsi (91 %) kuuluvad nende riikide hulka, kus rohkem kui üheksa vastajat kümnest pooldab nende keelte kaitset.

Ligikaudu kolm neljandikku eurooplastest (76 %, -2) on nõus, et poliitilise eesmärgina tuleks seada prioriteediks keeleoskuse parandamine, kusjuures 35 % (-1) väljendab tugevat nõusolekut.

Nooremad vastajad, eriti 15–24aastased, kalduvad rohkem (80 %, + 2) eelistama keeleoskuse parandamist poliitilise eesmärgina. Lisaks toetavad seda ideed inimesed, kes omandasid hariduse pärast 20-aastaseks saamist (82 %, =), võrreldes nendega, kes lahkusid koolist 15-aastaselt või nooremalt. Perspektiive mõjutavad ka muud sotsiaal-majanduslikud tegurid, kusjuures õpilased (83 %, + 1) ja kõrgema keskklassi vastajad (82 %) näitasid üles tugevamat üksmeelt.

TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID

Ajavahemikul 29. septembrist kuni 19. oktoobrini 2023 viis Verian Euroopa Komisjoni teabevahetuse peadirektoraadi meediaseire ja Eurobaromeetri üksuse taotlusel läbi Eurobaromeetri uuringu 100.1.

Laine 100.1 hõlmab Euroopa Liidu liikmesriikide elanike arvu, kes elavad kõigis 27 liikmesriigis ning on vähemalt 15-aastased.

Kõigis riikides rakendatav põhivalimi ülesehitus on mitmeastmeline, juhuslik (tõenäosus) stratifitseeritud. Igas riigis stratifitseeritakse valimit esmalt NUTSi piirkondade kaupa ja igas piirkonnas linnalisuse näitaja (DEGURBA) järgi. Igas kihis valitud valimipunktide arv kajastab kihtide üldkogumit 15+. Teises etapis moodustati proovivõtukohad tõenäosusega, mis on võrdeline nende 0+ populatsiooni suurusega igas kihis. Seega esindavad valimid kogu nende riikide territooriumi, mida uuriti vastavalt EUROSTATi NUTS II (või samaväärsele) andmetele ja vastavalt vastavate riikide elanike arvu jaotusele suurlinnade, linna- ja maapiirkondade lõikes⁴².

Igas valitud proovivõtupunktis võeti juhuslikult lähtekoordinaat ja kasutati tagasipööratud geokodeerimisvahendit, et teha kindlaks koordinaadile lähim aadress. See aadress oli suvalise jalutuskäigu lähteaadress. Täiendavad aadressid (iga N-aadress) valiti algselt aadressist standardse „juhusliku marsruudi“ protseduuri alusel. Igas leibkonnas kaasati vastaja juhuslikult. Juhusliku valiku lähenemisviis sõltus leibkonna suurusest. Näiteks kahe 15-liikmelise leibkonna puhul kasutati skripti selleks, et valida kas informaator (sõeluuringu küsimustikule vastav isik) või leibkonna muu tingimustele vastav liige. Kolme 15-liikmelise leibkonna puhul kasutati skripti selleks, et valida kas informaator (1/3 ajast) või veel kaks toetuskõlblikku liiget leibkonnas (2/3 ajast). Kui kaks ülejäänud liiget valiti, paluti intervjuerijal küsida kas noorimat või vanimat. Skript määraks valiku juhuslikult kõige nooremale või vanemale võrdse tõenäosusega. See protsess jätkub neljale 15-le leibkonnaliikmele, kes küsivad juhuslikult noorimat, teist ja vanimat. Viie 15-liikmelise leibkonna puhul pöördume tagasi viimase sünnipäeva reegli juurde.

Kui leibkonnaga ühendust ei võetud või kui valitud vastaja ei olnud kättesaadav (hõivatud), vaatas küsitleja sama leibkonna uuesti läbi kuni kolm lisakorda (kokku neli kontaktikatset). Küsitlejad ei osuta kunagi sellele, et uuring viiakse eelnevalt läbi Euroopa Komisjoni nimel; taotluse

korral võivad nad seda teavet anda, kui küsitlus on lõpule viidud.

Värbamisetapp oli Madalmaades, Soomes ja Rootsis veidi erinev. Kahes viimati nimetatud riigis valiti aadresside valim igas proovivõtupunktis aadresside või rahvastikuregistri põhjal (Soomes ei valita mitte kõiki valimipunkte, vaid mõnes riigis, kus vastamise määr eeldatavasti paraneb). Aadressid valiti juhuslikult. Seejärel võeti kodumajapidamistega ühendust telefoni teel ja värvati küsitluses osalema. Madalmaades kasutatakse kahetasandilist RDD valimit (mobiil- ja lauatelefoninumbrid), kuna puudub terviklik rahvastikuregister, mille telefoninumbrid on kättesaadavad. Mõlema kaadri numbrite valimine toimub juhuslikul viisil, kusjuures iga number saab võrdse valiku tõenäosuse. Erinevalt Rootsist ja Soomest on valim klasterdamata.

⁴² Linnapiirkondade klassifikatsioon DEGURBA alusel (https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/ba_ckground)

Eurobaromeetri eriuuring 540 europlast ja nende keeled september – oktoober 2023

Riigid	Instituutide	Intervjuude arv	Välitööde kuupäevad	Rahvaarv 15+	Proportsioonid
BE Belgium	MCM Belgium	1,011	28/09/2023 16/10/2023	9,619,330	2.5%
BG Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,038	27/09/2023 15/10/2023	5,917,534	1.6%
CZ Czechia	STEM/MARK	1,013	27/09/2023 18/10/2023	8,982,036	2.4%
DK Denmark	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,010	27/09/2023 16/10/2023	4,891,261	1.3%
DE Germany	Mantle Germany (Kantar Public)	1,532	28/09/2023 19/10/2023	71,677,231	18.9%
EE Estonia	Norstat Eesti	1,004	28/09/2023 17/10/2023	1,111,597	0.3%
IE Ireland	B and A Research	1,015	27/09/2023 17/10/2023	4,005,909	1.1%
EL Greece	Kantar Greece	1,014	28/09/2023 13/10/2023	9,167,896	2.4%
ES Spain	Mantle Spain (Kantar Public)	1,009	26/09/2023 10/10/2023	40,639,381	10.7%
FR France	MCM France	1,003	28/09/2023 16/10/2023	55,700,114	14.7%
HR Croatia	Hendal	1,033	25/09/2023 15/10/2023	3,461,468	0.9%
IT Italy	Testpoint Italia	1,047	25/09/2023 06/10/2023	51,599,668	13.6%
CY Rep. Of Cyprus	CYMAR Market Research	504	28/09/2023 15/10/2023	752,304	0.2%
LV Latvia	Kantar TNS Latvia	1,000	25/09/2023 16/10/2023	1,590,245	0.4%
LT Lithuania	Norstat LT	1,017	28/09/2023 15/10/2023	2,373,312	0.6%
LU Luxembourg	ILRES	508	27/09/2023 14/10/2023	533,335	0.1%
HU Hungary	Kantar Hoffmann	1,020	27/09/2023 11/10/2023	8,313,539	2.2%
MT Malta	MISCO International	510	28/09/2023 15/10/2023	446,788	0.1%
NL Netherlands	Mantle Netherlands (Kantar Public)	1,036	28/09/2023 15/10/2023	14,763,684	3.9%
AT Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,012	27/09/2023 11/10/2023	7,647,176	2.0%
PL Poland	Research Collective	1,015	26/09/2023 15/10/2023	31,982,941	8.4%
PT Portugal	Intercampus SA	1,030	28/09/2023 15/10/2023	8,915,624	2.3%
RO Romania	CSOP SRL	1,054	26/09/2023 13/10/2023	16,174,719	4.3%
SI Slovenia	Mediana DOO	1,002	25/09/2023 15/10/2023	1,791,246	0.5%
SK Slovakia	MNFORCE	1,008	27/09/2023 15/10/2023	4,591,487	1.2%
FI Finland	Taloustutkimus Oy	1,004	27/09/2023 16/10/2023	4,672,932	1.2%
SE Sweden	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,074	26/09/2023 13/10/2023	8,541,497	2.2%
		26,523	25/09/2023 19/10/2023	379,864,254	100%

* Tuleb märkida, et käesolevas tabelis esitatud koguprotsent võib ümardamise tõttu ületada 100 %.

Intervjueerimise režiim riigiti

Intervjuud viidi läbi näost näkku intervjuude kaudu, kas füüsiliselt inimeste kodus või kaugvideo teel asjakohases riigikeeles. Kaugvideointervjuud („internetipõhine näost näkku“ või CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) viidi läbi ainult Tšehhis, Taanis, Maltal ja Soomes.

Riigid	CAPI intervjuude arv	CAVI intervjuude arv	Kokku ilma intervjuudeta	
BE	Belgium	1,011		1,038
BG	Bulgaria	1,038		1,038
CZ	Czechia	844	169	1,013
DK	Denmark	863	147	1,010
DE	Germany	1,532		1,532
EE	Estonia	1,004		1,004
IE	Ireland	1,015		1,015
EL	Greece	1,014		1,014
ES	Spain	1,009		1,009
FR	France	1,003		1,003
HR	Croatia	1,033		1,033
IT	Italy	1,047		1,047
CY	Rep. Of Cyprus	504		504
LV	Latvia	1,000		1,000
LT	Lithuania	1,017		1,017
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,020		1,020
MT	Malta	362	148	510
NL	Netherlands	1,036		1,036
AT	Austria	1,012		1,012
PL	Poland	1,015		1,015
PT	Portugal	1,030		1,030
RO	Romania	1,054		1,054
SI	Slovenia	1,002		1,002
SK	Slovakia	1,008		1,008
FI	Finland	903	101	1,004
SE	Sweden	1,074		1,074
TOTAL EU27		25,958	565	26,523

CAPI: Arvutipõhine isiklik intervjueerimine

CAVI: Arvutipõhine videointervjuu

Vastamise määr

Iga riigi puhul võrreldakse vastatud valimit universumiga (st riigi üldpopulatsiooniga). Kaalu kasutatakse selleks, et sobitada vastav valim universumi soo järgi vanuse, piirkonna ja linnastumise astme järgi. Euroopa hinnangute puhul (s.o ELi keskmine) korrigeeritakse iga riigi kaalu, kaaludes neid ülespoole või allapoole, et kajastada nende 15+ elanikkonna osakaalu EL 15+ elanikkonna osakaalus.

Vastamise määra arvutamiseks jagatakse täielike küsitluste koguarv kõigi külastatud aadresside arvuga, välja arvatud aadressid, mis ei ole rahastamiskõlblikud, kuid kaasa arvatud aadressid, mille puhul abikõlblikkus ei ole teada. EUROBAROMETERi uuringu laine 100.1 puhul on Veriani arvutatud EL 27 riikide vastamismäärad järgmised:

Riigid	Vastamise määr	
BE	Belgium	40.3%
BG	Bulgaria	47.5%
CZ	Czechia	55.4%
DK	Denmark	35.6%
DE	Germany	24.5%
EE	Estonia	30.4%
IE	Ireland	35.5%
EL	Greece	29.9%
ES	Spain	35.1%
FR	France	36.7%
HR	Croatia	38.5%
IT	Italy	26.0%
CY	Rep. Of Cyprus	52.6%
LV	Latvia	37.1%
LT	Lithuania	44.4%
LU	Luxembourg	27.7%
HU	Hungary	61.1%
MT	Malta	54.5%
NL	Netherlands	63.8%
AT	Austria	38.9%
PL	Poland	40.6%
PT	Portugal	46.1%
RO	Romania	51.9%
SI	Slovenia	48.1%
SK	Slovakia	46.2%
FI	Finland	28.2%
SE	Sweden	77.6%

Veamäärad

Lugejatele tuletatakse meelde, et uuringu tulemused on hinnangud, mille täpsus, kui kõik on võrdsed, põhineb valimi suurusel ja täheldatud protsendil. Umbes 1000 intervjuust koosneva valimi puhul varieeruvad tegelikud protsendid järgmiste usalduspiiride piires:

<u>Valimi koostamise protsessist tulenevad statistilised varud</u>											
(95 % usaldusnivoo juures)											
<i>erinevad valimi suurused on ridades</i>						<i>erinevad täheldatud tulemused on esitatud veergudes</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

(Küsimustik ei ole kättesaadav siin)

(Andmed ei ole kättesaadavad siin)

MÄRKUSED

(Pierre Dieumegard)

See keelebaromeeter on kaksteist aastat kestnud!

Aastatel 2000–2012 avaldati mitu Eurobaromeetri uuringut keelte kohta, kuid neid ei avaldatud pärast EBS386 2012. aastal.

Kuid alates 2012. aastast on Euroopa ja maailm palju muutunud ning võis ette kujutada, et ka eurooplaste teadmised ja arvamused keelte kohta võivad olla muutunud.

Ometi valmistab see Eurobaromeetri uuring EBS540 keelte kohta pettumust.

Nagu tavaliselt, on pressiteade Euroopa Liidu poliitika jaoks väga positiivne ja meelitiv.

„Mis puudutab võõrkeelte oskust, siis Eurobaromeetri uuring näitab positiivseid, kuigi tagasihoidlikke edusamme alates viimasest uuringust 2012. aastal.“

Jah, see on väga tagasihoidlik.

– Esimese võõrkeele puhul märgime, et vastuse „võib vestelda“ 3 protsendipunkti kasv 56 %-lt 59 %-le. Selle määra juures kulub rohkem kui sajand, et jõuda 90 %ni. See on tõesti väga tagasihoidlik, kui kaalute aega ja raha, mis kulub inglise keele õpetamisele kogu koolisüsteemis.

– Kohe pärast seda lauset esimese võõrkeele kohta öeldakse, et EL läheneb oma eesmärgile, milleks on omandada veel kaks keelt. Ei, sest seni ei ole mainitud teist keelt.

– Järgmises punktis on selgelt märgitud, et teise võõrkeele areng on piiratum: võrreldes 2012. aastaga on ainult 28 % võimeline vestlust pidama, mis tähendab ühe protsendipunkti suurust kasvu. Sellises tempos kulub peaaegu neli sajandit, et 50 % Euroopa elanikkonnast saaks pidada vestlust kahes võõrkeeles.

– Väljendit „inglise keelt kõnelevad peaaegu pooled eurooplased (47 %) võõrkeelena“ tuleks käsitleda perspektiivina. Tegelikult väidab 47 % eurooplastest, et nad räägivad inglise keelt piisavalt hästi, et vestelda (küsimus D48), kuigi selle vestluse tase ei ole teada. See on kooskõlas Eurydice 2023. aasta uuringuga, mille kohaselt rohkem kui 90 % noortest eurooplastest õpib inglise keelt ja üha varases eas: on normaalne, et pärast kümnet aastat inglise keele õpetamist väidab suur osa noori eurooplasi, et nad suudavad selles keeles vestelda. Kuid me ei tohiks unustada Surveylang (2012) tulemusi: kooli lõpus saavutab inglise keeles ainult 28 % õpilastest B2-taseme, mis on ametlikult oodatud tase.

– Pressiteade viitab [OECD uuringule](#) selle kohta, kuidas 15-aastased õpivad inglise keelt, kuid see uuring hõlmab ainult viit riiki (Soome, Kreeka, Iisrael, Madalmaad ja Portugal), millest ainult neli asuvad Euroopas ja kus kõigil on suhteliselt väike elanikkond (Madalmaades maksimaalselt 17 miljonit elanikku). Seda on raske ekstrapoleerida suure rahvaarvuga riikidele (Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, kus rahvaarv on üle 60 miljoni).

Tekst, graafika ja tabelid on sageli liiga madala eraldusvõimega, et neid oleks võimalik kasutada

Mõned tabelid on teksti kujul, mida saab hõlpsasti kopeerida statistilise analüüsi tarkvarasse, kuid teised on rasterpildi kujul (pikslite tabel), mida ei saa kopeerida ega kleepida. Need tabelid on sageli madala eraldusvõimega, mis tähendab, et neid ei saa kasutada automaatse märkide tuvastamise tarkvara abil.

See kehtib ka graafikute kohta, kus legend on loetamatu. Näiteks QB3 diagramm:

7) (%)

in the coming year 48 -3

mother tongue 21 -

Sama kehtib graafiku QB8 kohta:

Vead õonestavad dokumendi usaldusväärust

Juuni alguses avaldatud prantsuskeelses versioonis esines mitmesuguseid tüpograafilisi vigu, samuti vigu graafikute ja tabelite legendides ning vigu numbrilistes väärtustes. Need vead parandati 26. juunil 2024 kättesaadavas versioonis (võimaluse korral pärast pressiteates osutatud kontaktidele saadetud e-kirja).

Eelmisest aruandest on eemaldatud tundlikud küsimused

2012. aasta aruande meeldetuletus

2012. aasta Eurobaromeetri uuringus 386 esitati järgmised küsimused (EQ7): Mil määral nõustute järgmiste väidetega?

- „kõiki keeli, mida ELis räägitakse, tuleks kohelda võrdselt“, 81 % vastustest („täielikult nõus“ või „nõustun“)
- „kõigil ELis peaks olema võimalik rääkida ühist keelt“: 69 % vastanutest olid positiivsed.
- „Euroopa institutsioonid peaksid võtma kasutusele ühe keele, et suhelda Euroopa kodanikega“: valdav enamus oli väga väike (51 % positiivsetest vastustest).

Siin näib olevat paradoksaalne: Euroopa kodanikud soovivad, et kõiki nende keeli austataks ja koheldaks võrdselt ning et kõik saaksid rääkida ühist keelt. Teisest küljest pooldavad nad vaid mõõdukalt seda, et Euroopa institutsioonid võtaksid nendega suhtlemiseks kasutusele ühe keele.

Eurooplaste väljendatud soovid ei ole kooskõlas Euroopa institutsioonide praktikaga, mis soosib inglise keelt ametliku suhtluse ainsa keelena, ilma et austataks teisi keeli.

Kui me vaatleme seda paradoksi, siis selgub, et kui me tahame täita eurooplaste soove (ühine keel, kuid erinevate keelte austamine), ei ole praegune inglise keele poliitika asjakohane. Vaja on ühist keelt, mis on õiglane, tõhus, kergesti õpitav ja täpne: parim keel on rahvusvaheline keel esperanto.

Mis on 2024. aasta aruandes uut?

Kuigi aastatel 2000–2012 esitati mitu Eurobaromeetri aruannet keelte kohta, ei olnud neid kuni 2024. aastani üldse.

Mõlemal juhul (2012 ja 2024) käsitletakse aruande IV osas ELi kodanike suhtumist mitmekeelsusesse.

Positiivsete vastuste osakaal küsimusele „Igaühel ELis peaks olema võimalik rääkida lisaks oma emakeelele vähemalt ühte keelt“ ei ole muutunud: 86 % (QB7.1). Kuid raporti tekst on väga positiivne ja viitab 17 riigile, kus see osakaal on suurenenud, rääkimata neist, kus see on vähenenud.

Positiivsete vastuste osakaal küsimusele „Igaüks ELis peaks olema võimeline rääkima lisaks oma emakeelele rohkem kui ühte keelt“ vähenes 73 %-lt 69 %-le (QB7.2). Seetõttu võime öelda, et eurooplasted nõustuvad ELi ametliku poliitikaga, mis hõlmab lisaks oma emakeelele ka kahte keelt, vähem kui 2012. aastal. Kuid raport on väga positiivne ja räägib kümnest riigist, kus see osakaal on tõusnud, liikudes kiiresti üle teiste riikide, kus see on langenud.

Siis ei mainita eelmist paradoksaalset, soovi omada ühist keelt, vaid seda, et kõiki keeli koheldaks võrdselt. Selle asemel öeldakse: „Piirkondlikud või vähemuskeeled peaksid olema kaitstud“: suurem osa küsitluteest on sellega nõus. On huvitav näha, et riikidel, kes kõige rohkem soovivad piirkondlike ja vähemuskeelte kaitset (Malta ja Portugal), ei ole seda probleemi. Vastupidi, riigid, kes seda kõige vähem tahavad (Bulgaaria ja Rumeenia), on probleemiga palju rohkem silmitsi seisnud.

Kuid endiselt on ebaaus kõrvaldada küsimused, mis võivad näidata, et inimesed ei ole nõus Euroopa Liidu institutsioonide poliitikaga.

Selle aruande avaldamine on võtnud kaua aega. Ühest küljest kulus sama teemat käsitleva kahe raporti vahel 12 aastat. Teiseks avaldati käesolev Eurobaromeetri eriuuring nr 540 21. mail 2024, samas kui väliuuring viidi läbi septembris-oktoobris 2023: aruande koostamiseks kulus 7–8 kuud, samas kui 2024. aasta mais avaldati Eurobaromeetri uuring eurooplaste suhtumise kohta keskkonda, mis viidi läbi 2024. aasta märtsis (ainult kaks kuud). Võib arvata, et keelte teema on eriti keeruline ja positiivse aruande koostamiseks kulus mitu kuud.

